KARACADAĞ
KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

2019 YILI ÇALIŞMA PROGRAMI

01 OCAK 2019- 31 ARALIK 2019

31/12/2018
Diyarbakır - Şanlıurfa (TRC2)

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR ..... *iii*

TABLOLAR ..... *iv*

Yönetici Özeti/Sunuş ..... *vi*

1. Giriş *1*

2. Stratejik Tercihler *2*

3. Sonuç Odaklı Programlar *4*

3.1 İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programı *4*

a. Amaç 4
b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi 4
c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri 6
d. Proje ve Faaliyetler 7
i. Araştırma, Analiz ve Programlama 7
ii. İşbirliği ve Koordinasyon 10
iii. Tanıtım ve Yatırım Destek 11
iv. Ajans Destekleri 13
v. Önemli Kamu Yatırımları 23
vi. Diğer Proje ve Faaliyetler 24
e. Program Süresi ve Zaman Planlaması 24
f. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri 27
g. İzleme ve Değerlendirme 28

3.2 Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP *30*

a. Amaç 30
b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi 30
c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri 34
d. Proje ve Faaliyetler 36
i. Araştırma, Analiz ve Programlama 36
ii. İşbirliği ve Koordinasyon 36
iii. Kapasite Geliştirme 39
iv. Tanıtım ve Yatırım Destek 39
v. Ajans Destekleri 46
vi. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler 50
vii. Diğer Proje ve Faaliyetler 50
e. Program Süresi ve Zaman Planlaması 50
f. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri 53
g. İzleme ve Değerlendirme 54

4. Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı *56*

a. Amaç 56
b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi 56
c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri 56
d. Proje ve Faaliyetler 58
i. Araştırma, Analiz ve Programlama 58
ii. İşbirliği ve Koordinasyon 59
iii. Kapasite Geliştirme 69

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek 81
v. Ajans Destekleri 87
e. Program Süresi ve Zaman Planlaması 89
f. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri 95
g. İzleme ve Değerlendirme 95

5. Yerel Kalkınma Fırsatları 96
a. Amaç 96
1. 2016 Yılı Yenilenebilir Enerji ve Çevre Mali Destek Programı 96
2. 2018 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı 96
3. 2019 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı 97
4. Fizibilite Desteği 99
5. Teknik Destek 99
6. Faiz Desteği 100
7. Faizsiz Kredi Desteği 100
8. Sosyal Destek (SODES) Programı 100

6. Sonuç ve Değerlendirme 101

KISALTMALAR

BD : Bağımsız Değerlendirici
CMDP : Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı
DB : Destek Birimi
DİFB : Dış İlişkiler ve Fonlar Birimi
DK : Değerlendirme Komitesi
DPT : Devlet Planlama Teşkilatı
İDB : İzleme ve Değerlendirme Birimi
İŞGEM : İş Geliştirme Merkezi
KB : Kalkınma Bakanlığı
KSS : Küçük Sanayi Sitesi
OSB : Organize Sanayi Bölgesi
PPKB : Planlama Programlama ve Koordinasyon Birimi
PYB : Program Yönetim Birimi
YDO : Yatırım Destek Ofisi
YTB : Yatırım Teşvik Belgesi
SOP : Sonuç Odaklı Program
YKF : Yerel Kalkınma Fırsatları
KBGYS : Kalite ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi

TABLOLAR

Tablo 1- Program Düzeyi Performans Göstergeleri 6
Tablo 2- Gıda Değer Zinciri Analizi 9
Tablo 3- Diyarbakır ve Şanlıurfa İhracatı Geliştirme Yönelik Destek Faaliyetleri 10
Tablo 4- İş ve Yatırım SOP 2019 Yılı Faaliyetleri Tanıtımı Çalışmaları 10
Tablo 5- SOP Yönetim Komitesinin Toplantıları 11
Tablo 6- Ergani Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Projesi 11
Tablo 7- İkinci Karma Organize Sanayi Bölgesi Projesi 11
Tablo 8- Fuar ve Organizasyonlar 12
Tablo 9: Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı-2018 14
Tablo 10- Kobi, Yazılım ve Tasarım Mali Destek Programı-2018 14
Tablo 11- 2019 Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı 15
Tablo 12- TRC2 Bölgesi Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Mali Destek Programı, 2019 16
Tablo 13- Diyarbakır Lojistik Köyü Proje Hazırlık Çalışmaları 17
Tablo 14- Diyarbakır Girişimci Destek Merkezi 2018 CMDP Projesi 18
Tablo 15- Diyarbakır Sanayi Mektebi 19
Tablo 16- Şanlıurfa Tekno-İŞGEM Projesi (CMDP) 19
Tablo 17- Şanlıurfa Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi CMDP 2016 20
Tablo 18- Şanlıurfa Tekno Girişimcilik ve İnovasyon 21
Tablo 19- Şanlıurfa Teknoloji Geliştirme ve Eğitim Merkezi (ŞUTGEM) 21
Tablo 20-GAP Organik Tarım Değer Zincirinin Geliştirilmesi Güdümlü Projesi 22
Tablo 21- GAP Melek Yatırım Ağı Çalışmaları 22
Tablo 22- Önerilen Kamu Yatırımları 23
Tablo 23- Program Süresi ve Zaman Planlaması 24
Tablo 24- Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri 27
Tablo 25- Diyarbakır ve Şanlıurfa Turizm İşletme ve Belediye Belgeli Tesislere Geliş Sayısı, Geceleme Sayısı, Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranları, 2007-2017 32
Tablo 26- Program Düzeyi Performans Göstergeleri 34
Tablo 27- Kültürel Mirasın Korunması 36
Tablo 28- Diyarbakır'da Coğrafi İşaretli Ürün Üretimi Sisteminin Güçlendirilmesi ve Markalaşma Çalışmaları 38
Tablo 29- Diyarbakır Kentsel İmaj Yönetimi, Markalaşma ve Tanıtım Projesi 40
Tablo 30- 2019 Göbeklitepe Yılı Çalışmaları 43
Tablo 31- Çermik Termal Turizm Gelişim Planı 44
Tablo 32- 2019 Yılı Fuar Çalışmaları 44
Tablo 33- Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması 45
Tablo 34- Turizm Rotaları ve Akıllı Şehirler Mali Destek Programı-2018 47
Tablo 35- Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Ekonomiye Kazandırılması Mali Destek Programı 47
Tablo 36- Hz. Eyüp Peygamber Makamı Rehabilitasyonu 49
Tablo 37- Kültür Adası Restorasyon ve İşlevlendirme CMDP Projesi 50
Tablo 38- Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP Süre ve Zaman Planlaması 50

Tablo 39- Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP Yönetim ve Koordinasyonu 53
Tablo 40- Kurumsal KD Çıktı Hedefleri 57
Tablo 41- TRC2 Bölgesi Yaşam Kalitesi Analiz Çalışmasının Güncelenmesi 58
Tablo 42- Programlama Faaliyetleri 59
Tablo 43- Yerel ve Genel Kurumsal Ağların Kurulması Faaliyetleri 61
Tablo 44- Bölgesel Koordinasyon ve İşbirliği Faaliyetleri 64
Tablo 45- Bölge Planı ve Diğer Planların Uygulanması ve İzlemesine İlişkin Faaliyetler 68
Tablo 46- Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kurulu Çalışmaları 70
Tablo 47- Fiziki Mekânlara İlişkin Faaliyetler 71
Tablo 48- Demirbaş, Ofis Ekipmanı ve Sarf Malzemeleri İhtiyaç Tespiti ve Teminine İlişkin Faaliyetler 72
Tablo 49- İnsan Kaynakları İle İlgili Faaliyetler 73
Tablo 50- Personel Eğitimi İle İlgili Faaliyetler 74
Tablo 51- Yazılım ve Donanım İhtiyaçlarının KarşılanmasıYönetim Bilgi Sistemleri Altyapısının Geliştirilmesi İle İlgili Faaliyetler 78
Tablo 52- Destek Hizmetlerinin Karşılanmasına Yönelik Faaliyetler 79
Tablo 53- İç ve Dış Denetimle İlgili Faaliyetler 81
Tablo 54- İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri 83
Tablo 55- Yatırım Destek Ofislerinin Faaliyetleri 86
Tablo 56- Tanıtım, İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri 88
Tablo 57- İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri İle İlgili Faaliyetler 88
Tablo 58- Zaman Planlaması 89
Tablo 59- Yenilenebilir Enerji ve Çevre Mali Destek Programı 96
Tablo 60- Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması MDP, 2018 97
Tablo 61-Okul Öncesi Okullaşma Oranı 2016, (Net %) 98
Tablo 62- 2019 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması 98
Tablo 63- 2019 Yılı Fizibilite Desteği 99
Tablo 64- 2018 ve 2019 Yılı Teknik Destek Programı 100
Tablo 65: Sosyal Destek (SODES) Programı 101

Yönetici Özeti/Sunuş

TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesi Kalkınma Ajansı, 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak, 22.11.2008 tarih ve 27062 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 10.11.2008 tarih ve 2008/14306 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. 5449 sayılı Kanuna dayanılarak kurulan Ajansımız, kurumların yeniden yapılandırılması çerçevesinde yayımlanan 4 Numaralı *"Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum Ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum Ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi"* ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının koordinasyonunda yasal statüsünü ve faaliyetlerini sürdürmeye devam etmektedir..

Başlangıçta, Diyarbakır-Şanlıurfa Kalkınma Ajansı (DUKA) olarak faaliyet gösteren Ajansın ismi, Yönetim Kurulu'nun 24.12.2009 tarih ve 2009/12-7 sayılı Kararı ile Karacadağ Kalkınma Ajansı olarak değiştirilmiş ve bu Karar, *Kalkınma Ajansları Çalışma Usul ve Esaslarının* 22/1 inci maddesi gereği, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı tarafından 10 Şubat 2010 tarihinde onaylanmıştır. 15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Ajanslara ilişkin düzenlemere son şekli verilmiştir.

Karacadağ Kalkınma Ajansı'nın temel amacı, mevzuatta bütün Kalkınma Ajansları için ortak bir biçimde ifade edildiği üzere; "*kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalarla uyumlu olarak, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak*"tır.

Ajansımızın, yukarıda belirtilen temel amaca ulaşma yolunda sürdürülebilir bir kurumsal yapıya kavuşması, bölgesel planlama, programlama, koordinasyon, izleme değerlendirme, yatırım destek ve tanıtım faaliyetlerini sistematik, kurumsal ve sürdürülebilir bir şekilde yürütmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu çerçevede, *Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği*'nin 21'inci maddesi doğrultusunda hazırlanan bu Çalışma Programı, Karacadağ Kalkınma Ajansı'nın 2019 yılında yapmayı planladığı faaliyetleri kapsamaktadır. Ajans Çalışma Programı; bütçe yılına ilişkin öncelik alanlarını, tedbirleri, bunlara ayrılacak tahmini mali kaynakları ve bunların Ajans Bütçesi içindeki tahmini oranları ile belirtilen faaliyetlerin gerekçelerini ortaya koymaktadır.

2019 yılı içerisinde yapılması planlanan faaliyetler, TRC2 Bölge Planı (2014-2023) çerçevesinde belirlenmiştir. Bu doğrultuda, TRC2 Bölgesinde faaliyette bulunan Karacadağ Kalkınma Ajansı'nın ilgili mevzuat çerçevesinde 2019 yılı sonuna kadar odaklanacağı faaliyetler temel olarak; mevzuatta belirtilen amaçlara ulaşmayı mümkün kılacak kurumsallaşma faaliyetlerinin geliştirilmesi ve uzmanlaşmanın derinleştirimesi, bölgedeki potansiyel fayda sahiplerine yönelik mali ve teknik desteklerin sağlanması, Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı'nın (CMDP) uygulanması ve izlenmesi, yeni teşvik mevzuatı ile Ajansımıza verilen başvuruların alınması, verilen teşvik belgelerinin izlenmesi-raporlanması ve tamamlama vizelerinin yapılması, IPA fonlarının kullanımına yönelik çalışmalar yapılması, bölgenin gelişmesine yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ağırlık verilmesi, kurumsal çerçeve dışında kalan aktörlere yönelik işbirliği, tanıtım, farkındalık yaratma ve örgüsel (network) ağların tesis edilmesi, bölgenin yatırım ve iş olanaklarının araştırılması, geliştirilmesi ve tanıtılması, Bölgede devam eden yatırım faaliyetleri ile Ajansın önceki yıllarda verdiği mali ve teknik destekler kapsamında uygulanmakta olan projelerin izlenmesi ve değerlendirilmesi ile etki analizlerinin yapılması şeklinde özetlenebilir.

Ajansın kurumsal çerçevesi dışında kalan aktörlere yönelik faaliyetlerin başında, Ajansın Bölgenin tamamında tanıtılması, farkındalık ve sahiplenmenin artırılması, yerel kalkınma insiyatiflerinin bilgilendirilmesi, işbirliğine teşvik edilmesi ve tüm bunların koordinasyonu gelmektedir.

Ajansımız tarafından hazırlanmış olan Bölge Planı (2014-2023), başta Ajansımız olmak üzere bölgedeki bütün aktörler için bölgesel kalkınma faaliyetlerinin ana çerçevesini belirleyecek ve Ajansın mali ve teknik destek faaliyetlerine esas teşkil edecektir. Bu Çalışma Programı döneminde, Bölge Planı'nın (2014-2023) amaçları ve stratejik hedeflerine uygun olarak belirlenen öncelikli faaliyet alanlarına Ajansımız tarafından destek sağlanacaktır.

Çalışma Programı hazırlanırken, TRC2 (2014-2023) Bölge Planına ek olarak Kalkınma Planı ve GAP Master Planında yer alan amaç ve önceliklerle uyumu göz önünde bulundurulmuştur.

Yukarıda belirtilen öncelik ve amaçlara ilave olarak Kalkınma Bakanlığının Sonuç Odaklı Programlama (SOP) yaklaşımına göre Çalışma Programı hazırlanmıştır. Yeni yaklaşıma göre; "*İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi* ve "*Kültürel Mirasın Korunması ve Turizminin Geliştirilmesi*" Sonuç Odaklı Programlar geliştirilmiştir. SOP'ların yürütülmesi ile ilgili Ajansın kurumsal ve beşeri kapasitesini geliştirmek ve rutin yatırım destek işlemlerini

yürütmek için gerçekleştirilmesi gereken faaliyetler "*Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Program*" altında yer almıştır. SOP'lara girmeyen alt program, proje ve faaliyetler ile önceki dönemlere ilişkin devam eden mali ve teknik destek faaliyetleri ise "*Yerel Kalkınma Fırsatları*" başlığı altında verilmiştir.

1. Giriş

Karacadağ Kalkınma Ajansı, kuruluşunun dokuzuncu yılını geride bırakırken; bir taraftan kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının projelerine önemli mali ve teknik destekler sağlamakta, diğer taraftan ulusal ve uluslararası düzeydeki girişimleriyle bölgeye yatırımcı çekmek için tanıtım ve yatırım destek faaliyetlerini sürdürmektedir.

2012 yılı Nisan ayında Hükümetimizin ilan ettiği Cumhuriyet tarihinin en geniş kapsamlı teşvik sistemi olarak görülen düzenlemeler ile Bölgemiz (Diyarbakır ve Şanlıurfa) yatırım alanında cazibesini önemli ölçüde artırmıştır. Yapılan sınıflandırmada 6. Bölgede yer alarak yatırımcıya en avantajlı desteklerin sağlandığı Diyarbakır ve Şanlıurfa İllerimiz, Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı, KÖYDES, SODES, SUKAP, GAP Eylem Planı ve diğer kamu yatırımlarının yarattığı altyapı ile yerli ve yabancı yatırımcı için önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu fırsatların tanıtılması ve değerlendirilmesi, verilen teşviklerin izlenmesi ve raporlanması sürecinde Ajansımız ve Yatırım Destek Ofislerimiz aktif rol almaktadır.

Ajansımız, bir taraftan Bölgemizin ihtiyaç ve potansiyellerini tespite yönelik araştırma ve analiz çalışmalarını sürdürürken, aynı zamanda, önceki yıllarda verilen mali ve teknik desteklerin uygulamasını takip etmiştir. Ayrıca, 2018 yılında Güdümlü Proje Destek Programı ve Teknik Destek Programları uygulanmıştır. Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı'nın Diyarbakır ve Şanlıurfa uygulaması Ajansımız üzerinden devam etmiştir.

ISO 9001 ve 27001 Kalite ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemleri belgelerini 2012 yılında alan Ajansımız, 2018 yılında TSE tarafından gerçekleştirilen tetkikten olumlu görüş almış ve belgelerin geçerliliğinin devamına karar verilmiştir.

2. Stratejik Tercihler

TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda Bölgenin vizyonu; *"Büyüyen ekonomisi ve yükselen yaşam kalitesi ile Ortadoğu'nun yeni çekim merkezi Diyarbakır-Şanlıurfa Bölgesi"* olarak belirlenmiştir.

Ulusal plan ve programlar ile diğer ulusal strateji belgelerine uygun olarak, yerel potansiyel ve ihtiyaçlar gözetilerek katılımcı bir yaklaşımla Ajansımızca hazırlanan **2014-2023 Bölge Planı**'nda benimsenen **4 (dört)** ana gelişme ekseni şunlardır:

a) Kentsel Ekonomiler ve Ekonomik Büyüme,

b) Beşeri Gelişme ve Sosyal Sermaye,

c) Yaşam Kalitesi ve Mekânsal Organizasyon,

d) Sürdürülebilir Gelişme ve Yeşil Büyüme.

"Kentsel Ekonomiler ve Ekonomik Büyüme" gelişme ekseni ile Diyarbakır ve Şanlıurfa'da kent ekonomilerinin kalkınmanın itici gücünü oluşturması; bölgenin çekim gücünün artırılması ve katma değerli üretim yapısına geçişi için bölgenin stratejik hizmet sektörlerinde kalite artışı ve uzmanlaşmanın sağlaması hedeflenmiştir. Bölgenin kalkınması için bir yol haritası niteliğinde olan Bölge Planında belirtilen hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla gelecek 3 yıl içerisinde uygulanacak programların planda belirtilen stratejik önceliklere göre belirlenmesi şarttır. Bölge Planında; "Stratejik Hizmet Sektörlerinde Uzmanlaşmanın Sağlanması ve Büyümenin Hızlandırılması" temel amacı altında "Turizmin Geliştirilmesi ve Bölge Ekonomisi İçindeki Payının Artırılması" hedefinin "Doğal, Tarihi ve Kültürel Değerlerin Korunarak Turizme Kazandırılması, Turizm Alanlarının Rehabilitasyonu ve Varış Noktalarının Geliştirilmesi" stratejisi bulunmaktadır. Bu strateji ile hızlı büyüme potansiyeline sahip, aynı zamanda hızlı istihdam artışı ve işgücünün niteliğini geliştirici etkisi bulunan stratejik hizmet sektörlerinden olan turizmde hizmet kalitesinin artışı ve uzmanlaşmanın sağlanması ile ekonomik büyümenin hızlandırılması amaçlanmıştır.

Kentsel Ekonomiler ve Ekonomik Büyüme gelişme ekseninde *Bölge İllerinde Sanayinin Geliştirilmesi ve Katma Değerli Üretim Yapısına Geçiş*, *İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi* ve *KOBİ'lerin Rekabet Güçlerinin Artırılması ve Girişimciliğin Desteklenmesi* amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik temel hedefler aşağıda özetlenmiştir:

a) Bölgede sanayi altyapısının iyileştirilmesi,

b) Bölgenin stratejik sektörlerinde tedarik ve değer zincirlerinin oluşturulması ve kümelenme politikalarının izlenmesi,

c) Bölgede organize çalışma alanları altyapısının tamamlanması.

Bu stratejik önceliklerden hareketle gerek ekonomik gelişmeye dair stratejik hizmet sektörlerinde hızlı büyüme, gelişme ve kalite artışı, gerekse de eğitim kalitesinin artırılması programlarını destekleyecek nitelikte olan Bölgenin "İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi" üçüncü bir stratejik tercih olarak uygulanacaktır. Bu kapsamda çalışma alanlarında altyapının iyileştirilmesi, yeni yatırım taleplerini karşılayabilecek üretim ve çalışma alanlarının oluşturulması, bölgesel teşvikler ve desteklerden daha fazla istifade edilmesi ve bölgenin iş ve yatırım açısından cazip ve çekici hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Bölge kent merkezleri öncelikli olmak üzere başta sanayi, tarım, hayvancılık, ticaret, lojistik, ulaştırma ve diğer hizmetlerde organize/düzenli çalışma alanlarının oluşturulması, mevcutların güçlendirilmesi, çalışma alanlarında ortak kullanıma açık laboratuvar, araştırma ve eğitim merkezlerinin oluşturulması gibi faaliyetler bu kapsamda yürütülecektir.

Yenilenebilir Enerji ve Çevre, Yerel Kalkınma Fırsatları arasında bulunmaktadır. Sürdürülebilir Çevre ve Yeşil Büyüme 2014-2023 yıllarını kapsayan Bölge Planının 4 temel gelişme ekseninden biri olup, Bölgemizin kalkınmasının ön koşulu olarak belirlenmiştir. Yenilenebilir Enerji ve Çevre MDP ile bölgenin ekonomik sosyal ve kentsel gelişmelerin yanında bölgede yenilenebilir enerji uygulamalarının yaygınlaştırılması, temiz üretimin sektörel gelişmeler üstündeki pozitif etkilerle bölgenin rekabet gücünün artırılması ve yeşil büyümeye katkı sunulması hedeflenmektedir.

Entegre kaynak kullanım verimliliğini artıran tedbirlerin belirlenmesi ve uygulanması yoluyla, TRC2 Bölgesi'ndeki tarıma dayalı sanayi işletmelerinin kaynak tüketim maliyetlerinin düşürülmesine, ulusal ve uluslararası rekabet güçlerinin arttırılmasına ve kaynak kullanımında dışa bağımlılığın azaltılmasına katkıda bulunmak amacıyla Ajansımız ve GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP BKİ) tarafından, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile işbirliği içerisinde 2019 yılında KOBİ'lere yönelik "Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Mali Destek Programı" uygulanacaktır.

3. Sonuç Odaklı Programlar

3.1 İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

a. Amaç

İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programının genel amacı; ticaret ağlarına entegrasyonun artırılması için Bölgenin bağlantılılık ve altyapısının geliştirilmesi, firmalarda rekabet gücünün artırılması, yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik gelişimlerin sağlanmasıdır.

Özel Amaç 1: TRC2 Bölgesinin yatırım yapılabilirlik şartlarının arttırılması ve sanayi altyapısının geliştirilerek sanayinin bölge ekonomisi içindeki ağırlığının ülke ortalamasına yaklaştırılması

Özel Amaç 2: Bölge firmalarının ihracat yaptığı hedef ülke sayısının artırılması ve çeşitlendirilmesi ile yurt içi lojistik ve ticaret ağlarına erişimin ve entegrasyonun geliştirilmesi

Özel Amaç 3: Bölgede girişim sayısının artırılması, var olan girişimlerde Ar-Ge, yenilikçilik ve kurumsallaşmanın geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TRC2 Bölgesi sahip olduğu geniş ve verimli tarım arazileri, tarihi ve kültürel varlıkları, genç ve dinamik iş gücü potansiyeline rağmen sosyo-ekonomik göstergelere göre görece geri kalmış bir bölgedir. 2011 Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksine göre TRC2 Bölgesi 26 bölge içinde 23'üncü sırada yer almaktadır.

TRC2 Bölgesi ekonomik büyüklüğüne bakıldığında 2014 yılı GSYH'sine göre 38,6 milyar TL ile ülke toplam katma değerinin %1,9'unu oluşturmakta ve bu oranla Düzey 2 Bölgeleri arasında 18'inci sırada bulunmaktadır. Türkiye'nin kişi başına GSYH'si 12.112 dolar iken, Bölge kişi başı GSYH 5.120 dolar ile ülke ortalamasının oldukça altında olup 26 Düzey iki bölgesi arasında da 24'üncü sırada yer almaktadır.

TRC2 Bölgesinde işgücüne katılım oranı (%48,1), Türkiye ortalamasının (%52,8) altındadır. İşsizlik oranı ise %13,8 ile Türkiye ortalaması olan %10,9'un üstündedir (2017, TÜİK).

2012 yılında yürürlüğe giren yeni teşvik sisteminde TRC2 Bölgesi illeri teşvik unsurları bakımından en fazla avantajın sağlandığı 6. bölge içerisinde yer almaktadır. Önceki yıllara göre teşvik belgesine bağlı yatırım sayısı, tutarı ve istihdam sayısında önemli oranda artışlar

olmuştur. Bölge illerine yönelik yatırım talebine karşılık yatırımcılara tahsis edilebilecek uygun sanayi alanları hem sayı hem de altyapı kalitesi olarak yetersiz kalmaktadır. Örneğin Diyarbakır OSB'nin doluluk oranı %95'e ulaşmış olup yeni yatırımcılara tahsis edilebilecek sanayi parseli sayısı çok kısıtlıdır.

Organize çalışma alanları (OSB'ler ve SS'ler); sanayinin gelişimi, bölgede iş ortamının iyileştirilmesi ile bölgenin yatırım çekebilmesi ve sanayi üretimi kapasitesi için büyük önem taşımaktadır. TRC2 Bölgesi'ndeki sanayi işletmelerinin mekânsal dağılımına bakıldığında, işletmelerin %25,8'inin OSB'lerde, %11,7'sinin SS'lerde, geriye kalan %62,5'inin ise bu organize çalışma alanlarının dışında kent merkezlerinde ve büyük ölçüde merdiven altlarında faaliyet gösterdiği görülmektedir. (DTSO 2009; ŞUTSO 2010)

Bölgede 6'sı Şanlıurfa ilinde, 3'ü Diyarbakır ilinde olmak üzere halihazırda toplam 9 adet OSB bulunmaktadır. Bölgedeki OSB'lerin bir kısmı inşa halinde olup henüz faaliyete geçmemiş, bir kısmı da faaliyette olmasına rağmen altyapı eksiklikleri nedeniyle kapasitelerinin altında hizmet sunmaktadır.

Bölgedeki OSB ve SS'lerde;

- Yüksek doluluk oranının görülmesi ve yeni sanayi yatırımı taleplerine cevap verecek kapasitenin bulunmaması,
- Elektrik kesintisi yaşanması, elektrik akımında voltaj dalgalanmaları meydana gelmesi,
- Doğalgaz altyapısının yetersiz olması ve yüksek enerji maliyetleri,
- Fiziksel çevre, altyapı ve üstyapı kalitesinde yetersizlikler,
- Yeterli arıtma tesislerinin bulunmaması nedeniyle katı ve sıvı atıkların bertarafında sorunların yaşanması gibi temel altyapı eksiklikleri

sanayi işletmelerini ve Bölgede sanayinin gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir.

İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ile bölgenin daha yatırım yapılabilir hale getirilmesi ve sanayi altyapısının geliştirilerek sanayinin bölge ekonomisi içindeki ağırlığının ülke ortalamasına yaklaştırılması hedeflenmektedir.

Bölgede girişim sayısının artırılması, var olan girişimlerde yenilikçilik ve kurumsallaşmanın geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, bölge ekonomisini ileriye taşıması

kadar, bölge ekonomisine derinlik de katacaktır. Girişimci sayısı artırılarak bölgeler arası eşitsizlik azaltılabilecektir.

Bu SOP mevcut bölge planının hedef ve stratejileri ile uyumludur. TRC2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda Kentsel Ekonomiler ve Ekonomik Büyüme Gelişme ekseni altında "İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi" amacı yer almaktadır. Bu amaç altında "Bölge Merkezlerinde Organize Çalışma Alanları Altyapısının Tamamlanması" hedefi belirtilmiş olup bu kapsamda "*Diyarbakır ve Şanlıurfa kent merkezleri öncelikli olmak üzere başta sanayi, tarım, hayvancılık, ticaret, lojistik, ulaştırma ve diğer hizmetlerde organize/düzenli çalışma alanlarının oluşturulması ve mevcut çalışma alanlarının altyapılarının güçlendirilerek kapasitelerinin artırılması*" ve organize çalışma alanlarında işletmelerin ve girişimcilerin ortak kullanımına açık laboratuvar, araştırma ve eğitim merkezlerinin olması stratejileri belirlenmiştir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Beklenen Sonuçlar:

İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ile bölgede yeni Diyarbakır ve Şanlıurfa'daki OSB sayısının artırılması, mevcut OSB'lerin altyapılarının iyileştirilmesi, Lojistik Köy proje çalışmalarının yapılması, ihtisas sanayi alanlarının oluşturulması ile uzmanlaşmanın teşvik edilmesi, rekabet gücünün artırılması, kamu üniversite sanayi işbirliklerinin oluşturulması, girişimci destek merkezlerinin kurulması, melek yatırımcılık ekosisteminin oluşturulması, bilgi teknolojileri iş fikirlerinin hayata geçirilmesi, Diyarbakır ve Şanlıurfa'da İhracat Merkezlerinin oluşturulmasına yönelik fizibilitelerin yapılması, OSB'lerde uygun gümrükleme alanları oluşturulması, KOBİ'lerin iş ve yatırım kapasitesinin artırılması beklenmektedir.

Tablo 1- Program Düzeyi Performans Göstergeleri

S. N.	Performans Göstergeleri	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Yeni inşa ve/veya iyileştirilen toplam sanayi alanı	Hektar	150	Proje Nihai Raporları
2	Altyapısı güçlendirilen Lojistik Merkezler/Köyler sayısı	Adet	1	Proje Sonuç Raporları
3	1/5000 ve 1/1000'lik İmar Planları, jeolojik jeoteknik etüt raporu hazırlanan yeni OSB sayısı	Adet	1	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Büyükşehir ve İlçe

				Belediyeleri Encümen Tutanakları
4	Parselasyon planları ve altyapı projeleri hazırlanan yeni OSB sayısı	Adet	1	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri Meclis Tutanakları
5	Program kapsamında yeni inşa / iyileştirilen sanayi hizmet binaları	Adet	2	Proje Nihai Raporları
6	Program kapsamında alınan makine sayısı	Adet	350	Proje Nihai Raporları
7	Program kapsamında elde edilen yenilikçi ürün çeşidi sayısı	Adet	25	Proje Nihai Raporları
8	Program kapsamında artış kaydedilen ihracat yapılan ülke sayısı	Adet	10	Proje Nihai Raporları
9	Program kapsamında artış kaydedilen istihdam edilen kişi sayısı	Adet	400	Proje Nihai Raporları
10	Patent başvuru sayısı	Adet	2	Proje Nihai Raporları
11	Marka başvuru sayısı	Adet	5	Proje Nihai Raporları
12	Endüstriyel tasarım başvuru sayısı	Adet	6	Proje Nihai Raporları
13	Kurulan/geliştirilen ortak kullanım alanından faydalanan kurum/kuruluş/işletme sayısı	Adet	600	Güdümlü Proje ve Diğer Proje Raporlamaları, Kurulan/Geliştirilen ortak kullanım alanlarının faaliyet raporları
14	Geliştirilen yenilikçi hizmet/model/uygulama sayısı	Adet	20	Proje Nihai Raporları
15	Katılım Sağlanan Yurt içi Fuar ve Organizasyon Sayısı	Adet	15	Fuar Raporları
16	Katılım Sağlanan Yurt dışı Fuar ve Organizasyon Sayısı	Adet	4	Fuar Raporları

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

1. Gıda Değer Zinciri Analizi

Dünya nüfusunun hızla artması, nüfusun hızla kentleşmesi, sosyal ve ekonomik gelişmeler sonucu gıdaya olan talebin sürekli artması gibi faktörlerin yanında iklim değişikliği ve çevresel sorunların yarattığı riskler tarımsal üretim ve tarım sektörünün stratejik önemini

artırmaktadır. TÜİK nüfus projeksiyonlarına göre, Türkiye nüfusunun 2023 yılında 85 milyona yaklaşması, TRC2 Bölgesi nüfusunun 4 milyonu aşması beklenmektedir. Bu durum küresel ölçeğin yanında Türkiye ve bölge ölçeğinde de gıda talebinin ciddi oranda artması anlamına gelmektedir. Tarım ürünleri ve gıdaya olan talebin karşılanmasında *gıda arzı güvenliği* uluslararası ve ulusal hedefler arasında öne çıkmaktadır. Küresel ticaret piyasalarında son dönemde Hindistan, Brezilya, Çin gibi ülkelerin tarım ticaretindeki etkileri artmaktadır.

Verimli ve geniş tarım topraklarına sahip olan TRC2 Bölgesi, birçok tarla bitkisinin yetiştirildiği ve tarla bitkisi üretiminde ülke genelinde ilk sıralarda yer alan bir bölge konumundadır. Bölge, ekim yapılan alan olarak Düzey 2 bölgeleri arasında ilk sırada olmasına karşın tarımsal üretimden elde edilen gelirde 4. sıradadır. Bu durum TRC2 Bölgesinin tarımsal üretim potansiyelini yeterince değerlendiremediğini göstermektedir. TRC2 Bölgesi GAP Projesinde sulama hedeflerinin yüzde 65'ini kapsamaktadır. Sulama alanlarının faaliyete geçmesi ile Diyarbakır-Şanlıurfa bölgesinin bitkisel ürünlerde ve işlenmiş gıda ürünlerinde ihracat üssü olması hedeflenmektedir. Bölge hayvansal üretim potansiyeline sahip olmasına karşın üretim ve verimlilikte düşük performans göstermektedir. GAP'ın en önemli sulama projelerinden biri olan Silvan Barajı ve Sulama kanallarının tamamlanmasıyla yaklaşık 235 Bin hektarlık arazi sulamaya açılacak ve bu sayede Diyarbakır'da ekonomik olarak sulanabilir bütün tarım arazileri suya kavuşacaktır. Ülkemizde tarıma dayalı ilk ihtisas OSB Diyarbakır'da kurulmuş olup 80 tesiste 15 Bin besi hayvanı kapasitesi bulunmaktadır. Şanlıurfa'da Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi çalışmaları devam etmektedir. Plan dönemi içinde bölge illerinde sulama ve toplulaştırma projeleri başta olmak üzere tarımsal altyapının gelişmesi ve tarımsal üretim yapısının dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

Buna göre ana gelişim merkezlerinde gıda sektöründe üretim kapasitesi ve katma değerin artırılması, yığılmaların yaratılması ile ölçek ekonomilerinden faydalanılarak sektörlerde uzmanlaşma ve rekabet gücünün artırılması, destekleyici gelişim merkezlerinde üretim ve sanayi altyapısının geliştirilmesi ve çevre ekonomiler olarak nitelendirilen yerleşmelerin hammadde tedarik zinciri ve üretim faktörlerini destekleyici etkilerinin olması hedeflenmektedir. Diyarbakır'da çalışması devam eden Silvan projesinin sonuçlarına paralel olarak artacak tarımsal gelirin, planlanması ve doğru bir şekilde kanalize edilmesi için ilk önce Diyarbakır'da GAP Bölge Kalkınma İdaresi ile eş güdüm içerisinde gıda tedarik zinciri analizi yapılacaktır. Bu analiz ile Bitki desenlerinin projeksiyon ile belirlenmesi, bu bitki desenlerine uygun sanayi alt yapı alanlarının belirlenmesi, mesleki eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve katma değer katacak pazarlama, üretim gibi aşamalarının planlanması yapılacaktır. Bu analiz

çalışması ile bir eylem planı hazırlanacak, bu eylem planı dahilinde sanayi gelişim alanları belirlenecektir. 2019 yılı içerisinde yapılacak analizin teknik şartnamesi ve başlangıç faaliyetlerinin yapılması hedeflenmektedir.

Tablo 2- Gıda Değer Zinciri Analizi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Gıda Değer Zinciri Analizi	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PPKB, DYDO	01/01/19-31/12/19	10.000,00

2. Diyarbakır ve Şanlıurfa İhracatı Geliştirme Yönelik Destek Faaliyetleri

Ajansımızın hazırladığı Şanlıurfa İhracat Stratejisi ve Eylem Planı'nda (*https://www.karacadag.gov.tr/Dokuman/Dosya/www.karacadag.gov.tr_312_RH3E55KH_sanliurfa_ihracat_stratejisi_eylem_plani.pdf*, 2018) Şanlıurfa'da yerleşik işletmelerin ihracat yapabilirliklerinin önündeki engellerin bir kısmının altyapı gereksinimleri ile ilgiliyken, oldukça büyük bir kısmının ise bilgi ve bu bilgi ile donatılmış nitelikli kadrolara erişim ile ilgili olduğu ortaya çıkmıştır. Aşağıda belirlenen konularda da Şanlıurfa'da yeterli sayı ve kalitede hizmet sağlayıcı bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

- Nitelikli dış ticaret personeli bulunabilirliği,
- Yabancı dil bilen personel bulunabilirliği,
- İhracata yönelik devlet yardımları hakkında bilgi edinilmesi,
- Hedef ihracat pazarlarının belirlenmesi,
- Hedef ihracat pazarları hakkında ayrıntılı bilgilere erişilmesi,
- Yurtdışından gelen mal alım taleplerine erişilmesi,
- İhracat pazarlaması konusunda eğitimlere erişim

Şanlıurfa İhracat Stratejisi ve Eylem Planı'nda, ihracata yönelik belirlenen eksikliklerin TRC2 Bölgesinin diğer ili olan ve aynı dış pazarlara erişimi olan Diyarbakır için de geçerli olduğu söylenebilir.

Hem Diyarbakır hem de Şanlıurfa illerinin ulusal ekonomi içindeki payının artırılması için pazarlama, hedef pazar analizi, kalite sisteminin iyileştirilmesi, verimliliğin artırılması gibi konularda firmaları destekleyecek altyapıya sahip bir ihracatı geliştirme ve destek

merkezinin kurulması planlanmaktadır. Bu hedefe ulaşmak için Diyarbakır ve Şanlıurfa'da yerleşik işletmelerin dış rekabetçiliklerinin geliştirilmesi ve ihracatlarının artırılması amacıyla, birtakım destek faaliyetleri yürütülecektir.

Tablo 3- Diyarbakır ve Şanlıurfa İhracatı Geliştirme Yönelik Destek Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Şanlıurfa ve Diyarbakır Organize Sanayi Bölgelerindeki firmalara yönelik Ticaret ve Sanayi Odaları İşbirliğinde İhracat İstihbarat hizmeti noktası oluşturulması ve danışmanlık hizmetleri verilmesi	Şanlıurfa ve Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odaları	01/01/19-31/12/19	150.000,00

ii. İşbirliği ve Koordinasyon

İş ve Yatırım Ortamı SOP Tanıtımı

Diyarbakır ve Şanlıurfa İllerinden özel sektör temsilcilerinin de davet edileceği İş ve Yatırım Ortamı SOP'un tanıtımı gerçekleştirilecek ve özel sektör bilgilendirilecektir.

Tablo 4- İş ve Yatırım SOP 2019 Yılı Faaliyetleri Tanıtımı Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İş ve Yatırım SOP Tanıtımı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PPKB	01/03/19-30/06/19	1.500,00

SOP Yönetim Komitesi Toplantıları

SOP Kapsamında yapılacak çalışmaların izleme ve değerlendirmesinin etkin bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla oluşturulan komite tarafından her yıl iki defa program kapsamındaki bileşenlerin ilerleme durumunun, yaşanan aksaklıkların ve çözüm önerilerinin tartışılacağı toplantılar yapılacaktır.

Tablo 5- SOP Yönetim Komitesinin Toplantıları

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
SOP Yönetim Komitesinin Toplantıları	2019 Yılı SOP 1. Yönetim Komitesi Toplantısı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PPKB	01/03/19-30/06/19	1.000,00
	2019 Yılı SOP 2. Yönetim Komitesi Toplantısı		01/06/19-31/12/19	1.000,00

iii. Tanıtım ve Yatırım Destek

1. Ergani Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması

Ergani Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesinin müteşebbis heyet kurulmadan önceki ÇED Raporu, 1/5000 ve 1/1000'lik Halihazır harita, İmar Planları, jeolojik jeo teknik etüt raporu, altyapı projeleri hazırlanarak Valilik onayına sunulacaktır.

Tablo 6- Ergani Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ergani Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Projesi	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO	01/03/19-30/06/19	400.000,00

2. Diyarbakır İkinci Karma Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması

İkinci Karma Organize Sanayi Bölgesinin müteşebbis heyet kurulmadan önceki Parselasyon planları ve altyapı projeleri hazırlanacaktır.

Tablo 7- İkinci Karma Organize Sanayi Bölgesi Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İkinci Karma Organize Sanayi Bölgesi Projesi	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO	01/03/19-30/06/19	100.000,00

3. Katılım Sağlanacak Yurt Dışı ve Yurt içi Fuarlar

TRC2 Bölgesi teşvik sistemi başta olmak üzere, yatırımcılar için önemli fırsatlar sunmaktadır. Bölgenin sahip olduğu yatırım fırsatlarının yurt içi ve yurt dışı fuar ve organizasyonlarda tanıtılması bölgeye yeni yatırımcıların kazandırılması için büyük önem arz

etmektedir. Bölgedeki yatırımcıların en büyük sorunlarından bir tanesi de yeni pazarlar ve ihracatçılara ulaşamamasıdır. Bu amaçla aşağıda belirtilen etkinliklere katılım sağlanarak hem bölgeye yeni yatırımcıların gelmesi sağlanacak hem de bölgedeki mevcut yatırımcıların ihracatlarının artırılması sağlanacaktır.

MÜSİAD EXPO, İkili iş görüşmelerin olduğu, Ticaret Bakanlığının desteklediği bir yatırım fuarıdır. Diyarbakır ve Şanlıurfa YDO olarak bölgemizde yürütüğümüz ve yatırımcılara hazır olan Lojistik Köy, Ayakkabıcılar Adası, Tekstil İhtisas OSB gibi alanlarımıza yeni ve yabancı yatırımcı çekmek için bölgemizin tanıtımını yapmayı planlamaktayız.

Diyarbakır ve Şanlıurfa Türkiye'de tarımsal alan bakımından en önemli kentlerin başında gelmektedir. Bölgedeki firmaların, yurtdışı satış bağlantılarını yapabilmesi için ihracat fuarları büyük bir önem arz etmektedir. Özellikle yakın coğrafyadaki, Avrupa, Çin fuarlarına katılım, bölgenin ihracat kapasitesini ciddi olarak artıracaktır. Belirlenen fuarların çoğu (Özellikle SIAL fuarları) Ülke katılımlarının olduğu, Ticaret Bakanlığının destek verdiği fuarlardır.

Diyarbakır ve Şanlıurfa'da düzenlenen fuarlar ise ajansların bu konudaki desteklerinin ve iyi uygulama örneklerinin gösterilmesi bakımından katılımları faydalı olmaktadır. Bu fuarlara katılım aynı zamanda fuar yerlerinin kapasitelerinin de artmasına dolaylı olarak destek olmaktadır.

Karacadağ Kalkınma Ajansı olarak, GAP ve bölgedeki Ajanslarla işbirliği içinde GAPBAN'ı kurmuştur. Bu ağına maçı, bölgedeki girişimcilerin fon ihtiyacının kitlesel fonlama araçlarından olan Melek Yatırım mekanizması ile karşılamaktır. GAPBAN'ın istenilen seviyede aktif olmasının en önemli koşullarından bir tanesi de ağ bünyesinde yer alan melek yatırımcı sayısının fazla olmasıdır. WBAF, Dünya'daki bütün melek yatırımcılar nezdinde kabul gören ve ülkemizde düzenlenen bir etkinliktir. Burada açılacak stand ve yapılacak tanıtım etkinlikleri ile GAPBAN'ı bu mecrada bilinir hale getirmeyi ve melek yatırımcıları kaydetmeyi amaçlamaktayız.

Tablo 8- Fuar ve Organizasyonlar

Sıra No	Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
1	MUSİAD EXPO	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO ve Şanlıurfa YDO	01/10/19-30/12/19	50.000,00

2	Diyarbakır TÜYAP İnşaat Fuarı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO	01/02/19-30/06/19	80.000,00
3	Diyarbakır TÜYAP Tarım Fuarı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO	01/02/19-30/06/19	80.000,00
4	Diyarbakır TÜYAP GURME Fuarı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO	01/06/19-30/12/19	80.000,00
5	SIAL China 2019 Fuarı	Diyarbakır YDO	01/01/19-30/06/19	150.000,00
6	EXPO Erbil Agro Pack-2019	Diyarbakır YDO	01/06/19-30/12/19	50.000,00
7	Dünya Melek Yatırım Forumu (WBAF), İstanbul	Karacadağ Kalkınma Ajansı	01/01/19-30/06/19	35.000,00
8	Şanlıurfa Gıda, Tarım ve Hayvancılık Fuarı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Şanlıurfa YDO	01/01/19-30/06/19	40.000,00
9	Şanlıurfa İnşaat-Yapı Malzemeleri Fuarı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Şanlıurfa YDO	01/01/19-30/06/19	40.000,00
10	Şanlıurfa Bilim Şenliği ve Proje Pazarı Etkinliği	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Şanlıurfa YDO	01/08/2019-31/12/2019	50.000,00
11	Biofach Fuarı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Şanlıurfa YDO	01/01/19-30/06/19	50.000,00
12	Diyarbakır ve Şanlıurfa İstihdam Fuarları	Şanlıurfa YDO	01/01/2019-31/12/2019	30.000,00
TOPLAM				**735.000,00**

iv. Ajans Destekleri

3. 2018 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı

2018 yılında TRC2 Bölgesindeki mevcut ve yeni kurulacak Karma ve İhtisas OSB, SS, Girişimcilik Merkezleri ile İŞGEM ve Lojistik Merkezler/Köylerin ve Fuar Merkezlerinin altyapılarının iyileştirilmesiyle üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması, ihtisas sanayi alanlarının oluşturulması ve uzmanlaşmanın teşvik edilmesi, Ar-Ge laboratuvarlarının kurulması, rekabet gücünün artırılması, kamu üniversite sanayi işbirliklerinin oluşturulması,

sanayide çalışacak işgücünün yetiştirildiği mesleki eğitim olanaklarının yaratılması gibi faaliyetlerin desteklenmesi amacıyla Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı tasarlanmış ve uygulanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda, 2018 yılında Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı için proje teklif çağrısına çıkılmış ve bu program için 7.050.000,00 TL'lik kaynak ayrılmıştır. Projelerin sözleşmeleri imzalanmış olup, uygulamalar 2019 yılında devam edecektir. 2019 yılına aktarılacak miktarlar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 9: Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı-2018

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	7.050.000,00
Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	15.000,00

4. 2018 Yılı KOBİ, Yazılım ve Tasarım Mali Destek Programı

2018 Yılı KOBİ, Yazılım ve Tasarım Mali Destek Programı amacı, TRC2 Bölgesindeki KOBİ'lerin kalite ve ihracat odaklı olarak, özellikle yenilikçi teknolojiler temelinde gelişmelerine katkı sunulması ve program öncelikleri çerçevesinde firmaların desteklenmesidir. Bu amaç belirlenirken mevcut sanayi ve hizmetler sektörlerinin gelişmişlik durumu ile önceki yıllarda yürütülen programlara yapılan başvurular ve diğer teşvik, destek ve hibeler göz önüne alınmıştır. Program kapsamında getirilen ciro kriteri, dezavantajlı bölgelere, teknokentteki firmalara öncelik verilmesi ve konu öncelikleri yönüyle yatay bir odaklanma tercih edilmiştir.

Bu amaç doğrultusunda, 2018 yılında KOBİ, Yazılım ve Tasarım Mali Destek Programı için proje teklif çağrısına çıkılmış ve bu program için 10,5 Milyon TL'lik kaynak ayrılmıştır. Projelerin sözleşmeleri imzalanmış olup, uygulamalar 2019 yılında devam edecektir. 2019 yılına aktarılacak miktarlar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 10- Kobi, Yazılım ve Tasarım Mali Destek Programı-2018

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
KOBİ, Yazılım ve Tasarım Mali Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	10.500.000,00

KOBİ, Yazılım ve Tasarım Mali Destek Programı İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	15.000,00

5. 2019 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı

2019 Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı ile; TRC2 Bölgesi'ndeki mevcut ve yeni kurulacak Karma ve İhtisas OSB, SS, Girişimcilik Merkezleri ile İŞGEM ve Lojistik Merkezler/Köyler'in ve Fuar Merkezlerinin altyapılarının iyileştirilmesiyle üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması, ihtisas sanayi alanlarının oluşturulması ve uzmanlaşmanın teşvik edilmesi, Ar-Ge laboratuvarlarının kurulması, rekabet gücünün artırılması, kamu üniversite sanayi işbirliklerinin oluşturulması, sanayide çalışacak işgücünün yetiştirildiği mesleki eğitim olanaklarının yaratılması gibi faaliyetler desteklenecektir.

Tablo 11- 2019 Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
2019 Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı	2019 Sanayi Altyapısı Mali Destek Programının Yürütülmesi Faaliyetleri (Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması, Program Açılış ve Bilgilendirme Toplantılarının Yapılması, Basın Bilgilendirme Toplantılarının yapılması, Eğitim Toplantılarının Yapılması ve Teknik Destek Masası Hizmeti Verilmesi, Başvuruların Alınması, Proje Değerlendirme)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/01/19-30/06/19	100.000,00
	2019 Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı		01/04/19-31/12/21	5.000.000,00*
	2019 Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri		01/04/19-31/12/19	25.000,00

* Program bütçesi 9 Milyon TL'dir. Belirtilen miktar 2019 yılı içinde projelere aktarılabileck miktardır.

6. TRC2 Bölgesi Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Mali Destek Programı, 2019

Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi (GAP BKİ) Başkanlığı ile Ajansımız arasında gerçekleştirilecek işbirliği ve protokol ile, entegre kaynak kullanım verimliliğini artıran tedbirlerin belirlenmesi ve uygulanması yoluyla, TRC2 Bölgesi'ndeki tarıma dayalı sanayi işletmelerinin kaynak tüketim maliyetlerinin düşürülmesine, ulusal ve

uluslararası rekabet güçlerinin arttırılmasına ve kaynak kullanımında dışa bağımlılığın azaltılmasına katkıda bulunmak üzere KOBİ'lere yönelik; *"2019 Yılı Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Mali Destek Programı"* uygulanacaktır. GAP BKİ'nin 2.200.000,00 TL'lik ve Ajansımızın 2.300.000,00 TL'lik katkısı ile toplamda 4.500.000,00 TL'lik bir mali destek programı uygulanacaktır.

Tablo 12- TRC2 Bölgesi Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Mali Destek Programı, 2019

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Mali Destek Programı, 2019	2019 Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Mali Destek Programının Yürütülmesi Faaliyetleri (Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması, Program Açılış ve Bilgilendirme Toplantılarının Yapılması, Basın Bilgilendirme Toplantılarının yapılması, Eğitim Toplantılarının Yapılması ve Teknik Destek Masası Hizmeti Verilmesi, Başvuruların Alınması, Proje Değerlendirme)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, GAP BKİ, İDB	01/01/19-31/12/19	100.000,00
	2019 Yılı Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Mali Destek Programı		01/04/19-31/12/21	2.250.000,00
	2019 Yılı Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği MDP İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri		01/04/19-31/12/19	15.000,00

* Program bütçesi 4,5 Milyon TL'dir. Belirtilen miktar 2019 yılı içinde projelere aktarılabileck miktardır.

7. Diyarbakır Lojistik Köy Projesi

Proje ile Diyarbakır'ın lojistik altyapısının geliştirilmesi, bu sayede lojistik, sanayi ve ticari işletmelerin lojistik maliyetlerinin azaltılarak rekabet güçlerinin artırılması hedeflenmektedir.

Diyarbakır ili Güneydoğu Anadolu Projesi'nin (GAP) en önemli uygulama merkezlerindendir. Proje kapsamındaki sulama yatırımlarının tamamlanması ile beraber tarımsal üretimde önemli miktarda artış olacaktır. Bu üretim artışı, tarımsal hammaddelerin ve işlenmiş ürünlerin uygun bir şekilde depolanması, üretim ve pazar noktalarına uygun maliyetle transferi ihtiyacını doğuracaktır. Diyarbakır'da kurulacak olan Lojistik Köy ile bu ihtiyaçlar karşılanacak ve Diyarbakır'daki tarımsal işletmeler ve tarımsal ürün işleyen sanayi işletmelerinin lojistik ve stok maliyetleri düşerek rekabet güçleri artacaktır.

Diyarbakır ili, Ekonomi Bakanlığı Teşvik Sisteminde en önemli teşvik unsurlarının olduğu 6. bölgede ve aynı zamanda Cazibe Merkezleri Programının uygulandığı iller arasında yer almaktadır. Teşvik sisteminin getirdiği avantajlar, Diyarbakır'ın genç ve dinamik iş gücü potansiyeli ile beraber son yıllarda Diyarbakır'da sanayi yatırımlarında ve ihracatta önemli artışlar olmaktadır. Buna paralel olarak OSB 4. Etap genişleme alanı, 2. OSB, Tekstil İhtisas OSB gibi organize çalışma alanlarına yönelik yatırımlar devam etmektedir. Orta vadede bu altyapı yatırımlarının gerçekleşmesi ile Diyarbakır'da üretilen sanayi ürün çeşidi ve miktarı ve bununla birlikte depolama ve lojistik ihtiyacı artacaktır. Diyarbakır Lojistik Köyün kurulması ile beraber Diyarbakır'da faaliyet gösteren üretici ve ticari firmaların rekabet gücü artacaktır. Lojistik köy avan projesi, 3 boyutlu görsel çalışmalar, tanıtım kataloğu, fizibilite raporu v.b. çalışmaların hazırlanması amacıyla 2018 yılında Diyarbakır YİKOB üzerinden GAP BKİ'ye bir proje sunulmuş olup 3.200.000,00 TL destek almaya hak kazanmıştır. Bu ödenek ile 2019 yılının ilk yarısında yukarıda belirtilen çalışmaların tamamlanması amaçlanmaktadır. Çalışmaların tamamlanmasını müteakip 2020 yılında alanın faaliyete geçmesine temel oluşturacak güdümlü proje desteği ile ilgili hazırlık yapılması planlanmaktadır.

Tablo 13- Diyarbakır Lojistik Köyü Proje Hazırlık Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Diyarbakır Lojistik Köyü Proje Hazırlık Çalışmaları	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO, Diyarbakır YİKOB	01/08/18-31/12/19	0,00*

*3.200.000,00 TL GAP BKİ tarafından karşılanacaktır.

8. Diyarbakır Girişimci Destek Merkezi 2018 CMDP Projesi

Diyarbakır Girişimci Destek Merkezi, il genelinde girişimciliği geliştirmek, girişimcilik kültürünü yaygınlaştırmak ve daha sistemli, bütüncül girişimci destek modellerinin geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlamak amacıyla planlanmıştır.

Tablo 14- Diyarbakır Girişimci Destek Merkezi 2018 CMDP Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Diyarbakır Girişimci Destek Merkezi	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası	01.01.2018-31.12.2018	7.500.000,00

9. Diyarbakır Sanayi Mektebi Tasarım ve Eğitim Merkezi CMDP Projesi

Diyarbakır ilinde özel sektörün nitelikli işgücü talebi ve bu niteliklere özellikle genç va kadınların uyum sağlayamaması en temel sorunlardan biridir. İl genç nüfus yapısına ve buna bağlı yatırım avantajına sahip olmakla beraber, işletmelerin ulusal ve uluslararası piyasalarda rekabet gücünün geliştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanmasında nitelikli işgücü oluşturulması elzemdir.

Bölge Planında "*Eğitim Aracılığıyla Ekonomik-Sosyal Kalkınmanın Desteklenmesinde"* amacı altında, bölgenin kalkınmasının hızlandırması ve diğer bölgelerle arasındaki gelişmişlik farkının azaltması için eğitimde altyapı ve kalitenin geliştirilerek beşeri sermayenin güçlendirmesi, insan kaynakları niteliğinin iyileştirilmesi ve işgücü piyasası ile eğitim sistemi arasında uyumun sağlanması amaçlanmaktadır. Diyarbakır Sanayi Mektebinin kurulması bu amaca hizmet edecektir.

Tablo 15- Diyarbakır Sanayi Mektebi Tasarım ve Eğitim Merkezi (CMDP)

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Diyarbakır Sanayi Mektebi Tasarım ve Eğitim Merkezi	Diyarbakır Ticaret Odası, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Karacadag KA	01/01/19-31/12/19	4.000.000,00

10. Şanlıurfa Tekno-İŞGEM Projesi CMDP Projesi

Şanlıurfa ili tarımsal üretimde ülkenin en önde gelen illerinden biridir. Sanayi üretinde de atağa geçen ile teşviksistemiyle beraber ciddi yatırımlar yapılmaya başlanmıştır. Hem tarımsal hasıladan katma değerli ürünler üretmek hem de sanayi üretiminde daha yenilikçi ve sürdürülebilir yöntemlerle ulusal ve uluslararası firmalarla rekabet edebilecek bir konumda olmak nitelikli işgücünü yetiştirmekten, maliyetleri düşürmekten ve daha yenilikçi firmalar yaratmaktan geçmektedir.

Bu projeyle Şanlıurfa'nın sahip olduğu ekonomik kaynakları ve beşeri potansiyeli bölgesel kalkınmayı hızlandıracak şekilde bölgede değerlendirilecektir. Bilgiyi kullanmasını bilen, piyasa koşullarına uyum sağlayabilen, hızlı büyüyebilen, nitelikli personel istihdamı sağlayan, ürün ve üretim yöntemi itibariyle yenilikçi, yüksek katma değerli ürünlerle uluslar arası rekabete açık ihracatçı işletmeler yetiştirmek ilgili projenin en temel gerekçesidir.

Tablo 16- Şanlıurfa Tekno-İŞGEM Projesi (CMDP)

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Şanlıurfa Tekno-İŞGEM Projesi	Harran Üniversitesi	01/01/19-31/12/19	2.000.000,00

11. Şanlıurfa Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi CMDP 2016

2016 Cazibe Merkezlerini Destekleme Programını kapsamında destek alan bu proje ile; Şanlıurfa OSB 2'nci Kısım Ada No: 190'da 5,6, 7 ve 8 nolu parsellerden ilk etapta

toplam yüzölçümü yaklaşık 65 bin m^2 olan 7 ve 8 nolu parsel üzerinde 46.040 m^2 kapalı alanlı inşaat ve diğer gerekli üstyapı uygulamalarının yapılması; yapılacak projelendirme çalışması kapsamında sektörün talepleri doğrultusunda her biri 3.360 m2 kapalı alan olacak şekilde yaklaşık 13 adet fabrika binası ve tedarikçi firmalar için 337 m2 lik toplam 7 adet dükkan yapılması, Şanlıurfa'da emek yoğun sektörlerin başında yer alan ayakkabı sektörünün hızlı bir şekilde gelişmesi ve istihdam fırsatlarından mümkün olan en büyük payı alabilmesi için uygun şartların oluşturulması, ayakkabı sektörünün kümelenme modeli ile geliştirilmesi, birbirini tamamlayıcı ve birbirinin yan ürününü teşvik eden ayakkabı sektör temsilcilerinin bir arada ve bir program dahilinde üretim yapmalarıyla, üretimde verimliliğin ve kâr artışının sağlanması, sektör için sağlıklı, ucuz, güvenilir bir altyapı ve ortak sosyal tesisler ile birlikte yatırım ve üretim maliyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır. Projenin 2019 yılına sarkan bütçesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 17- Şanlıurfa Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi CMDP 2016

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Şanlıurfa Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi CMDP 2016	Şanlıurfa Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği, Şanlıurfa Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü	01/01/19 - 31/12/19	296.000,00

12. Şanlıurfa Tekno Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi Güdümlü Projesi

Bilgi teknolojileri konusunda iş fikri olan gençlerin bu fikirleri hayata geçirmesini sağlayacak eğitim ve mentorlük hizmetlerini sunan ve bu fikirlerin ulusal ve uluslararası düzeyde ticarileştirilmesine katkı sağlayan aynı zamanda Şanlıurfa'da girişimcilik ekosistemini geliştirecek bir merkez oluşturmak bu projenin konusudur. Bilgi teknolojileri konusunda iş fikri olan gençlerin bu fikirleri hayata geçirmesini sağlayacak eğitim ve mentorlük hizmetlerini sunan ve bu fikirlerin ulusal ve uluslararası düzeyde ticarileştirilmesine katkı sağlayan aynı zamanda Şanlıurfa'da girişimcilik ekosistemini geliştirecek bir merkez oluşturmak bu projenin konusudur.

Tablo 18- Şanlıurfa Tekno Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi Güdümlü Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Şanlıurfa Tekno Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi	Şanlıurfa Teknoloji Geliştirme Bölgesi Kurucu ve İşletici A.Ş.	01/01/19-31/12/19	2.033.212,50

13. Şanlıurfa Teknoloji Geliştirme ve Eğitim Merkezi (ŞUTGEM) Güdümlü Projesi

Şanlıurfa'da özellikle sanayi sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin kalifiye işgücü ihtiyacını gidermeye yönelik hizmet verecek, aynı zamanda teknoloji geliştirmeye yönelik ortak kullanım alanları sağlayacak Şanlıurfa Teknoloji Geliştirme ve Eğitim Merkezinin Ajansın Güdümlü Desteği kapsamında hayata geçirilmesinin ilin sanayi gelişimi açısından zaruri bir ihtiyacı karşılayacağı düşünülmektedir. Güdümlü proje kapsamında Ajansımızın ödeyeceği tutar 4.655.261,70 TL'dir. 2019 yılında bu rakamın 4.029.863,66 TL'sinin harcanması öngörülmektedir.

Tablo 19- Şanlıurfa Teknoloji Geliştirme ve Eğitim Merkezi (ŞUTGEM)

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Şanlıurfa Teknoloji Gelistirme ve Eğitim Merkezi (SUTGEM)	Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası,	01/01/19-31/12/19	4.029.863,66

14. GAP Organik Tarım Değer Zincirinin Geliştirilmesi Güdümlü Projesi

Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi (GAP BKİ) Başkanlığı ile Ajansımız arasında geçmiş senelerde "GAP Organik Tarım Değer Zinciri Mali Destek Programı" uygulanmıştır. Bu uygulamalar sonucunda GAP Bölgesindeki Organik tarıma ait

değer zincirinin geliştirilmesi çalışması ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda Organik Tarım Değer Zincirinin Geliştirilmesi amacıyla bir güdümlü proje uygulanması planlanmaktadır.

Tablo 20-GAP Organik Tarım Değer Zincirinin Geliştirilmesi Güdümlü Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
GAP Organik Tarım Değer Zincirinin Geliştirilmesi Güdümlü Projesi	Karacadağ Kalkınma Ajansı, DYDO, ŞYDO	01/01/19-31/12/21	1.065.000,00

15. GAP Melek Yatırım Ağı Çalışmaları

GAP Bölge Kalkınma İdaresi, Dicle Kalkınma Ajansı, İpekyolu Kalkınma Ajansı ve Karacadağ Kalkınma Ajansının işbirliği ile GAP Melek Yatırım Ağı (GAPBAN) Kuruluş Çalışmaları başlatılmıştır. Talep edilen belgeler Hazine ve Maliye Bakanlığına sunulmuş olup onay beklenmektedir. 2019 yılı içerisinde hem ağa melek yatırımcıların katılımını artırmak hem de girişimcilerin iş fikirlerini melek yatırımcılarla paylaşıp yatırım almalarını sağlamak amacıyla bazı faaliyetler düzenlenmesi planlanmaktadır. Bu faaliyetler Program Dünya Melek Yatırım Forumu (WBAF) ile Hazine ve Maliye Bakanlığı birlikte tasarlanmaya başlanmıştır.

Tablo 21- GAP Melek Yatırım Ağı Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
GAP Melek Yatırım Ağı Çalışmaları (Proje Pazarı, Yarışma, Girişimci-Yatırımcı Buluşmaları vb)	GAP BKİ, Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır ve Şanlıurfa YDO	01/01/19-31/12/19	200.000,00

v. Önemli Kamu Yatırımları

Tablo 22- Önerilen Kamu Yatırımları

No	Yatırımın Adı	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Bütçe (₺)	İşin	
				Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi
1	Diyarbakır Organize Sanayi Bölgesi 3. etap altyapı çalışmaları (Elektrik, kanalizasyon, içme suyu, yağmur suyu, doğalgaz gibi altyapı çalışmaları tamamlanacaktır.)	OSB Müdürlüğü	18.000.000,00	2016	2019
2	Diyarbakır OSB Trafo Merkezi (Diyarbakır OSB Trafo Merkezi kurulması çalışması tamamlanacaktır.)	TEİAŞ, OSB Müdürlüğü	5.000.000,00	2018	2019
3	Diyarbakır Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi altyapı çalışmaları (Elektrik, kanalizasyon, içme suyu, yağmur suyu, doğalgaz gibi altyapı çalışmaları tamamlanacaktır.)	Tekstil İhtisas OSB Müdürlüğü	18.500.000,00	2018	2021
4	Diyarbakır 2. OSB plan, proje ve altyapı çalışmaları (çalışmaları (Elektrik, kanalizasyon, içme suyu, yağmur suyu, doğalgaz)	Diyarbakır 2. OSB Müdürlüğü	40.000.000,00	2019	2023
5	Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi 2. Kısım ve 2. Etap Altyapı Çalışmaları (İhale Yapılmış)	OSB Müdürlüğü	24.752.000,00	2017	2019
6	Şanlıurfa OSB Tevsi Batı Altyapı Yapım İşi (İhale yapılmış)	OSB Müdürlüğü	27.204.351,00	2017	2020
7	Şanlıurfa OSB Tevsi Doğu 1. ve 2. Etap Altyapı İşi (Henüz İhale Edilmedi)	OSB Müdürlüğü	27.900.000,00	2019	2022
8	Birecik Organize Sanayi Bölgesi Altyapı Çalışmaları (İhale Yapılmış)	Birecik OSB Müdürlüğü	14.844.700,00	2017	2019

No	Yatırımın Adı	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Bütçe (₺)	İşin	
				Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi
9	Siverek Organize Sanayi Bölgesi Altyapı Çalışmaları (Proje çalışmaları devam ediyor)	Siverek OSB Müdürlüğü	25.000.000,00	2019	2023
10	Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Altyapı Çalışmaları (Projelendirme Çalışmaları Devam ediyor)	Gıda İhtisas OSB Müdürlüğü	50.000.000,00	2019	2023
11	Viranşehir OSB 2. Etap Altyapı Çalışmalarının Tamamlanması (Proje Çalışmaları Devam Ediyor)	Viranşehir OSB Müdürlüğü	6.000.000,00	2019	2023

vi. Diğer Proje ve Faaliyetler

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 23- Program Süresi ve Zaman Planlaması

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
1	Gıda Tedarik Değer Zinciri Analizi	Araştırma, Analiz ve Programlama	1	Diyarbakır gıda sektöründe üretim kapasitesi ve katma değerin artırılması ile sektörelerde uzmnalaşmanın sağlanması için değer zinciri analizi yapılacaktır.	2019/1	2019/2
2	Şanlıurfa ve Diyarbakır Organize Sanayi Bölgelerindeki firmalara yönelik Ticaret ve Sanayi Odaları İşbirliğinde İhracat İstihbarat hizmeti noktası oluşturulması ve danışmanlık hizmetleri verilmesi	Araştırma, Analiz ve Programlama	1	Diyarbakır ve Şanlıurfa'da yerleşik işletmelerin dış rekabetçiliklerinin geliştirilmesi ve ihracatlarının artırılması amacıyla, birtakım destek faaliyetleri yürütülecektir.	2019/1	2019/4

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
3	İş ve Yatırım Ortamı SOP Tanıtımı	Araştırma ve Analiz	1,2,3	Diyarbakır ve Şanlıurfa İllerinden özel sektör temsilcilerinin de davet edileceği İş ve Yatırım Ortamı SOP tanıtımı gerçekleştirilecek ve özel sektör bilgilendirilecektir.	2018/1	2020/2
4	SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	Araştırma ve Analiz	1,2,3	SOP Kapsamında yapılacak çalışmaların izleme ve değerlendirmesinin etkin bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla oluşturulan komite tarafından her yıl iki defa program kapsamındaki bileşenlerin ilerleme durumunu, yaşanan aksaklıkları ve çözümlerinin tartışılacağı toplantılar yapılacaktır.	2018/1	2020/2
5	Diyarbakır Lojistik Köyü Projesi Başlangıç Çalışmaları	İşbirliği ve Koordinasyon	1	Diyarbakır Lojistik Merkez avan projesi, 3 boyutlu görsel çalışmalar, tanıtım katalogu, fizibilite raporu v.b. Hazırlanacaktır.	2018/2	2019/1
6	Ergani Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Projesi	Tanıtım ve Yatırım Destek	1	1/5000 ve 1/1000'lik Halihazır harita, İmar Planları, jeolojik jeoteknik etüt raporu, altyapı projeleri.	2018/1	2019/1
7	Diyarbakır İkinci Karma Organize Sanayi Bölgesi Projesi	Tanıtım ve Yatırım Destek	1	Parselasyon planları ve altyapı projeleri.	2018/1	2019/1
8	Fuar ve Organizasyonlar	Tanıtım ve Yatırım Destek	1	Katılım Sağlanacak Yurt Dışı ve Yurt içi Fuar ve Organizasyonlar için hazırlıklar yapılacaktır.	2019/1	2019/2
9	2018 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı	Ajans Destekleri	1,2,3	TRC2 Bölgesinin yatırım yapılabilirlik şartlarının arttırılması ve sanayi altyapısının geliştirilermesi sağlanacaktır.	2019/1	2019/2
10	2018 Yılı KOBİ, Yazılım ve Tasarım Mali Destek Programı	Ajans Destekleri	2,3	TRC2 Bölgesindeki KOBİ'lerin kalite ve ihracat odaklı olarak, özellikle yenilikçi teknolojiler temelinde gelişmelerine katkı sağlanacaktır.	2019/1	2019/2

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
11	2019 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı	Ajans Destekleri	1,2,3	TRC2 Bölgesinin yatırım yapılabilirlik şartlarının arttırılması ve sanayi altyapısının geliştirilermesi sağlanacaktır	2019/1	2019/2
12	TRC2 Bölgesi Tarıma Dayalı Sanayide Entegre Kaynak Verimliliği Mali Destek Programı, 2019	Ajans Destekleri	2,3	TRC2 Bölgesinde, entegre kaynak kullanım verimliliğini artıran tedbirlerin belirlenmesi ve uygulanması yoluyla, tarıma dayalı sanayi işletmelerinin kaynak tüketim maliyetlerinin düşürülmesi sağlanacaktır.	2019/1	2019/2
13	GAP Organik Tarım Değer Zincirinin Geliştirilmesi Güdümlü Projesi	Güdümlü Proje	1,3	TRC2 Bölgesinde Organik tarım konusunda üretimin arttırılması ve ürünlerin markalaşması için güdümlü proje uygulancaktır.	2019/1	2019/2
14	Diyarbakır Lojistik Köyü Proje Hazırlık Çalışmaları	Ajans Destekleri	1,2	Diyarbakır'ın lojistik altyapısının geliştirilmesi, bu sayede lojistik, sanayi ve ticari işletmelerin lojistik maliyetleri azaltılacaktır.	2018/2	2019/2
15	Diyarbakır Girişimci Destek Merkezi	CMDP	1,3	Diyarbakır Girişimci Destekleme Merkezi, il genelinde girişimciliği geliştirmek, girişimcilik kültürünü yaygınlaştırmak ve daha sistemli, bütüncül girişimci destek modellerinin geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlamak amacıyla planlanmıştır.	2018/1	2020/1
16	Diyarbakır Sanayi Mektebi Tasarım ve Eğitim Merkezi CMDP Projesi	CMDP	1,3	Nitelikli işgünün yetiştirilmesi	2019/1	2020/3
17	Şanlıurfa Tekno-İŞGEM Projesi CMDP Projesi	CMDP	1,3	Yenilikçi firmaların geliştirilmesi, sürdürülelir rekabetin sağlanması, nitelikli işgücünün yetiştirilmesi	2019/1	2020/3
18	Şanlıurfa Tekno Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi	Güdümlü Proje	1,3	Bilgi teknolojileri konusunda iş fikri olan gençlerin bu fikirleri hayata geçirmesini sağlayacak eğitim ve mentorlük hizmetlerini sunan ve bu fikirlerin ulusal ve uluslararası düzeyde ticarileştirilmesine katkı sağlayan aynı zamanda Şanlıurfa'da girişimcilik ekosistemini oluşturacak bir merkez oluşturmak bu projenin konusudur.	2018/1	2020/1
19	Şanlıurfa Teknoloji Geliştirme ve Eğitim Merkezi (ŞUTGEM)	Güdümlü Proje	1,3	Şanlıurfa'da özellikle sanayi sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin kalifiye işgücü ihtiyacını gidermeye yönelik hizmet verecek, aynı zamanda teknoloji geliştirmeye yönelik ortak kullanım	2018/1	2020/1

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
				alanları sağlayacak Şanlıurfa Teknoloji Geliştirme ve Eğitim Merkezinin Ajansın Güdümlü Desteği kapsamında hayata geçirilmesinin ilin sanayi gelişimi açısından zaruri bir ihtiyacı karşılayacağı düşünülmektedir.		
20	GAP Melek Yatırım Ağı Çalışmaları	Tanıtım ve Yatırım Destek	1,3	Melek yatırımcıların ağa katılımını artırmak hem de girişimcilerin iş fikirlerini melek yatırımcılarla paylaşıp yatırım almalarını sağlamaktır.	2019/1	2019/2
21	Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı 2016 Şanlıurfa Uygulaması	CMDP	1,3	Destek almaya hak kazanan Fuar Merkezi Projesi ile Ayakkabı Sanayi Bölgesi Projesine ilişkin faaliyetleri kapsamaktadır.	2017/2	2019/1

f. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sonuç Odaklı Programının uygulama sürecindeki kurumlar arası ve Ajans içi koordinasyonun sağlanmasından Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi (PPKB) sorumludur. PPKB, SOP kapsamında kurulacak ve düzenli olarak toplanacak tüm kurul ve komitelerin sekretaryasını yürütecektir. Ajans Genel Sekreteri, PBKB Birim Başkanı kurulacak tüm kurul ve komitelerin doğal üyesidir. SOP kapsamında sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon, kurulacak kurul ve komiteler aracılığıyla sağlanacaktır. SOP kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, SOP Yönetim Komitesi toplantısı akabindeki ilk Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleriyle paylaşılacaktır.

Tablo 24- Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

Ana Yürütücü, Proje Yürütücüleri, Sorumlu ve Paydaşlar		Sunulan Katkılar
Ana Yürütücü	Kalkınma Ajansı, Yatırım Destek Ofisleri	Sonuç Odaklı Programların üst ölçekte yürütülmesi ve koordinasyonu, mali ve teknik destek sağlama, koordinasyon, fizibilite, araştırma, analiz ziyaret ve bilgilendirmeler
Proje Yürütücüleri	Kamu Kurumları, GAP BKİ, GAP Bölgesi Kalkınma	Güdümlü projeleri, mali destek programlarını, CMDP Projelerini yürütme, güdümlü proje

	Ajansları, Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Borsaları, Esnaf ve Sanatkâr Oda ve Birlikleri, Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar, Kar Amacı Güden Özel İşletmeler	fikirleri hazırlama ve sunma, proje(ler)de koordinasyon sağlama, mali destek ve teknik yardım sağlama
Paydaşlar	Valilikler	Koordinasyon, gerekli izinlerin alınması
Paydaşlar	Belediyeler	Koordinasyon, gerekli izinlerin alınması ve güdümlü proje hazırlama ve sunma
Paydaşlar	Üniversiteler	Teknik yardım sağlama, eğitim verme

g. İzleme ve Değerlendirme

Diyarbakır ve Şanlıurfa İllerinin Kalkınma Ajanslarından sorumlu Vali Yardımcılarının başkanlığında olmak üzere;

- Dicle ve Harran Üniversiteleri tarafından belirlenen birer üye,
- Her iki ilin Sanayi ve Teknoloji İl Müdürleri,
- Her iki ilin Organize Sanayi Bölgesi Müdürleri,
- Her iki ilin Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri
- Ajans Genel Sekreteri

olmak üzere onbir kişilik SOP Yönetim Komitesi oluşturulacaktır.

Altışar aylık dönemlerde SOP Yönetim Komitesi toplantısı yapılarak programın ilerlemesi, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri ortaya konacaktır. Talep edilmesi ve SOP Yönetim Komitesinin onaylaması durumunda SOP Yönetim Komitesine yeni üyeler alınabilecektir. SOP Yönetim Komitesinin isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşlar da SOP Yönetim Komitesi toplantısına katılabilecek ve fikirlerini beyan edebilecektir.

Mali Destekler, Güdümlü Projeler, Teknik Destekler ve Fizibilite Destekleri için Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmenliği İle Destek Yönetim Kılavuzu çerçevesinde İzleme ve Değerlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

Mali destekler için raporlama ve kontrol süreçleri ile izleme ziyaretleri gerçekleştirilecektir:

- İzleme ziyaretleri (ön izleme, anlık ve düzenli izleme)
- Ara raporların hazırlanması
- Nihai raporların hazırlanması

3.2 Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP

a. Amaç

Hızlı büyüme potansiyeline sahip aynı zamanda hızlı istihdam artışı ve işgücünün niteliğini geliştirici etkisi bulunan stratejik hizmet sektörlerinden olan turizmin geliştirilmesi, hizmet kalitesi artışı ve uzmanlaşmanın artırılması, kentsel ölçekte markalaşma, tanıtım ve pazarlanması ile doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunarak turizme kazandırılması, turizm alanlarının rehabilitasyonu ve varış noktalarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Özel Amaç 1: Stratejik sektörlerden kültür ve turizm sektörlerinde uzmanlaşma ve kalitenin artırılması.

Özel Amaç 2: Doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunarak turizme kazandırılması, turizm alanlarının rehabilitasyonu ve varış noktalarının geliştirilmesi.

Özel Amaç 3: Bölgenin ve turistik ürün arzının tanıtımı ve pazarlanması, yerleşmelerin çekim gücünün arttırılması.

Özel Amaç 4: Kentsel ölçekte markalaşma çalışmalarının yapılması.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Yukarı Mezopotamya havzasında yer alan Diyarbakır ve Şanlıurfa illeri tarih öncesi devirlerden günümüze kadar sürekli olarak yerleşim ve ticaret merkezlerine ev sahipliği yapmış, insanlığın kültürel gelişimine ve önemli uygarlıkların ortaya çıkmasına sahne olmuştur. Tarihindeki birçok değeri günümüze taşıyan bölgemiz, tüm insanlığa ait olan zengin kültürel mirasa sahiptir. Şanlıurfa'da bulunan Dünyanın bilinen en eski tapınağı olan Göbekli Tepe (MÖ 10.000), Diyarbakır'da bulunan Körtik Tepe (MÖ 10.400), Çayönü (MÖ 7.000) gibi dünya mirası değerlerine sahip Bölge çok sayıda kültür varlığına sahiptir. Diyarbakır'da 291 adet sit alanı, Şanlıurfa'da 713'ü olmak üzere TRC2 Bölgesi'nde 1004 adet sit alanı bulunmaktadır. Şanlıurfa ili sit alanları sayısı bakımından Türkiye'nin 81 ili içinde 4. sıradadır. (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü *http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR-44974/illere-gore-sit-alanlari-istatistigi.html*, 2018)

Bölgemizdeki sit alanlarının çeşitleri, 989 adet arkeolojik, 7 adet kentsel, 4 adet kentsel arkeolojik, 2 adet çakışan (doğal ve tarihi ile arkeolojik ve doğal), 1 adet karma (arkeolojik ve kentsel) şeklindedir.(T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü,*http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR-44974/illere-gore-sit-alanlari-istatistigi.html*, 2018)

Kentsel sit alanları tarihi ve geleneksel kent dokusuna sahip kent merkezleridir ve tarih, kültür ve inanç turizmi açısından yüksek potansiyel teşkil etmektedir. Bölgede Diyarbakır Suriçi Bölgesi, Şanlıurfa tarihi kent merkezi, Harran, Halfeti, Birecik ve Siverek kent merkezleri turizm potansiyeli taşıyan kentsel sit alanlardır. Diyarbakır tarihi kent merkezini içine alan Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçesi kültürel peyzaj alanı 4 Temmuz 2015 tarihinde UNESCO Dünya Kültür Mirası listesine alınmıştır. Tarihin yeniden yorumlanmasına yol açan ve uluslararası arenada büyük yankı uyandıran Göbeklitepe 2018 yılı Temmuz ayı içerisinde UNESCO Dünya Kültür Mirası listesine alınmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 2019 yılı Göbeklitepe Yılı olarak ilan edilmiştir. Bu önemli gelişmeler iki kentteki turizm taleplerini ve faaliyetlerini de artırmaktadır.(T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR-44423/dunya-miras-listesi.html, 2018)

Diyarbakır'da 549'u sivil mimarlık örneği olan 1065 adet taşınmaz kültür varlığı, Şanlıurfa ilinde de 1276'sı sivil mimarlık örneği olan 1662 adet taşınmaz kültür varlığı vardır.(T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, *http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR-44799/illere-gore-korunmasi-gerekli-tasinmaz-kultur-varligi-i-.html*, 2018). 2000 yılında Şanlıurfa tarihi kent merkezi ve Harran sit alanı, 2016 yılında Silvan Malabadi Köprüsü UNESCO Dünya kültür mirası geçici listesine alınmıştır (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, *http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR-44395/dunya-miras-gecici-listesi.html*, 2018). Bu alanların da asıl listeye alınması süreçleri devam etmektedir.

Diyarbakır ve Şanlıurfa tarihi kent merkezleri sit alanlarında çok sayıda sivil mimarlık örneği tarihi ve tescilli yapı bulunmaktadır. İl merkezlerindeki tarihi ve tescilli yapıların büyük bir kısmı için 2009 yılından itibaren yürütülmeye başlanan Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP) kapsamında rölöve, restütisyon ve restorasyon projeleri ile çevre düzenlemeleri ve sokak sağlıklaştırma projeleri hazırlanmış ve bu projeler başarılı bir şekilde uygulanmıştır. Ancak İl merkezi dışındaki sit alanları, sivil mimarlık örnekleri ile diğer taşınmaz kültür varlıkları CMDP mevzuatı nedeniyle bu program kapsamında desteklenememiştir. İl merkezleri dışındaki ilçelerdeki tarihi kültürel miras bakıma ve onarıma muhtaç durumda olup restorasyon ihtiyacı bulunmaktadır ve bu alanda finansman eksikliği sorunu vardır. Alternatif finansman kaynakları yaratılması durumunda müteşebbisler tarafından restore edilip bölge turizmine kazandırılması ve yeni iş alanları yaratmaları beklenmektedir. Sahip olduğu zengin tarihi, kültürel ve doğal değerlere rağmen, turizmden çok düşük bir pay

alan bölgede turizm olanaklarının geliştirilmesi, çeşitlendirilmesi ve tanıtılması ile potansiyelin en üst düzeyde değerlendirilmesi, bölgenin kalkınması açısından önem arz etmektedir.

Turizm sektörü emek yoğun bir sektör olması, kentsel ekonomilerde yarattığı canlılık ve büyüme etkileri ile gelişmeyi tetikleyen sektörlerdendir. TRC2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı çalışmaları kapsamında yapılan ekonomik analizler bölge ekonomisinde turizm sektörünün rekabetçi olduğunu ve gelişme eğiliminde olduğunu göstermiştir. Bu nedenle turizm, Bölge Planında hızlı büyüme ve yüksek istihdam sağlayacak stratejik hizmet sektörleri arasında yer almıştır.

Tablo 25- Diyarbakır ve Şanlıurfa Turizm İşletme ve Belediye Belgeli Tesislere Geliş Sayısı, Geceleme Sayısı, Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranları, 2007-2017

		Şanlıurfa			Diyarbakır		
Tesislere Geliş Sayısı		**Yabancı**	**Yerli**	**Toplam**	**Yabancı**	**Yerli**	**Toplam**
2015		24 143	250 520	274 663	81 175	343 161	424 336
2016		17 843	244 200	262 043	20 133	268 302	288 435
2017		20 005	386 684	406 689	11 884	290 339	302 223
Geceleme Sayısı		**Şanlıurfa**			**Diyarbakır**		
2015		44 459	388 165	432 624	120 286	535 599	655 885
2016		35 105	414 221	449 326	32 369	405 034	437 403
2017		37 213	667 302	704 515	20 142	465 057	485 199
Ortalama Kalış Süresi		**Şanlıurfa**			**Diyarbakır**		
2015		1,84	1,55	1,58	1,48	1,56	1,55
2016		1,97	1,70	1,71	1,61	1,51	1,52
2017		1, 83	1, 73	1, 74	2, 28	1, 64	1, 65
Doluluk Oranı		**Şanlıurfa**			**Diyarbakır**		
2015	A (%)	3,53	31,25	34,78	3,20	28,89	32,09
	B (%)	2,12	18,01	20,13	10,29	29,40	39,68
2016	A (%)	2,66	28,58	31,24	1,04	23,74	24,78
	B (%)	1,80	24,54	26,35	2,48	18,20	20,68
2017	A (%)	0,99	30,14	31,13	0,15	44,72	44,88
	B (%)	3,18	37,36	40,54	1,53	30,65	32,18

Kaynak: KTB, 2017.

TRC2 Bölgesi'nin sahip olduğu kültürel miras ve çeşitli turizm potansiyellerine karşın bölgeyi ziyaret eden turist sayısının düşük kalması, bu potansiyelin yeterince değerlendirilemediğini göstermektedir. Yerli ve yabancı ziyaretçi sayılarında TRC2 Bölgesi

turizmden yeteri kadar pay alamamakta, Bölgeyi ziyaret eden yabancı turist sayısı çok düşük değerlerde kalmaktadır. Bölgede yerli ve yabancı turistlerin ortalama kalış süreleri Türkiye ortalamasının oldukça altındadır. Bölgeye gelen turistler, her iki ilin şehir merkezinde bulunan tarihi ve turistik yapıları ziyaret ederek kısa sürede bölge dışına çıkmaktadır. Bölgenin turizm altyapısının geliştirilmesi, tarihi ve kültürel zenginliğin restore edilmesi ve bölge yerleşmelerinin çekim gücünü artırması, turist gelişlerini yükseltecek, kalış süresini artırabilecek ve sektörün gelişimine katkı sağlayacaktır.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi yukarda sayılan nedenlere bağlı olarak 2014 yılı Eylül ayında bölge turizminin geliştirilmesi, tanıtımı, markalaşması ve altyapısının iyileştirilmesi için uzun soluklu bir proje başlatmıştır. GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi bütüncül bir yaklaşımla 9 GAP ilini (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak) kapsayan bölgeyi tek bir isimle markalaştırıp, önemli bir sürdürülebilir turizm destinasyonu yapmayı amaçlamaktadır. Bu amaç kapsamında çalışmalarına başlayan ekip bir turizm destinasyon markası olarak MEZOPOTAMYA/MESOPOTAMIA markasını seçmiştir. Marka, tüm bölgeyi kapsaması, marka geçmişinin zenginliği, bölgenin tüm tarih, kültür, doğa, inanç, dil, folklor, gastronomi ögelerini sahiplenmesi ve en önemlisi de ulusal ve uluslararası bilinirliliği nedeniyle bölgenin markalaşması ve tanıtımı için seçilmiştir.

Proje kapsamında GAP İdaresi bölgede bulunan bütün turizm cazibe merkezlerinin ve faaliyetlerinin envanterini çıkarmakta, bu merkez ve faaliyetleri dijital ortamlarda haritalamakta, bu merkez ve faaliyetlerin tanıtımı için basılı ve dijital tanıtım materyalleri kullanmaktadır. Öte yandan gerekli turizm cazibe merkezlerinde sağlıklaştırma, iyileştirme, restorasyon gibi altyapı çalışmalarına destek vermektedir.

Proje kapsamında Bölge'nin kültür ve turizm potansiyelinin tek tek ele alınmasından çok, bunların birbiriyle entegrasyonu sayesinde daha cazip ve güçlü alternatif varış noktaları, cazibe merkezleri, yeni turizm türleri, turizm gelişme bölgeleri/koridorları ve güzergahların oluşturulması, bütüncül bir yaklaşımla turizm açısından zayıf kalan illerin de güçlendirilmesi planlanmaktadır. Böylelikle bölge yerleşmelerinin çekim gücünü artırması, turist gelişlerini yükseltecek, kalış süresini artırabilecek ve sektörün gelişimine katkı sağlayacaktır.

Günümüzde kentler yatırımcı, turist ve nitelikli nüfusu çekmek için birbirleri ile yarışmaktadır. Bölge yerleşmelerinde gerek turizm potansiyeli gerekse yaşam kalitesi açısından önem arz eden kentsel estetik ve mekân kalitesi düşüktür. Bu nedenle Bölgemizde, kentsel

estetik ve mekân kalitesinin artırılması, kentsel sit alanları ve ören yerlerinde koruma kullanma dengesi gözetilerek mekân kalitesinin iyileştirilmesi bunun yanında sunulan sosyal ve kültürel hizmetlerin de artırılmasına ihtiyaç vardır. Kişi başına düşen kentsel tasarım alanı, kent meydanı düzenlemesi, sağlıklaştırılmış sokak sayısı, sahil düzenlemesi, çevre düzenlemesi yapılmış doğal-tarihi nitelikli alan, restore edilmiş tescilli yapı sayısı, özel nitelikli veya temalı rekreatif kullanımlar, yerel ürünlerin satıldığı otantik pazar alanı gibi olanaklar TRC2 Bölgesi ana kent merkezleri ve ilçelerinde çok düşük kalmaktadır. Bu nedenle doğal, tarihi ve kültürel zenginliklere sahip Bölge yerleşimlerinde turizm altyapısının geliştirilmesi, Kültürel Mirasın korunması ve geliştirilmesi, sağlık, spor, doğa, kültür, gastronomi, inanç turizmi alanlarında özellikle ilçeleri de kapsayacak yeni turizm destinasyonlarının oluşturulması, kentsel alanlarda çekicilik ve mekan kalitesinin artırılması, kentsel estetik ve güzelleştirme faaliyetlerinin yapılması, nitelikli rekreasyon alanlarının oluşturulması, ve promosyon etkinliklerinin düzenlenmesi amacıyla Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP'u tasarlanmıştır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Programın amacı birbirinden bağımsız olarak desteklenmiş ve düzenlenmiş turistik alanların, bütüncül bir bakış açısı ile yeniden değerlendirilerek, belirli rotalar oluşturulması ve bu rotalar üzerinde gerekli iyileştirmelerin yapılması yanı sıra, şimdiye kadar yapılan düzenleme çalışmalarını tamamlayıcı olarak; bu rotalar üzerinde insan hareketliliğinin ve yoksul kesimler öncelikli olmak üzere, ekonomik ve sosyal faydanın sağlanmasıdır.

Tablo 26- Program Düzeyi Performans Göstergeleri

S. N.	Performans Göstergeleri	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Sürekli İstihdam	Adet	24	Proje Nihai Raporları
2	Belgelendirilen Turistik Tesis Sayısı	Adet	52	Proje Nihai Raporları
3	Restore Edilen Tarihi, Kültürel veya Sosyal Açık Alan Büyüklüğü	m2	2.432	Proje Nihai Raporları
4	Restore Edilen Tarihi veya Kültürel Kapalı Alan Büyüklüğü	m2	1.500	Proje Nihai Raporları
5	Restitüsyon, Röleve Proje Sayısı	Adet	2	Proje Nihai Raporları
6	Restorasyonu Yapılan Yapı Sayısı	Adet	4	Proje Nihai Raporları

7	Turizme Kazandırılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Sayısı	Adet	23	Proje Nihai Raporları
8	Oluşturulan/İyileştirilen veya Kapasitesi Arttırılan Fuar, Kongre Merkezi, Ticaret Merkezi ve Sergi Salonu Sayısı	Adet	1	Proje Nihai Raporları
9	Yönlendirme Araçları (İşaret/Tanıtım Levhası, Aydınlatma Elemanı, Kiosk vb.) Sayısı	Adet	285	Proje Nihai Raporları
10	İyileştirilen ve/veya Dönüştürülen Sokak, Cadde vb. Sayısı	Adet	5	Proje Nihai Raporları
11	Bölgeye Özgü Turizm Portalı Sayısı	Adet	3	Proje Nihai Raporları
12	Yabancı Dilde Geliştirilen Bölgeye Özgü Turizm Portalı Sayısı	Adet	2	Proje Nihai Raporları
13	Bölgenin Destinasyon Olarak Dahil Edildiği Tur Sayısı	Adet	96	Proje Nihai Raporları
14	Bölge İçerisinde Tur Güzergahlarına Kazandırılan Destinasyon Sayısı	Adet	8	Proje Nihai Raporları
15	Kırsal Turizme Yönelik Düzenlenen Tur Sayısı	Adet	10	Proje Nihai Raporları
16	Eğitim Sayısı	Adet	20	Proje Nihai Raporları
17	Eğitim Süresi	Adet	660	Proje Nihai Raporları
18	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Adet	11.120	Proje Nihai Raporları
19	Turizm Enformasyon Bürosu Sayısı	Adet	5	Proje Nihai Raporları
20	Geliştirilen ve Hayata Geçirilen Yenilikçi Kentsel Hizmet Uygulaması Sayısı	Adet	2	Proje Nihai Raporları
21	Bölgeyi Temsil Eder Nitelikte İnşa Edilen Sembol ve Anıt Sayısı	Adet	4	Proje Nihai Raporları
22	Modernize Edilen veya Kurulan Alternatif Turizm Tesis Sayısı	Adet	14	Proje Nihai Raporları
23	Yabancı Ziyaretçi Sayısı	Adet	33.200	Proje Nihai Raporları
24	Yerli Ziyaretçi Sayısı	Adet	85.500	Proje Nihai Raporları
25	Toplam Ziyaretçi Sayısı	Adet	118.500	Proje Nihai Raporları
26	Hazırlanan Kentsel İmaj Yönetimi ve Markalaşma Stratejisi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
27	Hazırlanan Termal Turizm Gelişim Planı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
28	Hazırlanan Turizm Stratejisi ve Eylem Planı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
29	Hazırlanan Sürdürülebilir Turizm Yönetişim Modeli	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu

30	Katılım Sağlanan Yurt içi Fuar Sayısı	Adet	6	Fuar Raporu
31	Katılım Sağlanan Yurt Dışı Fuar Sayısı	Adet	6	Fuar Raporu
32	İrtibata Geçilen Yurt içi Acenta	Adet	18	Fuar Raporu
33	Fuarlara Katılımı Sağlanan Firma Sayısı	Adet	12	Fuar Raporu
34	Turist sayısındaki Artış	Yüzde	5	Turizm ve Kültür Bakanlığı Verileri
35	Ortalama Kalış süresindeki Artış	Yüzde	20	Turizm ve Kültür Bakanlığı Verileri
36	Coğrafi işaretli ürün sayısındaki artış	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporu

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

ii. İşbirliği ve Koordinasyon

Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP Tanıtımı

Bölgede yer alan iki ilde konuyla ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla bilgilendirme ve farkındalık toplantısı düzenlenerek Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP'un tanıtımı yapılacaktır.

Tablo 27- Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP 2019 Yılı Faaliyetleri Tanıtımı

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP Tanıtımı	DYDO, ŞYDO	01.01.2019~ 30.06.2019	0,00

Diyarbakır'da Coğrafi İşaretli Ürün Üretimi Sisteminin Güçlendirilmesi ve Markalaşma Çalışmaları

Coğrafi işaretler; kırsal kalkınmadan, turizme, tarımdan, tarıma dayalı sanayiye, yaratacağı ekonomik değer ile kırsalda yaratacağı istihdam olanakları ile işsizlik ve göçü azaltmasına kadar bölgesel kalkınma için birçok alanı etkilemekte ve stratejik bir noktada yer

almaktadır. Diyarbakır ili gerek cazibe merkezi olarak geliştirilebilecek kentlerin başında gelmesi gerekse de taşıdığı özgün değerler ve özgün ürünler bakımından öne çıkmaktadır.

Antik dönemin başlıca yaşamsal kaynaklarından olan Dicle Nehrinin yanı başında kurulan Diyarbakır kenti, Osmanlı dönemi öncesinden bu yana eyalet merkezi olması, M.Ö. en erken 2300 yılından beri (Türkiye Diyanet Vakfı, 2018) var olan bir bölgesel merkez olması nedeniyle üretim, ticaret ve uzmanlaşmış özgün ürün ve hizmetlerde ender bir örnektir. Ancak Diyarbakır kentinin bu özelliği bugüne kadar ön plana çıkarılmamıştır. 2015 yılında Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçelerinin UNESCO Dünya Kültür Mirası olarak tescili bu özgün tarihsel birikimin bir yansımasıdır.

Literatüre geçmiş tarihsel belgeler ve seyahatnamelere göre Dicle Vadisi ve Hevsel Bahçelerinin Diyarbakır kentinin beslenmesinde başlıca kaynak olduğundan, 6 ayda bir nehir kenarında kentlilerin çadırlarda konakladığı yeme içme festivallerinin düzenlendiği, bu yörede yetişen kavunların eşsiz lezzetinden ve bu kavunların İstanbul'a saraya gönderildiğinden bahsetmektedir. (Polonyalı Simeon'un Seyahatnamesi, 98-101) 1613 yılında Diyarbakır'da aşçı, kebapçı ve ekmekçi esnafı mevcuttur. Günümüz Diyarbakır gastronomisinin özgünlüğünün bu tarihsel birikimlerle oluştuğu rahatlıkla söylenebilir.

16.yy Anadolu coğrafyasında İpek üretimi, ipekli dokumacılık imalatında Diyarbakır Türkiye'de İstanbul ve Bursa'dan sonra üçüncü sırada gelmektedir. Bu döneme ait veriler (Tekeli, 2009, ss 34) Diyarbakır'ın Kırmızı Marokeninin (Kırmızı kök boyası ile boyanmış çok kaliteli İpek Kumaş) Dünya'ya nam saldığını göstermektedir. Diyarbakır İpeği ve İpek Puşisi coğrafi işaret başvurusu yapılmış durumdadır. Yapılacak derinlemesine bir potansiyel ürünler araştırması ile özgün değerlerin tespiti kırsal kalkınma ve tarımsal üretimde katma değerin artırılması ile kırsal nüfusun yerinde tutulması mümkün olabilecektir.

Diyarbakır ili, Türkiye'de cazibe merkezlerini destekleme programının uygulanmaya başlandığı pilot ildir. Bunun nedeni, Diyarbakır ilinin geleneksel bölge merkezi olması, kentsel ekonomilerin gelişme potansiyelinin yüksek olması, tarım ve hizmetler sektörü başta olmak üzere üretiminin olması ancak buna karşın yüksek işsizlik, yoksulluk yaşanması ve buna bağlı olarak yaşanan göç sorununun büyüklüğüdür. Özetle Diyarbakır kenti yüksek gelişme potansiyeline karşın düşük katma değerli üretim yapan ve bu nedenle Türkiye'nin en düşük gelirli bölgelerinin başında gelmektedir.

Günümüz dünyasında tüketici taleplerinin ve turizm eğilimlerinin endüstriyel ürünlerden yerel ve özgün ürünlere doğru hareket etmektedir. Bu durum yüksek tarımsal

üretim yapan, güçlü özgün değerlere sahip olan fakat günümüz endüstrileri karşısında özgün üretim süreçlerinin yok olma tehlikesinin olduğu, kırsal nüfusun çözülmeye başladığı bir süreçtedir. Diğer yandan Diyarbakır merkez kenti başta olmak üzere büyük kentsel nüfusların yerel ve özgün ürünlere talebinin yüksek olması kentimiz ve bölgemiz için önemli bir fırsat sunmaktadır. Ancak Diyarbakır'da ülkenin genelinde yaşandığı gibi coğrafi işaretli ürünlerde; ürün ile coğrafi bölge ilişkisi bir bütün olarak işlememektedir. Bu nedenle coğrafi işaret almış ürünlerimiz en iyi ihtimalle kendi sınırlarından çıkamama tehlikesi ile karşı karşıya kalarak katma değeri yüksek bir potansiyele ulaşamama ve yaygın pazarlar bulmama tehlikesi ile karşı karşıyadır.

Tablo 28- Diyarbakır'da Coğrafi İşaretli Ürün Üretimi Sisteminin Güçlendirilmesi ve Markalaşma Çalışmaları

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Diyarbakır'da Coğrafi İşaretli Ürün Üretimi Sisteminin Güçlendirilmesi ve Markalaşma Çalışmaları	**1.** Diyarbakır ilinde coğrafi işaretli her bir ürünün (Diyarbakır Burma Kadayıfı, Diyarbakır Karpuzu, Diyarbakır Örgü Peyniri, Karacadağ Pirinci), üreticilerine yönelik farkındalık ve eğitim programlarının gerçekleştirilmesi, **2.** Diyarbakır ilinde coğrafi işaretli ürünleri üreten üreticilere kooperatifleşme, kalite ve standardizasyon eğitimi sonrasında üretici sertifikalarının verilmesi, **3.** Diyarbakır ve ilçelerinde üretilen ve coğrafi işaret tesciline konu olabilecek özgün ürünlerin belirlenmesi amacıyla araştırmanın yapılması ve çıktılarının basılı olarak yayınlanması, **4.** Belirlenen potansiyel ürünler için başvuru ve takip işlemlerinin gerçekleştirilmesi, **5.** Ürünlerin markalaşma, pazarlama ve tanıtım faaliyetlerini destekleyecek danışmanlık ve eğitim hizmetlerinin yürütülmesi, **6.** Piyasa tutundurma çalışmalarının alternatif yöntemlerle desteklenmesi, (e-ticaret, alternatif ürün tasarımları (ambalaj-paketleme) ile marka değeri artırma ve satışı destekleyici faaliyetler)	Diyarbakır Valiliği, DTSO, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Karacadağ Kalkınma Ajansı, Dicle Üniversitesi	01/01/19-31/12/19	200.000,00

iii. Kapasite Geliştirme

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

1. Diyarbakır Kentsel İmaj Yönetimi, Markalaşma ve Tanıtım Çalışmaları

Diyarbakır'ın her yönüyle tanıtımı ve markalaşması, ilin kültürel değerlerinin turizm yoluyla ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımının sağlanması aracılığı ile kente yönelik oluşmuş olumsuz imajın yıkılarak kentin kültürel zenginlikleri ile öne çıkması. Proje Diyarbakır'ın tanınırlığını artırması ile kentin kalkınması önündeki en büyük engeller arasında görülen olumsuz imaj sorununun çözümüne güçlü bir katkı sunmayı hedeflemektedir. Bu yönüyle proje, Diyarbakır'ın gelişmesi ve kalkınması için yapılan tüm yatırım ve projelerin başarısını doğrudan etkileyen bir yapıya sahiptir.

Çalışmanın bileşenleri ve faaliyetleri:

1.1 Diyarbakır Kentsel İmaj Yönetimi ve Markalaşma Stratejisinin hazırlanması ve uygulamaya konulması

- Diyarbakır kentinin ve kültürel zenginliğinin ulusal ve uluslararası düzeyde etkili içeriklerle tanıtımı (ulusal basın-yayın organlarında periyodik yazılı ve elektronik tanıtım, büyük kentlerde insan hareketlerinin en yoğun olduğu yerlerde kenti tanıtan stratejik görseller, büyük ölçekli organizasyonlar fuarlar)

- Kentsel İmaj Yönetimi ve Markalaşma Stratejisi doğrultusunda sosyal medya ve medyada olumsuz imge ve haberlere karşı önleyici tedbirlerin alınması ve etkin tanıtım faaliyetleri ("Gelin, Diyarbakır'ı keşfedin" portalının oluşturulması, "Visit and Explore Diyarbakır")

- Kentsel markalaşma ve pazarlama çalışmalarının yapılması (Diyarbakır Kalesi ve Surları, Dicle Nehri ve Hevsel Bahçeleri, Zerzevan Kalesi, Çayönü Höyüğü ve Malabadi Köprüsü başta olmak üzere kadim medeniyetler ve antik yerleşmeler, Diyarbakır mutfağı/gastronomisi, dengbejlik vb yerel kültür ve değerlerin markalaştırılması, UNESCO Dünya Kültür Mirası aday ve asıl listelerine alınması)

- Yeni turizm çekim merkezleri olması hedeflenen ilçelerde marka oluşturma, tanıtım ve pazarlama çalışmaları (Eğil, Ergani, Çınar, Silvan, Çermik vb, bu ilçelerin ingilizce web sitelerinin oluşturulması)

- Diyarbakır kentinin tanıtımına yönelik önde gelen ulusal ve uluslararası medyaya yönelik içeriklerin oluşturulması, (Yüksek kaliteye sahip tanıtım filmleri, belgeseller, kısa filmler)

1.2 Sürdürülebilir Turizm Politikaları ve Uygulaması

- Mevcut olan Diyarbakır Turizm Platformu'nun projenin sürdürülebilirliğini sağlayacak, karar alma yetkisine sahip bir "Turizm Yönetim ve Yönetişim Modeli"ne dönüştürülmesi

- Turizmde hizmet sağlayan kurum, kuruluş ve işletmelerin rekabet gücünü artıracak kapasite artışı sağlanması (eğitim, seminer) tur rehberlerinin eğitimi,

- KOBİ'ler, girişimciler, öğrenciler ve yerel halkın turizm bilincinin artırılmasına yönelik faaliyetler

- Turizme yönelik gelir getirici ürün ve aktivitelerin (hediyelik eşya, yerel ürünler, yerel festivaller, tematik organizasyonlar) geliştirilmesi

1.3 Turizmde Uzmanlaşma ve Kalite

- Turizm sektöründe hizmet sunan kurum, kuruluş ve işletmelere yönelik kalite ve standardizasyon programı uygulanması ve hizmet sunum kalitesinin arttırılması (Konaklama tesisleri, turizm büroları, lokantalar, turizm acenteleri, toplu taşım ve taksi sürücüleri)

- Konaklama tesisleri, hizmet sağlayan işletmelerde ve turizm bürolarında yerli ve yabancı turistlere uygulanmak üzere memnuniyet ve beklenti ölçen anketlerin hazırlanması, uygulanması

- Sektör içi mesleki eğitimlerin arttırılması, Turizm eğitimi ile işgücü kalitesinin artırılması ve sektörde konaklama tesislerinde, lokantalarda çalışan personel öncelikli olmak üzere sertifikasyon sisteminin etkin bir şekilde uygulanması

Tablo 29- Diyarbakır Kentsel İmaj Yönetimi, Markalaşma ve Tanıtım Projesi

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Diyarbakır Kentsel İmaj Yönetimi ve Markalaşma Stratejisinin	Diyarbakır kentinin ve kültürel zenginliğinin ulusal ve uluslararası düzeyde etkili içeriklerle tanıtımı (ulusal basın-yayın organlarında periyodik yazılı ve elektronik tanıtım, büyük kentlerde insan hareketlerinin en yoğun	PPKB, DYDO	01.01.2019 31.12.2019	150.000,00

Hazırlanması ve Uygulamaya Konulması	olduğu yerlerde kenti tanıtan stratejik görseller, büyük ölçekli organizasyonlar fuarlar)			
	Sosyal medya ve medyada olumsuz imge ve haberlere karşı önleyici tedbirlerin alınması ve etkin tanıtım faaliyetleri (“Gelin, Diyarbakır’ı keşfedin” portalının oluşturulması, “Visit and Explore Diyarbakır”)			100.000,00
	Kentsel markalaşma ve pazarlama çalışmalarının yapılması (Diyarbakır Kalesi ve Surları, Dicle Nehri ve Hevsel Bahçeleri, Zerzevan Kalesi, Malabadi Köprüsü, eski medeniyetler ve antik yerleşmeler, Diyarbakır mutfağı/gastronomisi, dengbejlik vb yerel kültür ve değerlerin markalaştırılması)			150.000,00
	Yeni turizm çekim merkezleri olması hedeflenen ilçelerde marka oluşturma, tanıtım ve pazarlama çalışmaları (Eğil, Ergani, Çınar, Silvan, Bismil vb, bu ilçelerin ingilizce web sitelerinin oluşturulması)			100.000,00
	Diyarbakır kentinin tanıtımına yönelik önde gelen ulusal ve uluslararası medyaya yönelik içeriklerin oluşturulması, (Yüksek kaliteye sahip tanıtım filmleri, belgeseller, kısa filmler)			300.000,00
Sürdürülebilir Turizm Politikaları Geliştirilmesi ve Uygulanması	Diyarbakır Turizm Master Planı, Turizm Eylem Planı ve Pazarlama Stratejisi hazırlanması(Turizm talepleri ve Pazar araştırması, turizm kentleri ile karşılaştırmalı analizler ve ziyaretler, turizm değer zinciri araştırması)	PPKB, DYDO	01.01.2019 31.12.2019	50.000,00
	Suriçi başta olmak üzere turizm varış noktalarının geliştirilmesine dair öncelikli yatırımların yapılması (Stratejik müdahaleler, tanıtıcı ve yönlendirici eleman ve materyaller)			50.000,00
	Kentiçi ve il düzeyinde turizm rotalarının oluşturulması, Diyarbakır’dan Şanlıurfa’ya uzanan Peygamberler rotası oluşturulması (GAP BKİ ve Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından verilen desteklerle oluşturulacak turizm rotalarının bütüncül bir şekilde ele alınması ve birleştirilmesi)			100.000,00
	Havaalanı ve diğer önemli kentsel ulaşım noktalarında bilgilendirme çözümleri, kent			100.000,00

	girişlerinde turistik öğeleri tanıtıcı görsel elemanlar oluşturulması			
	Varış noktalarının ve gezi rotalarının tanıtımına yönelik yazılı ve elektronik materyallerin temini			100.000,00
	UNESCO dünya kültür mirası listesi başvurularının hazırlanması ve takibi (Malabadi Köprüsü, Zerzevan Kalesi vd)			100.000,00
Sürdürülebilir Turizm Yönetişim Modelinin Geliştirilmesi	Mevcut olan Diyarbakır Turizm Platformu'nun projenin sürdürülebilirliğini sağlayacak, karar alma yetkisine sahip bir "Turizm Yönetim ve Yönetişim Modeli"ne dönüştürülmesi	PPKB, DYDO	01.01.2019 31.12.2019	50.000,00
	Turizmde hizmet sağlayan kurum, kuruluş ve işletmelerin rekabet gücünü artıracak kapasite artışı sağlanması (eğitim, seminer) tur rehberlerinin eğitimi			150.000,00
	Kobiler, girişimciler, öğrenciler ve yerel halkın turizm bilincinin artırılmasına yönelik faaliyetler			50.000,00
	Turizme yönelik gelir getirici ürün ve aktivitelerin (hediyelik eşya, yerel ürünler, yerel festivaller, tematik organizasyonlar) geliştirilmesi, hediyelik eşya ürün konsepti tasarımı yapılması			100.000,00
Turizmde Uzmanlaşma ve Kalite Çalışmaları	Turizm sektöründe hizmet sunan kurum, kuruluş ve işletmelere yönelik kalite ve standardizasyon programı uygulanması ve hizmet sunum kalitesinin arttırılması (Konaklama tesisleri, turizm büroları, lokantalar, turizm acenteleri, toplu taşım ve taksi sürücüleri)	PPKB, DYDO	01.01.2019 31.12.2019	150.000,00
	Konaklama tesisleri, hizmet sağlayan işletmelerde ve turizm bürolarında yerli ve yabancı turistlere uygulanmak üzere memnuniyet ve beklenti ölçen anketlerin hazırlanması, uygulanması			50.000,00
	Sektör içi mesleki eğitimlerin arttırılması, Turizm eğitimi ile işgücü kalitesinin artırılması ve sektörde konaklama tesislerinde, lokantalarda çalışan personel öncelikli olmak üzere sertifikasyon sisteminin etkin bir şekilde uygulanması			150.000,00

2. 2019 Göbeklitepe Yılı Çalışmaları

Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 2019 yılı Göbeklitepe yılı ilan edilmiştir. Bu çerçevede Şanlıurfa ilindeki bütün aktörler Kültür ve Turizm Bakanlığı ile işbirliği içerisinde birçok faaliyet yürütecektir. Bu yılın daha etkin bir şekilde değerlendirilebilmesi adına Ajansımız tarafından da birçok tanıtım faaliyeti ve çalışma yapılması planlanmaktadır.

Tablo 30- 2019 Göbeklitepe Yılı Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Göbeklitepe'nin tanıtımına yönelik organizasyonlar, etkinlikler vb	Şanlıurfa YDO	01.01.2019 31.12.2019	250.000,00
Acenteler, alım heyetleri ve potansiyel turizm yatırımcılarının Şanlıurfa'ya davet edilmesi	Şanlıurfa YDO	01.01.2019 31.12.2019	200.000,00
Göbeklitepe ile ilgili tanıtım broşürleri, filmler vb tanıtım materyallerinin tasarlanması, basımı ve farklı dillere çevrilmesi	Şanlıurfa YDO	01.01.2019 31.12.2019	250.000,00

3. Çermik Termal Turizm Gelişim Planı

İlimizin en önemli turistik destinasyonları arasında yer alan ve termal su kalitesi bakımından Dünya standartlarında olan Çermik ilçemizin hakettiği değere kavuşabilmesi için yapılması gereken çalışmaları içeren kapsamlı bir eylem planı hazırlanmaktadır. Eylem planı ve barındıracağı proje paketleri ile kısa, orta ve uzun vadeli bir projeksiyonla hareket edilecek ve Çermik ilçesi ulusal ve uluslararası arenada bilinen marka bir şehir haline gelecektir.

Tablo 31- Çermik Termal Turizm Gelişim Planı

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Çermik Termal Turizm Gelişim Planı Uygulama Faaliyetleri (Tanıtım Filmleri, Tanıtım Organizasyonları, Alım Heyetleri vb)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, DYDO, PPKB	01.01.2019~ 31.12.2019	350.000,00

4. 2019 Yılı Fuar Çalışmaları

Emitt 2019, Hestourex 2019, İzmir Travel Turkey 2019, Yörex 2019, ITB Berlin 2019 ve ITB Shangai China 2019 Fuarları: Diyarbakır ve Şanlıurfa Turizm Platformları ile beraber 2019 yılında bölge acentelerinin de katılımı teşvik edilerek Ajans yatırım destek uzmanları tarafından katılım gösterilecek ve illerin tanıtımı sağlanacaktır.

Tablo 32- 2019 Yılı Fuar Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Emitt 2019	Karacadağ Kalkınma Ajansı, ŞYDO, DYDO, Şanlıurfa Turizm Platformu, Diyarbakır Turizm Platformu	01.01.2019~ 01.03.2019	120.000,00
Hestourex 2019	Karacadağ Kalkınma Ajansı, ŞYDO, DYDO, Şanlıurfa Turizm Platformu, Diyarbakır Turizm Platformu	01.06.2019~ 31.09.2019	100.000,00
İzmir Travel Turkey 2019	Karacadağ Kalkınma Ajansı, ŞYDO, DYDO, Şanlıurfa Turizm Platformu, Diyarbakır Turizm Platformu	01.09.2019~ 31.12.2019	120.000,00
Yörex 2019	Karacadağ Kalkınma Ajansı, ŞYDO, DYDO, Şanlıurfa Turizm Platformu, Diyarbakır Turizm Platformu	01.09.2019~ 31.12.2019	90.000,00
ITB Berlin 2019	Karacadağ Kalkınma Ajansı, ŞYDO, DYDO, Şanlıurfa Turizm Platformu, Diyarbakır Turizm Platformu	01.01.2019~ 01.06.2019	160.000,00

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
ITB Shangai China 2019	Karacadağ Kalkınma Ajansı, ŞYDO, Şanlıurfa Turizm Platformu	01.03.2019~ 01.07.2019	100.000,00
TOPLAM			**690.000,00**

5. Diğer Tanıtım Faaliyetleri

Diğer tanıtım faaliyetleri kapsamında;

Aşağıdaki tabloda belirtilen çalışmaların yapılması planlanmaktadır.

Tablo 33- Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Yurtiçi ve yurtdışında gazetelerde, dergilerde, tv'lerde, internet sitelerinde ve billboardlarda kültürel zenginliklerin ve bununla ilişkili yatırım ortamı tanıtım çalışmalarının yapılması	DYDO	01.01.2019~ 31.12.2019	100.000,00
Çok Dilli Yatırım Tanıtım Filmleri Hazırlanması	DYDO, ŞYDO	01.01.2019- 30.06.2019	120.000,00
investdiyarbakir.com ve investsanliurfa.com, diyarbakirturizmplatformu.com İnternet sitesi yenileme çalışmaları vb.	ŞYDO, DYDO	01.01.2019~ 31.12.2019	20.000,00
Turizm potansiyelinin tanıtılması amacıyla firma ve kurum ziyaretleri vb.	DYDO, ŞYDO	01.01.2019~ 31.12.2019	40.000,00
Çok Dilli Tanıtım Broşürlerinin hazırlanması	ŞYDO	01.01.2019- 31.12.2019	30.000,00
Diyarbakır ve Şanlıurfa ilinin turizminin gelişimine yönelik; Genel, İnanç, Kültür, Doğa, Gastronomi, Zerzevan Kalesi ve Yatırım Ortamı Tanıtılması alanlarında özel tanıtım çalışmaları yapılması, tasarımı, yayını, basımı	DYDO	01.01.2019~ 31.12.2019	300.000,00
Diyarbakır ve Şanlıurfa İleri çok dilli tanıtım Materyallerinin hazırlanması	ŞYDO	01.01.2019- 31.12.2019	250.000,00
Çin'den 20 kişilik yatırım heyetinin Diyarbakır'da ağırlanması,	DYDO	01.01.2019~ 31.12.2019	100.000,00
Sosyal medya fenomenlerinin başta Kurtalan (Mezopotamya) Ekspresi olmak üzere, Gastronomi ve İnanç	DYDO	01.01.2019~ 31.12.2019	200.000,00

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
turizminin tanıtılması etkinliklerinin desteklenmesi ve imaj çalışmaları kapsamında Şanlıurfa ve Diyarbakır'da ağırlanması			
Turizm acentelerinin, alım heyetlerinin bölgede ağırlanması, etkinlikler düzenlenmesi. Bölge dışında tanıtım toplantıları yapılması.	DYDO	01.01.2019~ 31.12.2019	150.000,00
		TOPLAM	**1.310.000,00**

v. Ajans Destekleri

1. 2018 Yılı Turizm Rotaları ve Akıllı Şehirler Mali Destek Programı

Bölgenin turistik açıdan cazibesinin artırılması amacıyla yeni rotalar oluşturulması, Bölgede Diyarbakır ve Şanlıurfa kent merkezleri dışındaki ilçelerde yeni turizm çekim merkezlerinin geliştirilmesi için turizm altyapısı ve mekan kalitesinin artırılması, belirlenen rotalar üzerinde acil müdahale gereken alanlarda iyileştirmeler yapılması, rotaların bir öğesi olarak değerlendirilen doğal, tarihi ve kültürel nitelikli alan ve yapıların korunarak geliştirilmesi, görünürlük ve erişilebilirliğinin artırılması, koruma kullanma ilkesine bağlı kalınarak turizme uygun işlevler kazandırılması, ören yerleri ve diğer tarihi, kültürel ve doğal nitelikli alanlarda turizm çeşitliliğine katkı sağlayacak altyapı ve çevresel düzenlemelerin yapılması, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından oluşturulan "Mezopotamya Turizm Destinasyonları" yaklaşımına uygun kültürel ve turistik çekim alanları oluşturulması, rotanın niteliğini artırmaya katkı sağlayacak ulusal ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi, turizm Rotaları üzerinde akıllı kent uygulamaları ve sistemlerinin kurulması ve merkez ilçeler dışındaki ilçelerin ve her ikisindeki görece yoksul kesimlerin katılımının sağlanması amacıyla 2018 yılı Turizm Rotaları ve Akıllı Kentler Mali Destek Programı uygulanmıştır.

2018 yılında Turizm Rotaları ve Akıllı Şehirler Mali Destek Programı için proje teklif çağrısına çıkılmış ve bu program için 5.895.000,00 TL'lik kaynak ayrılmıştır. Projelerin sözleşmeleri 2018 yılında imzalanmış olup, uygulamalar 2019 yılında devam edecektir. 2019 yılında ilgili programa aktarılacak miktar aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 34- Turizm Rotaları ve Akıllı Şehirler Mali Destek Programı-2018

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
2018 Turizm Rotaları ve Akıllı Kentler Mali Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	5.895.000,00
2018 Turizm Rotaları ve Akıllı Kentler Mali Destek Programı İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	15.000,00

2. Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Ekonomiye Kazandırılması Mali Destek Programı

TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesinde yer alan tescilli evler, hanlar, saraylar, kervansaraylar, köşkler, darüşşifalar, bedestenler gibi tescilli taşınmaz kültür varlıklarının korunarak işlevlendirilmesi suretiyle turizme kazandırılması amacıyla kar amacı güden işletmelere yönelik bir mali destek programı tasarlanmıştır.

Bu amaçla tescilli taşınmaz kültür varlıklarından müdahale gereken örneklerin restorasyon veya basit onarım suretiyle korunarak işlevlendirilmesi; tarihi ve kültürel nitelikli tescilli taşınmaz kültür varlıklarının kullanma ve koruma ilkesine bağlı kalınarak turizme uygun işlevler kazandırılması, görünürlük ve erişilebilirliğinin artırılması; tescilli taşınmaz kültür varlıklarının Mezopotamya Turizm Destinasyonları yaklaşımına uygun olarak özel sektör eliyle butik otel, restoran, kahvaltı evi, geleneksel ürünlerin satış yeri, müze vb. şeklinde işlevlendirilmesi hedeflenmektedir. GAP BKİ ile ortaklaşa tasarlanan bu program kaynağının 1 Milyon TL'si GAP BKİ tarafından karşılanacaktır.

Tablo 35- Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Ekonomiye Kazandırılması Mali Destek Programı

Faaliyet Adı		Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Ekonomiye Kazandırılması Mali Destek Programı	Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Ekonomiye Kazandırılması Mali Destek Programının Yürütülmesi Faaliyetleri (Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması, Program Açılış ve Bilgilendirme Toplantılarının Yapılması, Basın Bilgilendirme	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	75.000,00

	Toplantılarının yapılması, Eğitim Toplantılarının Yapılması ve Teknik Destek Masası Hizmeti Verilmesi, Başvuruların Alınması, Proje Değerlendirme)			
	Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Ekonomiye Kazandırılması Mali Destek Programı			2.500.000,00*
	Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Ekonomiye Kazandırılması Mali Destek Programı İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	25.000,00

* Program bütçesi 4 Milyon TL olup bu kaynağın 2,5 Milyon TL'sinin 2019 yılı içerisinde harcanacağı tahmin edilmektedir.

3. 2019 Yılı Teknik Destek Programı

Bölgedeki yerel aktörlerin turizm sektörü açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına destek sağlamak amacıyla Ajans tarafından teknik destek verilebilir. Turizm sektöründe yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının, birliklerin ve kooperatiflerin ve sayılan bu kurum ve kuruluşların kurduğu veya ortağı olduğu işletmelerin yerel ve bölgesel kalkınmaya turizm sektöründe katkıda bulunabilecek çalışmaları için teknik destek sağlanacaktır. Ajans tarafından sağlanan teknik destek; eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici hizmetleri içerir. Teknik Destek Programı kapsamında yukarıda belirlenen amaçlara ulaşma adına Turizm SOP'u için kaynak ayrılacaktır. Bu kaynak YKF altında bulunan Teknik Destek Programından sağlanacaktır. Proje başvurularında diğer SOP'lar ile birlikte Turizm SOP'u ilgilendiren konulara öncelik verilecektir.

4. Hz. Eyüp Peygamber Makamı Rehabilitasyonu CMDP Projesi

Karacadağ Kalkınma Ajansı'nın koordinasyonu ile hazırlanan ve 2014-2023 yıllarını kapsayan TRC2 Bölgesi (Diyarbakır ve Şanlıurfa) Bölge Planı'nda; Kentsel Ekonomiler ve Ekonomik Büyüme gelişme ekseninde Stratejik Hizmet Sektörlerinde Uzmanlaşmanın Sağlanması ve Büyümenin Hızlandırılması amacının hedeflerinden Turizmin Geliştirilmesi ve Bölge Ekonomisi İçindeki Payının Artırılması hedefi kapsamında; bölge turizminin

geliştirilmesi için "Doğal, Tarihi ve Kültürel Değerlerin Korunarak Turizme Kazandırılması, Turizm Alanlarının Rehabilitasyonu ve Varış Noktalarının Geliştirilmesi" stratejisi önerilmiştir.

Proje ile hem İnanç Turizmi açısından önemli hem de tarihi değere sahip Eyyüp Peygamber Makamının cazibesi artırılacaktır. Bu sayede turistlerin şehir içi hareketliliği teşvik edilerek, Makam yakınında yer alan Turistik İşletmelere (hediyelik eşya pazarlamacısı, restoran, cafe vs), turizm alanında faaliyet gösteren küçük işletmeler için ekonomik bir fayda üretileceği, il ölçeğinde de dolaylı olarak konaklama gece sayısının artışına katkı sunulabileceği ve doluluk oranlarının ve konaklama sayılarının artırılmasının doğrudan turizm gelirleri ve yeni istihdam yaratılması üzerinde olumlu etkisi olacağı değerlendirilmektedir.

Bu noktada alanın mevcut hali ile manevi olarak cazibesi yüksek olmasına rağmen fiziksel cazibesinin daha az olması buranın etkin olarak kültürel ve ekonomik kullanımı olumsuz olarak etkilemektedir.

Tablo 36- Hz. Eyüp Peygamber Makamı Rehabilitasyonu

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Hz. Eyüp Peygamber Makamı Rehabilitasyonu	Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi, Karacadag KA	01/01/19-31/12/19	8.000.000,00

5. Kültür Adası Restorasyon ve İşlevlendirme CMDP Projesi

Şanlıurfa için öncü sektörlerden biri haline gelen ve önemli gelişmeler kaydeden turizm sektörü, henüz beklenilen düzeyde gelir ve istihdam yaratan bir konumda değildir. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerine göre, İlimize gelen toplam turist sayısı 2008 yılında 373.906, 2009 yılında 387.027, 2010 yılında 428.983 2012 yılında 550.220 kişi 2014 yılında 806.136 kişi 2016 yılında 690.798 kişi olarak gerçekleşmiştir. Tesislerin doluluk oranına bakıldığında da Şanlıurfa ortalaması Türkiye ortalamasının oldukça altında kalmaktadır.

Projenin doluluk oranlarının ve konaklama sürelerinin arttırılmasında doğrudan olumlu etkisi olacağı değerlendirilmektedir. Projenin uygulanması ile kentte yer alan turizm lokasyonlarının sayı ve cazibelerinin arttırılması sağlanacak, turistlerin kent içindeki hareketliliği artırılacaktır.

Tablo 37- Kültür Adası Restorasyon ve İşlevlendirme CMDP Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Kültür Adası Restorasyon ve İşlevlendirme Projesi	Şanlıurfa Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB)	01/01/19-31/12/19	5.503.985,00

vi. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

vii. Diğer Proje ve Faaliyetler

GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi

GAP Bölgesi'nde kültür ve turizme yönelik yürütülen çalışmaların sağlıklı ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınarak il ölçeğinde değil, Bölge ölçeğinde yürütülmesini sağlamak, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu gerçekleştirmek proje kapsamında yürütülecek çalışmalardır. Bölge ölçeğinde turizm çekim merkezleri oluşturmak, GAP Bölgesi turizmini çeşitlendirmek, alternatif turizm alanları oluşturmak, kültür, inanç turizminin yanı sıra diğer turizm türlerinin de tanıtılmasını sağlamak, "Markalaşma" çalışmalarını başlatarak Bölge'nin turizm gelirlerini artırmak ve turizm odaklı istihdam alanları oluşturmak da proje kapsamındadır. Proje GAP BKİ tarafından yürütülmektedir.

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 38- Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP Süre ve Zaman Planlaması

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Sorumlu Kuruluş	Açıklama	BAŞ.	BTŞ.
1	Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP Tanıtımı	İşbirliği ve Koordinasyon	ŞYDO, DYDO	Bölgede yer alan iki ilde konuyla ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla bilgilendirme ve farkındalık toplantısı düzenlenerek Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP'un tanıtımı yapılacaktır.	2018/1	2020/2

2	Diyarbakır'da Coğrafi İşaretli Ürün Üretimi Sisteminin Güçlendirilmesi ve Markalaşma Çalışmaları	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	Coğrafi işaretli ürün sayısı arttırılacak ve ilgili ürünlerde markalaşma sağlanacaktır.	2019/1	2020/4
3	Diyarbakır Kentsel İmaj Yönetimi, Markalaşma ve Tanıtım Projesi	Araştırma Analiz	PPKB, DYDO; Diyarbakır Turizm Platformu	Diyarbakır'ın her yönüyle tanıtımı ve markalaşması, ilin kültürel değerlerinin turizm yoluyla ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımının sağlanması aracılığı ile kente yönelik oluşmuş olumsuz imajın yıkılarak kentin kültürel zenginlikleri ile öne çıkması.	2019/1	2019/2
4	Göbeklitepe Çalışmaları	Araştırma Analiz	PPKB, ŞYDO	Göbeklitepe yılı ile ilgili faaliyetler gerçekleştirilecektir.	2019/1	2019/4
5	Çermik Termal Turizm Gelişim Planı	Araştırma Analiz	Karacadağ Kalkınma Ajansı, DYDO, PPKB	İlimizin en önemli turistik destinasyonları arasında yer alan ve termal su kalitesi bakımından Dünya standartlarında olan Çermik ilçemizin hakettiği değere kavuşabilmesi için yapılması gereken çalışmaları içeren kapsamlı bir eylem planı hazırlanması planlanmaktadır. Eylem planı ve barındıracağı proje paketleri ile kısa, orta ve uzun vadeli bir projeksiyonla hareket edilecek ve Çermik ilçesi ulusal ve uluslararası arenada bilinen marka bir şehir haline gelecektir.	2019/1	2019/2

6	Turizm Rotaları ve Akıllı Kentler Mali Destek Programı	MDP	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	2018 yılında Turizm Rotaları ve Akıllı Şehirler Mali Destek Programı için proje teklif çağrısına çıkılmış ve bu program için 5.985.000,00 TL'lik kaynak ayrılmıştır. Projelerin sözleşmeleri 2018 yılında imzalanmış olup, uygulamalar 2019 yılında devam edecektir	2018/1	2019/2
7	2019 Yılı Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Ekonomiye Kazandırılması Mali Destek Programı	MDP	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesinde yer alan tescilli evler, hanlar, saraylar, kervansaraylar, köşkler, darüşşifalar, bedestenler gibi tescilli taşınmaz kültür varlıklarının korunarak işlevlendirilmesi suretiyle turizme kazandırılması amacıyla kar amacı güden işletmelere yönelik bir mali destek programı tasarlanmıştır.	2019/1	2019/2
8	Ajans Destekleri	Teknik Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB, İDB	Bu SOP altına girebilecek TD projelerine öncelik verilecektir.	2019/1	2019/4
9	Hz. Eyüp Peygamber Makamı Rehabilitasyonu CMDP Projesi	CMDP	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	Hz. Eyüp Peygamber Makamı CMDP kapsamında restore ettirilecektir.	2019/1	2020/4
10	Kültür Adası Restorasyon ve İşlevlendirme CMDP Projesi	CMDP	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	Eyyübiye ilçesi Sur içinde bulunan tescilli taşınmazlar CMDP kapsamında restore ettirilecektir.	2019/1	2020/4
	TRC2 Bölgesi Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	ŞYDO, DYDO, Diyarbakır ve Şanlıurfa Turizm Platformları	Yatırım Destek Ofislerinin yapacakları tanıtım etkinlikleri ile TRC2 Bölgesinin turizm noktasında potansiyelinin tanıtımı sağlanacaktır.	2018/1	2020/2

f. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programının uygulama sürecindeki kurumlar arası ve Ajans içi koordinasyonun sağlanmasından Planlama Programlama ve Koordinasyon Birimi (PPKB) sorumludur. PPKB, SOP kapsamında kurulacak ve düzenli olarak toplanacak tüm kurul ve komitelerin sekretaryasını yürütecektir. Ajans Genel Sekreteri, PPKB Birim Başkanı kurulacak tüm kurul ve komitelerin doğal üyesidir. SOP kapsamında sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon, kurulacak kurul ve komiteler aracılığıyla sağlanacaktır. SOP kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, SOP Yönetim Komitesi toplantısı akabindeki ilk Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleriyle paylaşılacaktır.

Tablo 39- Kültürel Mirasın Korunması ve Turizmin Geliştirilmesi SOP Yönetim ve Koordinasyonu

Ana Yürütücü, Proje Yürütücüleri, Sorumlu ve Paydaşlar		**Sunulan Katkılar**
Ana Yürütücü	Kalkınma Ajansı	Mali ve teknik destek sağlama, koordinasyon, fizibilite ve araştırma, Yatırım Destek Ofisleri eliyle ziyaret ve bilgilendirmeler yapma.
Proje Yürütücüleri	Kamu Kurumları, Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar	Koordinasyon sağlama, Mali destek ve teknik yardım sağlama
Paydaşlar	İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri	Koordinasyon sağlama, Mali destek ve teknik yardım sağlama
Paydaşlar	Şanlıurfa Turizm Platformu	Şanlıurfa Turizm Master Planı, Turizm Tanıtım, Markalaşma ve Pazarlama Stratejisi vb. analiz ve strateji çalışmalarında Şanlıurfa YDO ile beraber hareket edecektir. Ayrıca fuarlara beraber katılım sağlayacaktır.
Paydaşlar	Diyarbakır Turizm Platformu	Diyarbakır Turizm Master Planı, Diyarbakır Turizm Stratejisi ve Eylem Planı (2018-2023) vb. analiz ve strateji çalışmalarında Diyarbakır YDO ile beraber hareket edecektir. Ayrıca fuarlara beraber katılım sağlayacaktır.
Paydaşlar	Valilikler, Kaymakamlıklar, Ticaret ve Sanayi Odaları Belediyeler, STK'lar, Üniversiteler	Koordinasyon, gerekli izinlerin sağlanması, güdümlü proje fikirleri hazırlama ve sunma, Mali destek ve teknik yardım sağlama, eğitim verme

g. İzleme ve Değerlendirme

Diyarbakır ve Şanlıurfa İllerinin Kültür ve Turizmden sorumlu Vali Yardımcılarının başkanlığında olmak üzere;

- Her iki ilin İl Kültür ve Turizm Müdürleri
- Dicle ve Harran Üniversiteleri tarafından belirlenen birer üye,
- Her iki ilin Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri
- Şanlıurfa Turizmi Geliştirme A.Ş. Genel Müdürü
- Her iki ilin Müze Müdürü
- Her iki ilin Rölöve ve Anıtlar Bölge Müdürü
- Her iki ilin Koruma Kurulu Müdürü
- Her iki ilin Büyükşehir Belediyesinden birer temsilci
- Ajans Genel Sekreteri

olmak üzere onaltı kişilik SOP Yönetim Komitesi oluşturulacaktır.

Altışar aylık dönemlerde SOP Yönetim Komitesi toplantısı yapılarak programın ilerlemesi, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri ortaya konacaktır. Talep edilmesi ve SOP Yönetim Komitesinin onaylaması durumunda SOP Yönetim Komitesine yeni üyeler alınabilecektir. SOP Yönetim Komitesinin isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşlar da SOP Yönetim Komitesi toplantısına katılabilecek ve fikirlerini beyan edebilecektir.

SOP Yönetim Komitesinin oluşturulmasından sonra 6 aylık dönemlerde Sonuç Odaklı Program ilerleme raporlarının oluşmasının akabinde izleme ve değerlendirmenin yapılması, tespitler doğrultusunda gerekli görülürse Sonuç Odaklı Program'da revizyonlar yapılması planlanmaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerinin yıllık analizlerinin yapılarak **Diyarbakır ve Şanlıurfa Turizm İşletme ve Belediye Belgeli Tesislere Geliş Sayısı, Geceleme Sayısı, Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranları** karşılaştırılması sağlanacaktır. Analizler SOP Yönetim Komitesine sunularak görüşler ve önerileri alınacaktır.

Mali Destekler, Güdümlü Projeler, Teknik Destekler ve Fizibilite Destekleri için Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmenliği İle Destek Yönetim Kılavuzu çerçevesinde izleme ve Değerlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

Mali destekler için raporlama ve kontrol süreçleri ile izleme ziyaretleri gerçekleştirilecektir:

- İzleme ziyaretleri (ön izleme, anlık ve düzenli izleme)
- Ara raporların hazırlanması
- Nihai raporların hazırlanması

Teknik destekler için raporlama ve kontrol süreçleri ile izleme ziyaretleri gerçekleştirilecektir:

- İzleme ziyaretleri (anlık izleme)
- Faaliyet değerlendirme raporu
- Değerlendirme anketleri
- Yüklenici hizmet raporu

4. Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı

a. Amaç

Karacadağ Kalkınma Ajansı, Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı (KD SOP) ile; Bölge Planı (2014-2023) ve Stratejik plan (2016-2020) doğrultusunda, Ajansın kurumsallaşmasına katkıda bulunan faaliyetleri sistematik bir bütünlük içerisinde gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda çalışanların hizmet içi eğitimler ile yetkinliklerini sürekli ve kalıcı bir şekilde iyileştirmek; bölgedeki diğer kurum ve kuruluşlara örnek teşkil edecek şekilde kalite ve bilgi güvenliği yönetimi sistemini içselleştirmek, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmak; Bölgedeki kişi ve kurumları Ajansın amaçlarından, faaliyetlerinden ve sağlayacağı imkanlardan haberdar ederek bilgilendirmek; Bölgesel kalkınmaya ilişkin ortak hedefleri belirlemek ve güncel tutmak için katılımcı süreçlerle strateji geliştirerek planlama çalışmaları yapmak; belirlediği stratejik alanlara yönelik uygulayacağı Sonuç Odaklı Programları ile bölgesel potansiyeli harekete geçirmek ve bölgenin iş ve yatırım olanaklarını tanıtarak ulusal ve uluslararası sermayeyi Bölgeye çekmek bu amaca hizmet edecektir.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Karacadağ Kalkınma Ajansı Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programını (KD SOP) oluşturulurken, bir yandan ulusal ve bölgesel kalkınma plan ve programlarında öngörülen amaç, ilke ve politikalar göz önünde bulundurmuş; diğer yandan da Bölge Planı'nda (2014-2023) ve Stratejik Plan'da (2016-2020) yer verilen amaç ve öncelikler dikkate alınmıştır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Kurumsal dönüşüm SOP kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler Ajansımızın sahip olduğu 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi standartlarına göre yerine getirilerek daha iyi sonuç ve çıktılar için elde edilecektir. Ajansın operasyonel iş süreçleri ile ilgili bilgiler kayıt edilecek, ölçülecek, standartlaştırılacak ve bu standartlara ulaşmak için gerekli denetim sistemi kurulacaktır. Ulaşılan hedefler ile yetinilmeyecek, sürekli iyileştirme felsefesi ile hep bir sonraki hedefe ulaşmanın planlaması yapılacaktır. Ajansımız sonuç ve çıktıların daha iyi hale getirilmesi için ilgili tarafların beklenti ve isteklerini dikkate alarak paydaş memnuniyetini en üst seviyede sağlayacaktır. Tüm bu faaliyetlerde paydaşların bilgilerini korumak ve muhafaza etmek Ajans için önemlidir.

Tablo 40- Kurumsal KD Çıktı Hedefleri

S. N.	Gösterge	Birim	Miktar
1	Yurt İçi ve Yurt Dışına Çalışma Ziyaretleri Gerçekleştirilmesi	Ziyaret sayısı (adet)	3
2	Personel Ücretleri	Kişi X ay	44 x 12
3	Sosyal Güvenlik Prim Giderleri	Kişi X ay	44 x 12
4	Kıdem Tazminatları	Kişi	42
5	Eğitim Programı ve Hizmet İçi Eğitimler	Gün X kişi	10 x 49
6	Eğitim Amaçlı, Süreli Süresiz Yayınlar İle Yazılı ve Görsel Materyalın Satın Alınması	Abonelik Sayısı (Adet)	21
7	Yurtiçi ve Yurtdışındaki Eğitim, Staj ve Çalışma Ziyaretleri	Kişi X Adet	35 x 2
8	YDO'ların İnternet Sitelerinin Bakım ve Güncellemesi	Bakım ve Güncelleştirme Sayısı	2 x 20
9	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Altyapısının Geliştirilmesi	Geliştirilen ya da Kurulan Yazılım/Donanım Çeşidi Sayısı	7
10	ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO/IEC 27001:2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Güncellemeleri	Güncelleme Sayısı	35
11	İç Denetimin Yapılması	Denetim Sayısı	2
12	Dış Denetimin Yapılması	Denetim Sayısı	1
13	İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri	Faaliyet Sayısı	22
14	Kurumsal İşbirliklerinin Teşvik Edilmesi	İşbirliği Sayısı (Adet)	3
15	Kalkınma Ajansları Konferansı	Adet	1
16	Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri	Ana Faaliyet Sayısı (Adet)	5
17	Proje başına izleme sayısı	Adet	4
18	Hazırlanan Etki Değerlendirme Raporu Sayısı	Adet	4
19	Fuarlara Katılım Çalışmaları	Adet	16
20	Düzenlenen İşbirliği ve Organizasyon Sayısı	Adet	22
21	Bölge Dışında Ziyaret Edilen SİAD ve TSO Sayısı	Adet	7
22	Hazırlanan Yatırım Rehberi ve Broşür Sayısı	Adet	3
23	Takip Edilen İzin ve Ruhsat İşlemi Sayısı	Adet	2

S. N.	Gösterge	Birim	Miktar
24	Danışmanlık Hizmeti Verilen Yatırımcı Sayısı	Adet	800
25	Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) Konusunda İzleme Yapılan Firma Sayısı	Adet	50
26	Tamamlama ve Ekspertiz İşlemi Yapılan YTB Sayısı	Adet	30
27	İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi Eylem Planı Sayısı	Güncelleme/Adet	2

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

1. Analiz Çalışmaları

2014 yılında Ajansımız tarafından hazırlanan TRC2 Bölgesi Yaşam Kalitesi Analiz çalışmasının belli aralıklarla ayne değrelnedirme yöntemleri ile analiz edilmesi Bölgedeki olumlu yada olumsuz bir geliimi görmek adına oldukça faydalı olacaktır. Bu bağlamda, söz konusu analiz raporunun güncellenmesi program yılı içinde gerçekleştilecektir.

Tablo 41- TRC2 Bölgesi Yaşam Kalitesi Analiz Çalışmasının Güncelenmesi

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Analiz Çalışmaları	TRC2 Bölgesi Yaşam Kalitesi Analiz Çalışmasının Güncellenmesi	PPKB	01.03.19-31.12.19	100.000,00

2. Programlama Faaliyetleri

Bölge Planı hedefleri ve öncelikleri doğrultusunda 2018-2020 yıllarını kapsayan Sonuç Odaklı Programları içerecek Programlama Belgesi hazırlık çalışmaları yapılacaktır. Bu kapsamda Bölge Planı Koordinasyon ve İzleme Toplantılarında katılımcılarının 2020 yılı Destek Programlarına ilişkin görüş ve önerileri sözlü ve yazılı olarak alınacaktır. Ayrıca önceki yıllarda uygulanan programlarda deneyim kazanmış Ajans uzman personeline yönelik 2020 Destek Programlarına ilişkin önerilerini almak amacıyla anket uygulanacaktır. Bu kapsamda aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilecektir.

a) Bölge aktörlerinin programlara ilişkin görüş ve önerilerinin alınması (4 toplantı/çalıştay, toplam 80 anket)
b) Ajans personeline yönelik programlama anketi yapılması (35 anket)

2.1 GAP BKİ ve Bölge Kalkınma Ajansları Ortaklığında Destek Programlarının Hazırlanması

Hazırlık aşamasında Ajansımızın da rol aldığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi (GAP BKİ) Başkanlığı tarafından yürütülen GAP Eylem Planı (2014-2018) uygulama faaliyetleri GAP BKİ ve TRC Bölgesi Kalkınma Ajansları (İpekyolu-Dicle-Karacadağ) arasındaki işbirliğini artırmıştır. Ayrıca 2018 yılında başlatılan GAP Eylem Planı (2019-2023) Hazırlıklarının tamamlanması ile hali hazırda devam eden ortak faaliyet alanlarında ya da yeni alanlarda işbirliğine dayalı destek programları tasarlanacak ve 2020 yılı çalışma programında yer alması sağlanacaktır.

2.2 2020 ÇP ve Bütçesinin Hazırlanması

2020 Yılı Çalışma Programı ve Bütçesi Ajans birimleriyle koordinasyon halinde hazırlanacak, Yönetim Kurulu ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı onayına sunulacaktır.

Tablo 42- Programlama Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Programlama Çalışmaları	2020 Yılı Programlama Çalışmaları a) Bölge aktörlerinin programlamaya ilişkin görüş ve önerilerinin alınması (4 toplantı/çalıştay, toplam 80 anket) b) Ajans personeline yönelik programlama anketi yapılması (35 anket) c)TRC2 Bölgesinde Eğitim aracılığıyla "Beşeri Sermayenin Geliştirilmesi" Sonuç Odaklı Programın tasarlanması çalışmaları (toplantı/çalıştay, anket ve uzman görüşmeleri ile danışmanlık hizmetleri)	PPKB	01.03.2019~ 31.09.2019	80.000,00
	GAP BKİ ve Bölge Kalkınma Ajansları Ortaklığında Destek Programlarının Hazırlanması	PPKB, PYB, İDB	01.01.2019~ 31.05.2019	-
	2020 ÇP ve Bütçesinin Hazırlanması	PPKB	01.04.2019~ 31.08.2019	-

ii. İşbirliği ve Koordinasyon

1. Yerel ve Genel Kurumsal Ağların Kurulması

Ajans, TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesinde ve diğer bölgelerde bulunan birçok kurum, kuruluş, örgüt ve inisiyatif ile ilişkide bulunacaktır. Bu ilişkinin dört boyutu olacaktır. Bu boyutlar;

a) *İşbirliği,*
b) *Yardım,*
c) *Veri, Enformasyon ve Bilgi Değişimi,*
d) *Yerel Kalkınma İnsiyatiflerinin Kurulmasına Öncülük.*

Ajans, daha önce de vurgulandığı gibi, yerel potansiyeli ve dinamikleri harekete geçirmek suretiyle bölgenin kalkınmasında önemli roller üstlenmektedir. Ancak, Ajans'ın bu hareketi tek başına başlatması ve yürütmesi oldukça zordur. Bu yüzden Ajans gerek bölgedeki, gerekse ülkemizdeki diğer kurum ve kuruluşlar ile ilişki kurmaktadır. Bu ilişki sayesinde, Ajans, işbirlikleri yaparak kaynakları daha etkin ve verimli kullanmaktadır.

Ajans, 2019 yılında bölgedeki kurum ve kuruluşlara ilgili mevzuat çerçevesinde teknik ve mali desteklerde bulunacaktır. Böylece var olan ancak kaynak yetersizliği yüzünden atıl kalan potansiyel harekete geçirilecektir.

Ajans, bölgenin kalkınmasıyla ilgili olarak birçok konuda kararlar alacak ve uygulayacaktır. Ajans bu kararları katılımcı yöntemlerle alınırken ve uygulanırken hangi kaynaklardan veri, enformasyon ve bilgi alacağını belirleyecektir.

Bu çerçevede bölgede yer alan kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliğinin tesis edilmesine ve bunlarla sağlam ilişkiler kurularak, bu kurumlarla gerekli veri ve bilgi akışının sağlanmasına ve ilişkilerde yaşanabilecek muhtemel sorunların çözümlenme yollarına yönelik mekanizmaların altyapısı geliştirilecektir.

Yatırımcıların başvurusunu kabul etme ve işlemlerin takip edilmesi sorumluluğunu üstlenecek Yatırım Destek Ofislerinin, işlemlerini ivedilikle yürütmesi amacıyla karar verme konusunda yetki sahibi kurum ve kuruluşlarla işbirliği mekanizmalarının tesis edilmesi için geliştirilen stratejinin takibine ve güncellenmesine 2019 yılında da devam edilecektir.

Ajansımız 2010 yılında Avrupa Bölgesel Kalkınma Ajansları Birliği'ne (EURADA) üye olmuştur. Ajansımız 15 Mayıs 2017 tarihinde Brüksel'de yapılan seçimlerde EURADA'nın yönetim kurulu üyeliğine seçilmiştir. 2019 yılında bu üyelik sürdürülecek ve ihtiyaç duyulması halinde diğer uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapılabilecek ve üye olunabilecektir.

Tablo 43- Yerel ve Genel Kurumsal Ağların Kurulması Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ülke ve Yerelde Kurum ve Kuruluşlarla İlişki	a) Kurum ve Kuruluşlarla İletişim Stratejisi Geliştirilmesi b) Formel İlişki Ağlarının Tesis Edilmesi c) Uluslararası Kuruluşlarla İşbirliği Ağlarının Oluşturulması ve Üye Olunması	Genel Sekreterlik	01/01/19-31/12/19	100.000,00

2. Bölgesel Koordinasyon ve İşbirliği Faaliyetleri

2.1 Ajans Kalkınma Kurulu Toplantıları

15.08.2016 tarih ve 2016/9112 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile mevcut kalkınma kurulu listeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Mevzuat süreçlerinin tamamlanması ve Kalkınma Kurulunun tekrar aktif hale gelmesi durumunda 2019 yılında Haziran ve Aralık aylarında Kalkınma Kurulu olağan toplantıları yapılacaktır. Bunun yanında kurulun etkinliğinin artırılması için 2015 yılında kurulan TRC2 Bölge Planı Koordinasyon ve İzleme Komisyonları toplantılarının yapılmasına devam edilecektir.

2.2 Bölgesel/yerel Ortaklık ve İşbirliğine İlişkin Faaliyetler

Yerel düzeydeki kurumsal koordinasyon eksikliği, hizmetlerin kalite ve verimliliğini olumsuz etkilemektedir. Bölgesel kalkınmada etkili ortaklık ve işbirliğine ilişkin faaliyetler önemli bir etkendir. Ajans Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi 2019 yılında bölgesel ve yerel düzeyde aşağıdaki toplantı ve organizasyonlara katkı ve katılım göstermeyi planlamaktadır.

- ***a)*** *GAP Bölgesi ve diğer komşu Düzey 2 bölge Ajansları ile toplantılar ve ortak organizasyonlar gerçekleştirilmesi*
- ***b)*** *TRC2 Bölgesi İl Koordinasyon Kurulu Toplantıları*
- ***c)*** *TRC2 Bölgesi İl İstihdam Kurulu Toplantıları*
- ***d)*** *Yerel Gündem 21 ve Kent Konseyi Toplantıları*
- ***e)*** *Diyarbakır Koruma Kurulu Toplantıları*
- ***f)*** *GAP Rekabet Gündemi (2016-2023) Toplantıları*

g) *TRC Bölgesi Ajans Planlama Birimleri Toplantıları*

h) *Diğer sektörel ve tematik başlıklarda toplantılar düzenlenmesi, koordinasyona ilişkin işbirliği platformlarının kurulması, organizayonlar yapılması.*

2.3 Bölge Planındaki Sanayi Yatırım Kararlarının İlgili Paydaşlarla Koordinasyon Suretiyle Hayata Geçirilmesi

Kalkınma Ajanslarının yürüteceği tüm faaliyetlerin dayanağı olan ve 2014-2023 dönemini kapsayan TRC2 Bölgesi Bölge Planında bölgenin sürdürülebilir kalkınmasını sağlamaya yönelik, ekonomik, sosyal, mekânsal/kentsel ve çevresel politikalar, hedef ve stratejiler ile yatırım kararları ve faaliyetler yer almaktadır. Söz konusu Bölge Planı, Bölgesel Gelişme Komitesi ve Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu'nun onayları ile onaylanmış ve yürürlüğe girmiştir. Ülkemizde bölge planlarının uygulanması konusunda önemli eksiklikler yaşanmaktadır. Bunların başında bölge planının uygulama süreçlerinin mevzuatta tanımlanmamış olması, uygulama bütçesinin olmaması, belediyelerce hazırlanan çevre düzeni planı, stratejik plan, imar planlarını gibi planlarının Bölge planlarına uyumlu olarak hazırlamaması gelmektedir. ***Ancak Kalkınma Ajanslarının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bağlanmasının getirdiği yeni avantajlarla, bölgenin ekonomik kalkınması için belirlenen sektörel gelişmeye dair altyapı ve faaliyetlerin hayata geçirilmesi plan kararlarının gerçekleştirilmesi, bu sayede bölgede imalat sanayi ve tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi konusunda yapılacak işbirlikleri için yeni fırsatlar ortaya çıkmıştır.***

TRC2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında, Diyarbakır ve Şanlıurfa'da üretim organizasyonunun sağlanması için, il ve ilçe düzeyinde sektörel gelişme ve ihtisaslaşmalara yönelik OSB ve SS'lerinin kurulması, belirlenen alt sektör ve ürünlerde tedarik-değer zincirleri gibi sanayi yatırımları bölge planında mekân bazlı olarak tanımlanmıştır. Bu yatırımların gerçekleştirilmesi, GAP yatırımlarının tarımsal sanayi yatırımlarına dönüşmesi, Diyarbakır ve Şanlıurfa'da işsizliğin ve göçün azaltılmasına kritik etkileri olacaktır. Onaylı Bölge Planında yer alan yatırım kararları ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı İl Müdürlüğü ve KOSGEB ile yapılacak çalışmalar oldukça elzemdir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesindeki İl Müdürlükleri, bağlı ve ilgili kuruluşların birbirlerinin faaliyetlerinden haberdar olması, güçlü iş birliklerinin kurulması, imalat sanayinin geliştirilmesi, katma değerin artırılması, bölgesel ve yerel kalkınmanın sağlanması için güçlü bir koordinasyonun sağlanması, bu amaçla Bakanlığımız himayelerinde 3 aylık periyotlarla kurum temsilcilerinin bir araya geldiği koordinasyon ve işbirliği toplantılarının yapılacaktır.

Söz konusu koordinasyon ve işbirliği toplantıları kapsamında, kurumların takip ettiği plan ve programların uygulanması, yatırım kararlarının hayata geçirilmesi, projelere ilişkin işbirliklerinin tesis edilmesi ve yürütülen faaliyetler ve etkilerinin paylaşılması hedeflenmektedir.

Bölgesel kalkınmanın sağlanması, imalat sanayinin geliştirilmesi, katma değerin artırılması, istihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması konusunda Bölge Kalkınma İdareleri, Kalkınma Ajansı, KOSGEB ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı İl Müdürlüklerinin hedef ve faaliyetleri örtüşmektedir. Bu nedenle bu kurumların etkileşimli, rol ve fonksiyonların çakışmadığı bir şekilde ve işbirliği halinde çalışması çok kritiktir. Bu kapsamda **Bölge Kalkınma İdareleri, Kalkınma Ajansları, KOSGEB ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı İl Müdürlüklerinin** aşağıdaki faaliyet, öncelik alanları, mevcut sorun ve eksiklikler ile işbirliği konularının dikkate alınması önerilmektedir.

2.4 Hükümet ve Yatırım Programında Yer Alan Şanlıurfa/Diyarbakır Projeleriyle İlgili Çalışma Yapılması

4 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Ajansın görev ve yetkilerini tanımlayan 188. Maddesinde "*Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plân ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek*" ajansların görevleri arasında sayılmıştır. 11.10.2018 tarih ve 30562 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "2019-2021 Dönemi Yatırım Programı Hazırlıkları" konulu 2018/12 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ise 2019-2021 Dönemi Yatırım Programlarının hazırlanmasında dikkat edilecek hususları içermektedir. İlgili genelgenin 6. Maddesinde *"Yatırım tekliflerinde, 3194 sayılı imar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca kalkınma ajansları koordinasyonunda ve Düzey 2 bölgeler seviyesinde hazırlanan bölge planlarında belirtilen politika ve öncelikler ile yatırım tekliflerinde, GAP, DAP, KOP, DOKAP Eylem Planları kapsamında yer alan öncelikler dikkate alınacaktır."* hükmü yer almaktadır. Bu itibar ile kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım tekliflerinin belirlenmesi aşamasında Ajans tarafından bir değerlenedirme yapılmayacaktır. Kurum ve kuruluşlar Bölge Planı önceliklerine bakarak kendi denetimlerini kendileri yapacaktır.

Bu kapsamda bölgede kurum kuruluşların yürüttüğü ve il yatırım programında yer alan projelerin izlenmesi için 2019 yılında aşağıdaki yer alan çalışmalar yapılacaktır.

a) *Hükümet programı projelerden en az biri ile ilgili sorumlu kuruluşla birlikte araştırma, fizibilite ve proje hazırlama çalışması yapılması.*

b) *İlgili kuruluşların talebi halinde programdaki Şanlıurfa/Diyarbakır projeleri ile ilgili ön araştırmaların yapılması ve bilgilerin toplanması*

c) *2020 yılı yatırım tekliflerinin Yönetim Kurulunda görüşülerek ilgili kuruma gönderilmesi*

2.5 Sempozyum, Seminer, Panel, Konferans-Kongre Organizasyonları

Ajanslar arası işbirliğinin geliştirilmesi, bölgesel eşgüdümün sağlanması ve tecrübe paylaşımının artırılması için çeşitli dönemlerde münferit veya diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte konferanslar düzenlenmektedir. 2019 yılında sempozyum, seminer, panel, konferans-kongre organizasyonları için aşağıdaki başlıklarda çalışmalar yapılması öngörülmektedir.

a) *Bölgesel Rekabet Edebilirlik Konferansı (muhtemel)*

b) *Bilişim ve İnovasyon Fuarı*

c) *Kalkınma Ajansları Konferansı (muhtemel)*

d) *Ekonomi ve Kadın Zirvesi*

e) *BP öncelikleriyle ilişkili diğer sempozyum, seminer, panel ve konferanslar*

Tablo 44- Bölgesel Koordinasyon ve İşbirliği Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Bölgesel Koordinasyon ve İşbirliği Faaliyetleri	Ajans Kalkınma Kurulu Toplantıları a) Kalkınma Kurulu Olağan Toplantıları b) TRC2 Bölge Planı Koordinasyon ve İzleme Komisyonları Toplantıları ***(Bütçesi Bölge Planının ve İzlenmesi uygulanması bölümünde yer almaktadır)***	PPKB	a) 20-24.06.2019 19-23.12. 2019 b) 01-31.03. 2019 01-31.05. 2019 01-31.09. 2019 01-30.11. 2019	a) 80.000,00
	Bölgesel/yerel ortaklık ve işbirliğine ilişkin faaliyetler a) GAP Bölgesi ve diğer komşu Düzey 2 bölge Ajansları ile toplantılar ve ortak organizasyonlar gerçekleştirilmesi b) TRC2 Bölgesi İl Koordinasyon Kurulu Toplantıları c) TRC2 Bölgesi İl İstihdam Kurulu Toplantıları d) Yerel Gündem 21 ve Kent Konseyi Toplantıları e) Diyarbakır Koruma Kurulu Toplantıları f) GAP Rekabet Gündemi Toplantıları g) TRC Bölgesi Ajans Planlama Birimleri Toplantıları h) Diğer sektörel ve tematik başlıklarda toplantılar düzenlenmesi, koordinasyona ilişkin işbirliği platformlarının kurulması	PPKB	a) Şubat, Haziran b) Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim c) Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim d) Ocak ve Eylül e) Üç ayda bir f) Davet usulü g) İhtiyaç halinde h) İhtiyaç halinde	200.000,00

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
	Bölge Planındaki Sanayi Yatırım Kararlarının İlgili Paydaşlarla Koordinasyon Suretiyle Hayata Geçirilmesi	PPKB	Üç aylık periyotlarla toplantılar gerçekleşecek.	0,00
	Hükümet ve Yatırım Programında Yer Alan Şanlıurfa/Diyarbakır Projeleriyle İlgili Çalışma Yapılması a)Hükümet programı projelerden en az biri ile ilgili sorumlu kuruluşla birlikte araştırma, fizibilite ve proje hazırlama çalışması yapılması. b) İlgili kuruluşların talebi halinde programdaki Şanlıurfa/Diyarbakır projeleri ile ilgili ön araştırmaların yapılması ve bilgilerin toplanması	PPKB	01.01. 2019~ 31.12. 2019	a) 30.000,00
	Sempozyum, Seminer, Panel, Konferans-Kongre Organizasyonları a) Bölgesel Rekabet Edebilirlik Konferansı (muhtemel) b) Bilişim ve İnovasyon Fuarı c) Kalkınma Ajansları Konferansı (muhtemel) d) Ekonomi Zirvesi e) BP öncelikleriyle ilişkili sempozyum, seminer, panel ve konferanslar	PPKB	01.01. 2019~ 31.12. 2019	500.000,00

3. Bölge Planı ve Diğer Planların Uygulanması ve İzlemesine İlişkin Faaliyetler

3.1 TRC2 Bölge Planı Uygulanması ve İzlemesi

BGUS VE OKP ulusal hedef ve stratejileriyle eşgüdüm halinde hazırlanan TRC2 2014-2023 Bölge Planı, BGK görüşleri doğrultusunda nihai halini almış ve BGYK tarafından onaylanarak 30.12.2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ajansımız Bölge Planındaki amaç, hedef ve stratejilerin uygulanması hususunda mekanizmaların geliştirilmesi konusunda çalışmalar yapmıştır. Yerelde sahiplenmenin artırılması ve uygulama süreçlerinde izleme ve koordinasyonun sağlanması amacıyla plan eksen ve amaçlarını içeren aşağıdaki 7 başlıkta ***Bölge Planı Koordinasyon ve İzleme Komisyonları*** kurulmasına karar verilmiştir.

- Sanayi, Lojistik ve Enerji Komisyonu
- Tarım ve Kırsal Kalkınma Komisyonu

- Kültür, Turizm ve İmaj/Tanıtım Komisyonu
- Beşeri Sermaye, Eğitim ve İstihdam Komisyonu
- Kentleşme ve Yaşam Kalitesi Komisyonu
- Dezavantajlı Gruplar, Sağlık ve Sosyal Hizmetler Komisyonu
- Sürdürülebilir Kalkınma ve Çevre Komisyonu

2015 ve 2016 yıllarında bölgedeki kamu kurum kuruluşları, STK'lar ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla 28 komisyon toplantısı ile 4 komisyon başkanları toplantısı olmak üzere 32 toplantı gerçekleştirilmiştir. 2019 yılında komisyon toplantılarına devam edilmesi planlanmaktadır.

15.08.2016 tarih ve 2016/9112 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile mevcut kalkınma kurulu listeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Bununla birlikte komisyon toplantılarına kurul üyeliğinden bağımsız bir şekilde devam edilmesi planlanmaktadır. Bu konuda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yönlendirmesi doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Ajansımız Bölge Planındaki amaç, hedef ve stratejilerin uygulanması hususunda TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) bölgesindeki Şanlıurfa 13, Diyarbakır 17 olmak üzere toplam 30 ilçenin "ilçe durum rapor"ları hazırlayacaktır. 2019 yılı içerisinde 10 ilçeye ait gelişim raporlarının hazırlanması planlanmaktadır.

3.2 BGUS, OKP ve Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP) Uygulaması

BGUS, Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda bölgesel gelişme politika ve uygulamalarının ülke düzeyindeki genel stratejik çerçevesini çizmek üzere ilgili bakanlıklar, kalkınma ajansları, yerel yönetimler, üniversiteler, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarının katkı, görüş ve önerileri alınarak hazırlanmıştır. BGUS'un 2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Kalkınma Planı'ndaki (OKP) bölgesel gelişme politikalarının temelini oluşturması ve yereldeki kurum ve kuruluşların kalkınma vizyonlarının ulusal kalkınma vizyonu ile uyumunu sağlaması konularında işlevsel olması hedeflenmiştir.

Onuncu Kalkınma Planında daha önceki planlardan farklı olarak "Öncelikli Dönüşüm Programları" adıyla 25 adet özel uygulama programı yer almaktadır. Hem 2023 vizyonu hem de Onuncu Kalkınma Planı hedeflerine ulaşabilmek açısından önem taşıyan temel sorun alanlarına yönelik olarak tasarlanan bu programlar; genellikle birden fazla bakanlığın

sorumluluk alanına giren ve kurumlar arası etkin koordinasyon gerektiren kritik reform alanlarına yönelik olarak tasarlanmıştır. Sektörel ve sektörler arası bir yaklaşımla hazırlanan ve beş yıl içinde sonuçlandırılması öngörülen bu programların Plan hedeflerine ulaşılması yolunda ciddi katkısı olması beklenmektedir.

Öncelikli dönüşüm programlarının her biri için ayrıntılı eylem planları hazırlanmıştır. Programların altında 900 bileşen ve 1300 eylem bulunmaktadır. Bu süreçte, toplam 35 bakanlık ve kurum/kuruluş, program koordinatörü ve/veya bileşen sorumlusu olarak görev almaktadır. Ekonomi Koordinasyon Kurulunda ilgili Bakanların katılımıyla gruplar halinde görüşülen bu özel programlar, YPK onayını takiben resmiyet kazanmış ve uygulamaya geçilmiştir.

Eylem Planlarının izleme ve değerlendirilmesi için Onuncu Kalkınma Planının süresi tamamlanana kadar (2018 yılı sonuna kadar) Eylem İzleme Sistemlerine üçer aylık bilgi girişleri yapılacak ve her yıl Öncelikli Dönüşüm Programı İzleme Raporları hazırlanmaktadır.

On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023) hazırlıkları kapsamında, 2018 yılında başlatılan çalışmalara 2019 yılında da katkı ve destekler devam edecektir.

3.3 GAP Eylem Planı (2019-2023) Hazırlıkları ile Uygulama ve İzlemesi

GAP BKİ Başkanlığı tarafından, 2018 yılında başlatılan GAP Eylem Planı (2019-2023) hazırlıkları Ajansımızın da dahil olduğu bölge ajanslarınca devam etmektedir. Ajansımızın sorumlu olduğu görevler PPKB ve destek sağlayabilecek diğer birimler aracılığıyla yapılmaktadır. GAP EP (2019-2023)'nin tamamlanması ile, GAP BKİ Başkanlığı tarafından yürütülecek GAP EP 3 aylık dönemler halinde idare tarafından izlenecektir. Ajansımızın sorumlu olduğu eylemlere ilişkin ilerlemeler PPKB tarafından birimlerden toplanan bilgiler doğrultusunda raporlanarak belirlenen aylarında idareye gönderilecektir. Ayrıca EP'de yer alan sorumlulukların programlanarak Sonuç Odaklı Programlar ile MDP'lerde yer alması sağlanmaktadır. Bu konuda yapılacak çalışmalar "Programlama Çalışmaları" bölümünde detaylandırılmıştır.

3.4 Ajans Stratejik Planının Uygulanması (Faaliyet Raporları)

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin beşinci bölümü Ajansların yıllık çalışma programı ve bütçeye uygun olarak hazırlayacakları faaliyet raporlarındaki temel ilkeleri tanımlamaktadır. Faaliyet raporları aynı zamanda Ajans Stratejik Plan uygulamalarının izlenmesi için de bir araç olarak kullanılmaktadır. Faaliyet raporunda faaliyetlere ilişkin gerçekleşmeler belirtilerek hedef ile gerçekleşen karşılaştırılmaktadır. Bu kapsamda hem

Ajansın faaliyetlerini ortaya koymak hem de Stratejik Plana göre performansını belirlemek için 2019 yılında, Ajans 2018 yıllık faaliyet raporu ile 2019 yılı altı aylık ara faaliyet raporları hazırlanacaktır.

3.5 Bölge Kurumlarının Kurumsal Kapasitesini Geliştirmeye Yönelik Faaliyetler

2014-2023 yıllarını kapsayan Ajans Bölge Planında kurumsal kapasitenin geliştirilmesi bir amaç olarak yer almaktadır. Kurumsal kapasitenin gelişmesi hem kurumların ve bireylerin ilgili kuruma güvenini arttıracak hem de beşeri gelişmeye katkı sağlayacaktır. Bireylerin ve kurumların birbirine güven duyduğu bir ortamda sosyal sermaye gelişecektir. Kalkınma ile sosyal sermaye arasında doğrudan bir ilişki olduğu düşünüldüğünde Ajansımızın bu alana yönelik çalışmalar yapması elzem gözükmektedir. Bu faaliyet başlığında BGUS'ta da sıkça belirtilen yerel kurumların stratejik planlama yeteneklerinin geliştirilmesi özellikle önemlidir. Stratejik planlama dışında kurumlara yönelik bölge planlama, fizibilite hazırlama ve proje geliştirme gibi konularda eğitimler verilmesi ya da mentorluk hizmetinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Tablo 45- Bölge Planı ve Diğer Planların Uygulanması ve İzlemesine İlişkin Faaliyetler

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Bölge Planı ve Diğer Planların Uygulanması ve İzlemesine İlişkin Faaliyetler	TRC2 Bölge Planı Uygulanması ve İzlemesi a) Kalkınma Kurulunda oluşturulan TRC2 Bölge Planı Koordinasyon ve İzleme Komisyonlarının Toplanması b) Planın tanıtımı ve uygulanabilirliğinin sağlanması için merkezi düzeydeki Kurum, Kuruluş ve Müdürlüklere ziyaretler gerçekleştirilmesi c) Bölgesel planlamada diğer ülke uygulamalarının görülmesi, bilimsel gelişmelerin izlenmesi için uluslararası bir etkinliğe katılım (yurtdışı çalışma ziyareti/sempozyum/eğitim) d) TRC2 Bölgesi İlçe Gelişim Raporlarının Hazırlanması	PPKB	a-b) 01.01.2019~ 31.12.2019 c) 01.06.2019 31.08.2019 d) 01/01/19-31/12/19	a)85.000,00 c)85.000,00 d) 150.000,00
	BGUS, OKP ve Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP) Uygulaması ile On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023) Hazırlıkları a) Yerelde Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Programı Eylem Planı İzlemesi b) Diğer 24 ÖDÖP izlemeleri	PPKB	31.01.2018 31.10.2018	-

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
	GAP Eylem Planı (2019-2023) Hazırlıkları ile Uygulama ve İzlemesi	PPKB	01.01.2019 31.10.2019	-
	Ajans Stratejik Planı Uygulanması ve İzlemesi a) Ajans 6 aylık ve yıllık faaliyet raporlarının hazırlanması ve basımı Ajans performans göstergelerinin takip edilmesi	PPKB	01.02.2019~ 31.08.2019	a) 30.000,00
	Yerel Yönetimlerin, Kurum, kuruluşların, kooperatiflerin ve STK'ların kurumsal kapasitelerini arttırmaya yönelik faaliyetler, PCM eğitimleri, girişimcilik eğitimleri.	PPKB	01.01.2019- 31.12.2019	100.000,00

iii. Kapasite Geliştirme

1. Kurumsallaşma ve Yönetim Faaliyetleri

Ajans'ın, Kanun ve Kararnamede belirtilen amaçlarına ulaşması, büyük ölçüde kurumsal altyapısının amaca uygun bir şekilde oluşturulmasına ve kurumsallaşma faaliyetlerinin dinamik bir şekilde sürdürülmesine bağlıdır.

Ajansımız kuruluş ve kurumsallaşma çalışmalarını büyük ölçüde tamamlayarak 03.08.2009 tarih ve 27308 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan *Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği* gereği Yeterlik Komisyonu tarafından 12-16 Aralık 2011 tarihlerinde yapılan denetim sonucu **"Mali Yönetim Yeterliği"** almaya hak kazanmıştır. Ajans 24-26 Temmuz 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen ikinci **"Mali Yönetim Yeterliği"** denetiminden de geçerek olumlu not almıştır.

Gerek Mali Yeterlilik, gerek iç denetim gerekse de dış denetimde Ajansın 2012 yılından beri uyguladığı Kalite ve Bilgi Güvenliği Yönetim sisteminin önemli katkıları olmuştur. Ajans her iki belgenin de (9001 & 27001) standartlarını karşılamak için özverili bir şekilde çalışmalarına devam etmektedir. TSE tarafından belgelemenin devamı için 2019 yılında denetimler gerçekleştirilecektir.

2019 yılında, kurumsallaşma ve yönetim sürecindeki eksiklik ve aksaklıklar tespit edilerek bunların giderilmesine ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam edecek ve bu amaçla gerekli tedbirler alınacaktır. 2019 yılında yürütülecek belli başlı kurumsallaşma ve yönetim faaliyetleri aşağıdaki gibidir.

1.1 Ajansın Yönetim ve Kalkınma Kurulu Çalışmaları

Ülkemizde bölgesel gelişme ve kalkınma alanında Kalkınma Ajanslarının bir politika aracı olarak kullanılması yeni bir uygulamadır. Ülkemizin aksine dünyada, özellikle gelişmiş batı ülkelerinde, kalkınma ajanslarının uzun yıllardır etkin bir politika aracı olarak kullanılmalarına bağlı olarak ciddi bir uygulama birikimi mevcuttur.

Gerek ülkemizdeki gerekse uluslararası alandaki iyi uygulamalar, tecrübe ve birikimler dikkate alınmak suretiyle, kalkınma ajansları ile tesis edilmeye çalışılan yeni kalkınma yaklaşımı ve anlayışının daha iyi anlaşılması ve içselleştirilerek karar alma ve uygulama mekanizmalarında tezahür etme şansı bulunmaktadır. Bu kapsamda Ajans'ın Yönetim ve Danışma Organlarında yer alanların oryantasyonunu sağlamaya yönelik bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi, Bölgemiz potansiyeli ile benzerlik gösteren ülkelere çalışma ziyaretlerinin yapılması, başarılı kalkınma ajansı deneyimi olan ülkelerdeki ajanslara ziyaretler yapılması planlanmaktadır. Bu faaliyetlerle, Ajans Yönetim ve Danışma Organlarında görev alan kişilerde ortak çalışma kültürü ve anlayışının geliştirilmesi, bilgi eksikliğinin giderilmesi, sahiplenmenin artırılması, çalışma ortamı ve çevreye uyumun sağlanması, proaktif bir şekilde Ajans'ın amacına uygun kararlar alınması amaçlanmaktadır.

2019 yılında yurt içinde Bölge ile ekonomik ve sosyal ilişkileri olan illere çalışma ziyaretleri yapılması planlanmaktadır. Bu ziyaretlerle, hem Bölgenin dıştaki olumsuz imajını giderilmesi, hem yeni teşvik sistemi ile 6'ncı bölgeye tanınan imkanların yarattığı fırsatların tanıtımı yapılarak Bölgemize yatırımcı çekilmesi hedeflenmektedir.

Tablo 46- Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kurulu Çalışmaları

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Yurt İçi ve Yurt Dışı Çalışma Ziyaretleri Gerçekleştirilmesi	**a)** İncelenecek Konuların Belirlenmesi, İnceleme Yapılacak Kurumların/Ajansların Tespiti, Kurumlarla/Ajanslarla Koordinasyon Sağlanması,	Yönetim Kurulu, Genel Sekreterlik, Dış İlişkiler ve Fonlar Birimi	01/01/19-31/12/19	500.000,00
	b) İncelemeye Katılacakların Belirlenmesi,			
	c) Ziyaretlerin Gerçekleştirilmesi			

Temsil ve Tanıtım Faaliyetleri	**a)** Kalkınma Kurulu ve Yönetim Kurulu Temsil ve Tanıtım Faaliyetleri	Genel Sekreterlik, Destek Birimi	01/01/19-31/03/19	6.750,00
			01/04/19-30/06/19	6.750,00
			01/07/19-30/09/19	6.750,00
	b) Genel Sekreterlik Temsil ve Tanıtım Faaliyetleri		01/10/19-31/12/19	6.750,00

1.2 Hizmet Binalarının Eksikliklerinin Giderilmesi

Ajans ve Diyarbakır Yatırım Destek Ofisinin faaliyetlerine uygun, hâlihazırda istihdam edilen personele ve orta vadede sunacağı hizmetlere cevap verecek bir hizmet binası ve Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisinin hizmet vereceği bürolar kiralama yoluyla temin edilmiş; bakım-onarım, tefriş ve tanzimleri yapılarak hizmete açılmıştır. Hem Ajans ana hizmet binası hem de Şanlıurfa YDO'nun hizmet verdiği binaların ihtiyaç duyulan tadilat, bakım ve onarımları yapılacaktır. Ayrıca 2019 yılı ortasında Ajansın yeni hizmet binasına taşınması sebebiyle bina tadilatı olacaktır. Bunun için ayrılacak kaynak bu başlık altında yazılmıştır.

Tablo 47- Fiziki Mekânlara İlişkin Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ajans ve YDO (D.Bakır ve Ş.Urfa) Hizmet Binalarının Bakım, Onarım ve Tadilat Hizmetlerinin Karşılanması	Genel Sekreterlik	01/01/19-31/12/19	1.800.000,00

1.3 Demirbaş, Ofis Ekipmanı ve Sarf Malzemeleri İhtiyaç Tespiti ve Temini

2019 yılı içerisinde, Ajans personeli ile Hizmet binaları için ihtiyaç duyulacak demirbaş (masa, sandalye, dolap, vb), sarf malzemeleri (Kırtasiye vb.) ve ofis ekipmanları (bilgisayar, yazıcı, faks, fotokopi, taşınabilir bellek vb) ihtiyaçları belirlenecek ve serbest piyasadan satın alma yoluyla karşılanacaktır.

Tablo 48- Demirbaş, Ofis Ekipmanı ve Sarf Malzemeleri İhtiyaç Tespiti ve Teminine İlişkin Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Demirbaş, Ofis Ekipmanı, Bilgi İşlem Ekipmanı ve Sarf Malzemeleri İhtiyaç Tespiti ve Temini	Genel Sekreterlik	01/01/19-31/12/19	750.000,00

1.4 İnsan Kaynakları Politikası ve Yeni Personel İstihdamı

Dünyada yaşanan değişimler ışığında son 20-30 yılda, bölgesel gelişmenin ülke içi ve dışı çok yönlü bir etkileşim sürecini gerektirdiği gözlenmiş; yerel aktörlerin hem planlama, hem de uygulama safhalarında sürekli aktif olması, sahiplenme göstermesi, araştırma ve proje üretme kapasitesi geliştirmesi ve bunu kurumsallaştırması gerektiği başarılı bölgesel/yerel kalkınma modellerinden görülmüştür. Bu bağlamda, yeni bölgesel gelişme ve planlama anlayışının, katılımcı olması ve yerel aktörlerin çabalarına, yerel potansiyellere ve dinamiklere, stratejik yaklaşıma, öğrenmeye dayalı uygulamalar içermesi gerektiği anlaşılmıştır.

Bu bakımdan, yerel/bölgesel dinamiklerin ve potansiyelin tespiti, bunların ulusal öncelikler ile uyumlu olarak yerinde ve katılımcı bir anlayışla, ortak akıl kullanılarak planlanması, esnek, aksiyona dayalı, rol paylaşımına açık ve insan odaklı programlar, gelişme politikaları ve rekabetçi projeler ile desteklenmesi amacıyla yerelde teknik kapasitesi yüksek kurumsal yapılar olarak kalkınma ajansları modeli ülkemizde de benimsenmiştir.

Bölgenin yeni ulusal ve yerel rekabet koşullarına ayak uydurma yeteneğini geliştirmek ve uygun altyapıyı hazırlayabilmek amacıyla, çabuk karar alıp uygulayabilen, esnek ve dinamik bir kurumsal örgütlenmeyi sağlamak üzere, söz konusu model çerçevesinde Ajans tarafından etkin bir insan kaynakları rejimi ve politikası belirlenmiştir. Zira, Kalkınma Ajanslarının temel ürünü "hizmet"tir. Hizmet üretiminde anahtar rol çalışanlar tarafından oynanmaktadır. Bu açıdan, Ajans'ta istihdam edilecek personelin nitelikleri hayati derecede önem kazanmaktadır.

Söz konusu Kanun ve Yönetmelik çerçevesinde, 31.12.2018 tarihi itibarıyla Ajansımızda, farklı uzmanlık alanlarından toplam 14 uzman, 6 Birim Başkanı, 1 Hukuk Müşaviri ve 6 destek personeli görev yapmaktadır. 2019 yılında Ajans etkinliğinin artırılmasına katkı sağlayacak yeni uzman personeller için alım ilanına çıkılması planlanmaktadır.

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda; Kanunun, Mesleki Eğitim Kurulunun belirleyeceği mesleklerde, kamu ve özel sektöre ait kurum, kuruluş ve iş yerleri ile mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarındaki eğitim ve öğretimi kapsadığı belirtilmiştir. Kanunun 18'inci maddesinde "on ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler, çalıştırdıkları personel sayısının yüzde beşinden az, yüzde onundan fazla olmamak üzere mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumu öğrencilerine beceri eğitimi yaptırır. Öğrenci sayısının tespitinde kesirler tama iblağ olunur" ifadeleri yer almaktadır.

Kanunun 25'inci maddesinde "aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere ödenecek ücret ve bu ücretlerdeki artışlar; aday çırak veya çırağın velisi veya vasisi veya kişi reşit ise kendisi; öğrenciler için okul müdürlüğü ile işyeri sahibi arasında Bakanlıkça belirlenen esaslara göre düzenlenecek sözleşme ile tespit edilir. Ancak, işletmelerde meslek eğitimi gören örgün eğitim öğrencilerine, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30'undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15'inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30'undan aşağı ücret ödenemez.

Aday çırak, çırak ve öğrencinin eğitimi sırasında işyerinin kusuru halinde meydana gelecek iş kazaları ve meslek hastalıklarından işveren sorumludur.

Aday çırak, çırak ve öğrencilere ödenecek ücretler her türlü vergiden müstesnadır.

Aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere sözleşmenin akdedilmesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortaları hükümleri uygulanır. Sigorta primleri 1475 sayılı İş Kanununun 33'üncü maddesi gereğince bunların yaşına uygun asgari ücretin % 50'si üzerinden Bakanlık ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu üniversitelerin bütçesine konulan ödenekle karşılanır" ifadeleri yer almaktadır. Bu nedenle 3308 sayılı Kanunun öngördüğü şekilde 2019 yılında Ajans personel sayısının yüzde beşinden az ve yüzde onundan fazla olmamak üzere öğrencilere beceri eğitimi yaptırılması ve Kanunun öngördüğü şekilde ödemelerinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Tablo 49- İnsan Kaynakları İle İlgili Faaliyetler

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Personel Ücretleri	Maaş ve Tediye Ödemeleri	Genel Sekreterlik	01/01/19 – 31/12/19	6.351.392,82

Sosyal Güvenlik Prim Giderleri	Sosyal Güvenlik Prim Ödemeleri,	Genel Sekreterlik	01/01/19 – 31/12/19	1.429.063,38
Kıdem Tazminatları	Kıdem Tazminatları	Genel Sekreterlik	01/01/19 – 31/12/19	1.000.000,00
Diğer Personel Giderleri	3308 Sayılı Kanun Kapsamındaki Ödemeler	Genel Sekreterlik	01/01/19 – 31/12/19	60.000,00

1.5 Personel Eğitimi

Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nin 5, 6 ve 19'uncu maddeleri çerçevesinde, Ajans personelinin gelişimine yönelik *"eğitim programları"* uygulanacaktır.

Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nin 19'uncu maddesi her bir Ajans personelinin her yıl için en az **10 günlük hizmet içi eğitime** katılması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda eğitimlerin her bir personel tarafından en az ilgili sürede olmak üzere alınması sağlanacaktır. Ajans 9001 Kalite Yönetimi Sistemi kapsamında oluşturulan Personel Eğitimi Prosedürüne göre hazırlanacak olan 2019 Eğitim Planana ek olarak özellike Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Ulusal Ajans, Merkezi Finans ve İhale Birimi, TC Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, UNDP, UNIDO, TİKA, TODAİE, JICA ve Kalkınma Bankası gibi kuruluşların plan dışı eğitim programlarına katılım sağlananacaktır. Eğitimler konusunda ilgili kuruluşlarla işbirlikleri de yapılabilecektir.

Diğer taraftan, personelin bilgi ve kapasitelerinin arttırılması amacıyla çeşitli süreli ve süresiz yayınlara abone olunacak ve gerekli yazılı ve görsel materyal (kitap, DVD, VCD vb) satın alınacaktır.

Tablo 50- Personel Eğitimi İle İlgili Faaliyetler

Faaliyet Adı	Alt Detaylar	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet
Eğitim Programı ve Hizmet İçi Eğitimler	Teknik Eğitimler (Office 365 Eğitimi, Sistem Eğitimi, Lisanslı pentest, güvenlik duvarı, Photoshop, Adobe İllustrator, Corel vs. Tasarım Programları	Destek Birimi	01/01/19 31/12/19	64.000,00

	Eğitimi, PowerShell Eğitimi)			
	Proje Analizi ve Fizibilite Raporlarının Hazırlanması			20.000,00
	Sertifikalı Kamu İhale Mevzuatı Eğitimi, Faaliyet ve Bütçe Hesapları Eğitimi, Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi Eğitimi, Bordrolama Eğitimi			39.000,00
	Değer Zinciri Analizi Eğitimi, alın Yönetim ve Üretim Eğitimi, Mali Tablolar Analizi ve Raporlama Eğitimi, Makro ve Mikro Ekonomik Göstergelerin Analizi			40.000,00
	Kişisel Gelişim Eğitimleri (Kurum Kültürünün Geliştirilmesi ve İmaj Yönetimi, Zaman Planlaması, Motivasyon, Akademik ve uygulamalı Sosyal Medya Eğitimi, Hızlı Okuma, Raporlama ve Rapor Yazım Teknikleri Eğitimi, Temel İlk Yardım)			52.000,00
	Dış Ticaret, Dış Ticaret İstihbarat, E- İhracat Eğitimi			15.000,00
	KOBİ Yönetim Danışmanlığı			10.000,00
Eğitim Amaçlı, Süreli Süresiz Yayınlar İle Yazılı ve Görsel Materyalin Satın Alınması		Genel Sekreterlik Çalışma Birimleri	01/01/19 31/12/19	40.000,00

Yurtiçi ve Yurtdışındaki Eğitim, Staj ve Çalışma Ziyaretleri Giderleri (Yolluklar vb)		Genel Sekreterlik Çalışma Birimleri	01/01/19 31/12/19	400.000,00

1.6 Yazılım ve Donanım İhtiyaçları

Kalkınma Ajanslarının kuruluş amaçları, misyonu ve faaliyetleri dikkate alındığında; bunların, bölge ekonomilerinin ulusal ve uluslararası rekabet koşullarına ayak uydurma yeteneğini geliştirmek ve bunun için gerekli her türlü altyapının hazırlanmasına yardımcı olmak üzere yerelde teknik kapasitesi yüksek, çabuk karar alıp uygulayabilen, esnek ve dinamik kurumsal yapılar olarak tasarlandığı görülmektedir. Bu bakımdan ekonomik ve sosyal hayatın dönüşüm sürecinin temel aktörleri olarak ajansların, bu dönüşüm sürecinin yönlendirilmesinde aktif görev almalarının gerekliliği açıkça görülmektedir.

Ajansımız bölgemiz dinamiklerinin dönüşüm sürecini yönlendirirken, bölgedeki diğer kurum ve kuruluşlara örnek teşkil edecek şekilde öncelikle kendi bilgi ve iletişim teknolojileri stratejisini oluşturarak faaliyetlerinde bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmaya çalışmaktadır.

Ajans faaliyetleri çerçevesinde; malî ve finansal kaynaklarının elde edilmesi, kullanılması ve malî denetiminin sağlanmasında görevli ve yetkili olanların; kaynakları etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde etmesi, kullanması, muhasebeleştirmesi, raporlaması ve kötüye kullanılmasının önlenmesi, bölge ile ilgili verilerin toplanması, amaca uygun şekilde işlenmesi, alınan kararların bilimsel verilere dayandırılması, bu kararların sonuçlarının ve diğer bölge aktörlerinin bölge dinamiklerini etkileyecek faaliyetlerinin izlenmesi, kamuoyunun zamanında ve doğru olarak bilgilendirilmesi, işlem maliyetlerinin azaltılması ve süreçlerin kısaltılması amacıyla değişik bilgi sistemleri kullanılmaktadır. İhtiyaç duyulması halinde yeni sistemler de sürece dahil edilecektir. Bu sistemler kullanıcılara zamanında, geçerli ve güvenilir bilgileri en az maliyetle sunacak şekilde tasarlanmıştır.

Ajans faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yönetilmesi için sharepoint üzerine kurulmuş ya da dış kaynaklardan hazır paket programları şeklinde alınıp kendisine uyarlamak suretiyle bir yönetim bilgi sistemi kurulacaktır.

Ajans, *Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği* ile *Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği*'nde belirlenen esas ve usullere uygun olarak, her yıl bütçesini hazırlamak ve uygulamak, mali kaynakları yönetmek ve kontrol etmek, hesap ve kayıtları usulüne uygun tutmak, raporlamak, mali tabloları zamanında, doğru ve uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişi ve kuruluşların bilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlamak, destek verilen proje uygulamalarını izlemek ve raporlamak amacıyla modüllerinin önemli bir kısmı kullanıma açılan Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemini (KAYS) kullanmaktadır.

Kalkınma Bakanlığının e-imza tabanlı **Elektronik Belge Yönetim Sistemini (EBYS)** kullanmaya başlaması ile Ajansımız da 24 Mayıs 2012 tarihi itibariyle Elektronik Belge Yönetim Sistemini (EBYS) ve e-imzayı kullanmaya başlamıştır. Programın kesintisiz kullanımını sağlamak üzere bakım/onarım işi yıllık olarak güncellenmektedir.

Coğrafi Bilgi Sistemleri kullanarak veri temini sağlamaya yardımcı olan ATLAS vb. programlara abonelik yapılacak ve ihtiyaç duyulduğunda ücretli modülleri satın alınacaktır.

Ajansın bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısının geliştirilmesi için gerekli olan yeni yazılım ve donanımların, bunların bakım ve onarımı ile danışmanlık hizmetlerinin alımı büyük ölçüde gerçekleştirilmiş olup mevcut sistemin geliştirilmesi ve eksiklerinin giderilmesi ile Ajansın bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısına ait yazılım ve donanımların bakım ve onarımı ile lisans yenilemeleri için 2019 yılında gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Mevcut bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısını geliştirmek ve daha etkin bir şekilde kullanabilmek için Ajans tarafından 2019 yılında aşağıdaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir:

- İnternet sitelerinin geliştirilmesi ve güncellenmesi
- Ağ (Network) yapısının geliştirilmesi
- İşlemci ve sunucu tarafındaki işlemler
- Ajans personelinin ihtiyaç duyduğu alanlarda donanım ve bunlara ait yazılımların satın alınması,
- Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Bakımı
- Bilgi işlem donanımlarına yönelik olarak anti-virüs ve internet içerik güvenliği yazılımları yıllık lisans yenilemesinin yapılması, depolama, yedekleme ve network

altyapısının oluşturulmasına devam edilmesi ve bunlar için bakım sözleşmeleri imzalanması, web sunucularının Ajans bünyesinde kurulması,

- İşletim sistemi, ofis yazılımları, veritabanı, istatistik, coğrafi bilgi sistemi, araç takip sistemi lisansı, CAD yazılımlarının ve destek eğitimlerinin, grafik ve iletişim yazılımları ihtiyacının karşılanması ve güncellemelerin gerçekleştirilmesi,
- Ajans bünyesinde mevcut bilgi iletişim teknolojileri altyapısının sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla gerekli bakım faaliyetlerinin yürütülerek ihtiyaç halinde hizmet alımlarının yapılması,
- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 27001:2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi, standardın öngördüğü şekilde Ajans bünyesinde oluşturulan kurul marifetiyle periyodik olarak gözden geçirilecektir. Gözden geçirmeler sırasında 9001 ve 27001 etkinlik ve verimliliğini arttırabilecek yazılım veya donanım maliyetlerinin karşılanması,
- Ajansımızın 2011 yılında kurmuş olduğu Performans Yönetim Sistemi düzenli olarak gözden geçirilecek ve ihtiyaç halinde güncellenecektir.
- Diğer Entegre Yönetim Bilgi Sistemleri (Personel sicil, maaş, izin yönetimi, taşınır, personel takip, talep, arşiv, kalite yönetimi)

Tablo 51- Yazılım ve Donanım İhtiyaçlarının KarşılanmasıYönetim Bilgi Sistemleri Altyapısının Geliştirilmesi İle İlgili Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ajansın ve YDO'ların İnternet Sitelerinin Güncelleştirme ve Bakım Hizmetleri	Destek Birimi (Bilgi İşlem-Basın ve Halkla İlişkiler) YDO'lar	01/01/19-31/12/19	7.500,00
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Altyapısının Geliştirilmesi	Destek Birimi (Bilgi İşlem)	01/01/19-31/12/19	200.000,00
EBYS Bakım	Destek Birimi (Bilgi İşlem)	01/01/19-31/12/19	15.000,00

ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO/IEC 27001: 2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ve Performans Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi, Gözden Geçirilmesi	PPKB ve Destek Birimi	01/01/19-31/12/19	30.000,00
Diğer Entegre Yönetim Bilgi Sistemleri (Personel sicil, maaş, izin yönetimi, taşınır, personel takip, talep, arşiv, kalite yönetimi) kurulması ve Önceki Yıllarda Kullanıma Sunulanların Bakımları	Destek Birimi	01/01/19-31/12/19	100.000,00

1.7 Destek Hizmetlerinin Karşılanması

Ajans Genel Sekreteri için 2013 yılında 1 adet binek türü araç satın alınmıştır. Yine, Ajansın Merkez Yerleşkesi ve Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisi hizmetleri ile izleme ve değerlendirme faaliyetlerinde kullanılmak amacıyla, 5 adet binek türü araç kiralanmıştır. 2019 yılında da bu araçların kiralanmasına devam edilecektir.

Ajans Merkez Yerleşkesi ve Şanlıurfa'daki YDO'nun büro, güvenlik, temizlik ve şoförlük işleri ise, 696 sayılı KHK kapsamında Ajans bünyesine geçen 14 işçi eliyle yürütülmektedir.

Diğer taraftan, 2019 yılında Ajans ve Yatırım Destek Ofislerinin kira, ortak giderlere katılım ve diğer hizmet bedelleri (iletişim, aydınlatma, iklimlendirme, araç yakıt, internet, su, temizlik malzemeleri vb) karşılanacaktır. Yine, Ajans ve Yatırım Destek Ofislerinin sarf malzemeleri ihtiyaçları da *Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satın Alma ve İhale Usul ve Esasları* çerçevesinde satın alınacaktır. Bunun yanısıra Ajans araçlarının il dışına giderken ihtiyaç duyacağı otoyol giderleri ile, yasal olarak ödenmesi gereken Motorlu Taşıtlar Vergisi (makam aracı), dava sürecinde ödenmesi gereken pul bedelleri, avukatlık ödemeleri, dosya bedelleri, harçlar, cezalar vb. vergi ve zaruri harcamalar karşılanacaktır.

Tablo 52- Destek Hizmetlerinin Karşılanmasına Yönelik Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ulaşım Hizmetlerinin Tespiti ve Temini	Genel Sekreterlik	01/01/19-31/12/19	300.000,00

Hizmet Mekânlarının ve YDO'ların Genel Hizmet İhtiyaçları (Temizlik, Güvenlik… vb)	Genel Sekreterlik	01/01/19-31/12/19	1.317.491,22
Şanlıurfa YDO'nun Kira Gideri, Ortak Giderlere Katılım ve Hizmet Binası ile ŞYDO'nun Diğer Hizmet Bedellerinin (haberleşme, posta, elektrik, akaryakıt, su temizlik malzemeleri, internet, iklimlendirme vb.) Karşılanması	Genel Sekreterlik	01/01/19-31/12/19	830.000,00
Yargılama ve Müşavirlik Giderleri	Hukuk Müşavirliği	01/01/19-31/12/19	300.000,00

1.8 İç Kontrol Sisteminin Geliştirilmesi, İç/Dış Denetimlerin Yapılması ve Kalite Tetkiki

4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin *"Malî Saydamlık ve Hesap Verme Sorumluluğu"* başlıklı 203. maddesi ile Ajanslar, finansal kaynaklarının elde edilmesi ve kullanılmasında, denetimin sağlanması amacıyla, kamuoyunu zamanında bilgilendirmekle yükümlü tutulmuş olup bu amaçla;

a) *Görev, yetki ve sorumlulukların açık olarak tanımlanması,*

b) *Yıllık çalışma programı ile bütçenin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması,*

c) *Ajanslar tarafından proje ve faaliyetlere sağlanan desteklerin bir yılı geçmemek üzere belirli dönemler itibarıyla kamuoyuna açıklanması,*

d) *Ajans hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması,*

zorunludur.

Ajansların malî ve finansal kaynaklarının elde edilmesi, kullanılması ve malî denetiminin sağlanmasında görevli ve yetkili olanlar; kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur.

Bu nedenle, Ajans'ta iç kontrol sistemi ile dış denetim sisteminin kurulmasına ihtiyaç vardır. Ajans'ta henüz İç Denetçi istihdam edilmemiştir. 2019 yılında istenen niteliklere haiz

bir İç Denetçinin istihdam edilmesi öngörülmektedir. Ajansın altı aylık ve yıllık denetimi Ajans personelinden müteşekkil komisyon marifetiyle gerçekleştirmektedir.

Hâlihazırda, Ajansta, harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlileri, hukuk müşaviri ile muhasebe yetkilisi belirlenmiştir.

Ajansta görevli personelin görev, yetki ve sorumlulukları açık olarak tanımlanmış; yıllık çalışma programı ile bütçenin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması için gerekli tedbirler alınmıştır. Ajans tarafından proje ve faaliyetlere sağlanan destekler belirli dönemler itibarıyla kamuoyuna açıklanmaktadır. Ajans hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması için gerekli tedbirler alınmıştır.

Ajans 2012 yılından beri ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 27001: 2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemlerini başarı ile uygulamaktadır. Söz konusu sistemlerin yıllık denetim maliyetleri ile belge ücretleri bu başlık altında karşılanacaktır.

Tablo 53- İç ve Dış Denetimle İlgili Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İç Denetim Sisteminin Geliştirilmesi	Genel Sekreterlik	01/01/19- 31/12/19	10.000,00
Dış Denetimin Yapılması	Genel Sekreterlik	01/01/19- 31/12/19	10.000,00
ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 27001: 2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Denetimi	Genel Sekreterlik	01/01/19- 31/12/19	20.000,00

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Ajansın faaliyetleri hakkında farkındalığı artırmak, kamuoyunu bilgilendirmek ve Bölgedeki iş ve yatırım olanaklarını tanıtmak için bölge içi ve bölge dışında yer alan ajanslar, kamu kurum ve kuruluşları, meslek odaları, STK'lar ve özel sektörle yakın ilişkilerin kurulması için tanıtım faaliyetleri önemli bir husus olarak karşımıza çaıkmaktadır.

1. İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri

Bölge halkının Ajansın faaliyetleri konusundaki farkındalığını artırmak için il merkezleri ile ilçelerde Ajans'ın tanıtımına yönelik saha ziyaretleri ve bilgilendirme toplantılarına devam

edilecektir. Bu amaçla, basın ve yayın organlarından da yararlanılacak ve yerel medyada yer alacak reklamlar verilecektir. Tanıtım faaliyetleri kapsamında hem Ajans hizmet binalarında ve hem de valilikler, belediyeler, ticaret ve sanayi odaları gibi yerlerden dağıtımı yapılmak üzere broşür, dosya, CD, ajanda, tanıtım filmi ve benzeri görsel materyal hazırlanacaktır. Diyarbakır ve Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisleri marifetiyle ülkemizde ve yurt dışındaki önemli fuar ve organizasyonlara iştirak edilecektir. Diğer kuruluşlarca bölgenin sorunları ve kalkınmasıyla ilgili düzenlenen toplantılara, sempozyum, kongre ve konferans gibi organizasyonlara katılım ve gerekli hallerde katkı da sağlanacaktır.

Daha geniş bir kesime hitap etmek ve daha yoğun ilgi çekmek amacıyla, ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından yatırım ve proje finansmanı amacıyla sağlanan kredi ve hibe imkanları da Ajans ve YDO'ların internet sitelerinde yer vermek suretiyle duyurulacak ve yerel aktörlerin bilgilendirilmesi amacıyla çeşitli tanıtım ve eğitim toplantıları tertip edilebilecektir.

Bölgesel kalkınma konularına ağırlık veren ve 6 ayda bir yayımlanan "Karacadağ Bölgesel Kalkınma" isimli Ajans dergisinin sekizinci sayısı yayımlanmış ve ilgili paydaşlara dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Dokuzuncu sayı ile ilgili çalışmalar sürdürülmekte olup 2019 yılının başında yeni sayının yayımlanması planlanmaktadır. Dergi'nin amacı; genel olarak kalkınma, ekonomik kalkınma, sosyal kalkınma, bölgesel kalkınma vb. kalkınmanın farklı boyutları ve yöntemleri ile yurt içindeki ve yurt dışındaki bölgesel kalkınma ajanslarının çalışmaları konusunda ortak bir bilimsel, akademik ve tecrübe paylaşım platformu oluşturmaktır. Dergi; ağırlıklı olarak ekonomi, uluslararası ekonomi, kalkınma, yerel ve bölgesel kalkınma vb. alanlardaki bilimsel, akademik ve tecrübe paylaşımı amaçlı çalışmalara yer veren kurumsal bir dergi özelliği taşımaktadır.

Ayrıca, hazırlanacak olan tanıtım ve iletişim stratejisi çerçevesinde basın ziyaretleri yapılacak, Ajans ile ilgili gelişmelerden ve faaliyetlerden medya kuruluşları haberdar edilecek, oluşturulan "medya takip sistemi" ile Ajans'ın basında yer alan haberlerinin düzenli olarak takip edilmesi ve raporlanması sağlanacaktır. Bunun yanı sıra e-bülten uygulaması sürdürülecektir.

Ajansımız önceki yıllarda dünyada, ülkemizde ve bölgemizdeki ekonomik ve sosyal gelişmelerin takibi amacıyla ulusal ve bölgesel düzeyde yayın yapan bazı gazeteler ile bilimsel dergilere abone olunmuştur. 2019 yılında bu abonelikler devam edecektir. Bu amaçla, gerekirse, elektronik dergilere (e-journal) ulaşım için gerekli hizmetler satın alınabilecektir.

Tablo 54- İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri	• Tanıtım Toplantıları (Kurumlar, ilçeler vs.), • Yerel Organizasyonlara Katılım, • Yurtiçi ve Yurt Dışı Toplantı, Panel, Konferans, Sempozyum ve Fuarlara Katılım, • Kurumsal İşbirlikleri	Genel Sekreterlik	01/01/19 - 31/12/19	150.000,00
	• Reklâmlar (Radyo, TV, Gazete vb), İlanlar, Tanıtım Filmleri, • Basın Toplantıları, Broşürler, • Ajans Dergisi, Fotoğraf Yarışması • E-bülten ve Tanıtım Kataloğu yayınlanması, • Medya Takip Sisteminin Devam Ettirilmesi,	Genel Sekreterlik	01/01/19 - 31/12/19	300.000,00
	• Bölgeye Yönelik Proje Finansman Olanaklarının Takibi, • Diğer Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması.	Genel Sekreterlik	01/01/19 - 31/12/19	50.000,00

2. Yatırım Destek Ofislerinin Faaliyetleri

Yatırımcıların başvuru kabul etme ve işlemlerin takip edilmesi sorumluluğunu üstlenecek Yatırım Destek Ofislerinin, işlemlerini ivedilikle yürütmesi amacıyla karar verme konusunda yetki sahibi kurum ve kuruluşlarla işbirliği mekanizmalarının tesis edilmesi amacıyla 27.08.2014 tarih ve 29101 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliği*'nin öngördüğü çalışmalar yürütülecektir.

Diyarbakır ve Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisleri; Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile birlikte bölgeye yatırımcı çekme konusunda gerek duyulduğunda koordineli olarak çalışacaklardır. Aynı zamanda İl düzeyinde hazırlanmış olan yatırım destek ve tanıtım stratejilerinin eylemleri uygulanacak ve takip edilecektir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile işbirliği tesis edilecek, ulusal politika ve uygulamalarla uyum sağlanacak, ulusal ve bölgesel düzeyde elde edilen tecrübelerden yararlanılacaktır. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi tarafından Ajansımızla ilgili olarak belirlenen iletişim kişisi ile Yatırım Destek Ofisi Koordinatörleri gerekli iletişimi ve koordinasyonu sağlayacaklardır. Ayrıca her bir YDO tarafından 2019 yılı için "İl Yatırım Destek ve Tanıtım Strateji Belgesi" hazırlanacak ve ön görülen faaliyetler takip edilecektir.

Diyarbakır ve Şanlıurfa Turizm Platformu, kuruluş çalışmalarının bitmesi durumunda Diyarbakır İl Yatırım Tanıtım ve Destek Platformu ve ŞUYERGEP Çalışmaları yapılacak, ayrıca Şanlıurfa ve Diyarbakır'daki özel sektör temsilcileriyle ve iş dünyasıyla düzenli toplantılar gerçekleştirilecektir.

Ulusal ve uluslararası düzeyde yatırım tanıtım çalışmaları yapılması ve alım heyetlerinin bölgemizde ağırlanması planlanmaktadır. Bu çerçevede Katar, Kuveyt ve diğer ortadoğu ülkelerinden 50 kişilik Yatırım Heyetinin Şanlıurfa'da ağırlanması ve ilgili yatırım tanıtım programının gerçekleştirilmesi, yine Çin'den 20 kişilik yatırım heyetinin Diyarbakır'da ağırlanması benzeri çalışmaların yapılması planlanmaktadır.

"Yatırım Yeri Teminin Kolaylaştırılması" kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ile Ajansımız Ulusal Coğrafi Veri Altyapısı kapsamına giren konularda ihtiyaç duyulan verilerin temin edilmesi ile alakalı olarak veri erişimi, paylaşımı ve kullanımı esaslarını belirleyen bir işbirliği protokolü imzalamıştır. Bu çalışmalar yakinen takip edilecek olup, kullanıma açılan sistemler yatırım yeri temini konusunda aktif olarak kullanılacaktır.

Daha geniş bir kesime hitap etmek ve daha yoğun ilgi çekmek amacıyla, ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından yatırım ve proje finansmanı amacıyla sağlanan kredi ve hibe imkanları Ajans ve YDO'ların internet sitelerinde yer vermek suretiyle duyurulacak ve yerel aktörlerin bilgilendirilmesi amacıyla çeşitli tanıtım ve eğitim toplantıları tertip edilebilecektir.

Bunun yanısıra, daha önceki bölümlerde SOP'lar içerisinde gösterilen bir çok faaliyetin yürütülmesinde de yine Diyarbakır ve Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisleri aktif bir şekilde görev alacaktır.

Ajansımızca 2014-2023 Bölge Planı hazırlama sürecinde gerçekleştirilen araştırma, çalıştay ve toplantılarda, Diyarbakır'ın sahip olduğu Sağlık Turizm potansiyeline karşın bu potansiyelin yeterince değerlendirilmediği tespit edilmiştir. Bu kapsamda Diyarbakır İli sağlık sektörü mevcut durum analizi, Diyarbakır'da faaliyet gösteren hastaneler için değer analizi yapılması ile kısa, orta ve uzun vadeli stratejik plan hazırlanması ve hedefler belirlenmesi konusunda ve özel hastane yatırımları için 2019 yılı içerisinde Fizibiliteler hazırlanacaktır.

Bölgemizin İhracat rakamları malesef ülke rakamlarının ve potansiyelimizin oldukça altında yer almaktadır. Bu kapsamda ihracatı geliştirme adına illerimizde yer alan Ticaret ve Sanayi Odaları ile birlikte rekabet edebileceğimiz ülkerde (Avrupa, Kuzey Afrika ve Ortadoğu

Ülkeleri başta olmak üzere) düzenlenen ticari fuarlara yönelik ortak fuar katılımı ve ticari heyet organizasyonları yapılacaktır. Bu kapsamda Ticaret Bakanlığı ve KOSGEB ile yakın işbirliği içerisinde çalışılacaktır. Ticaret Bakanlığının illerde açmayı düşündüğü İhracat Ofisleri için, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası niyetini beyan etmiş olup, bu ofise yer ve pesonel vermeyi taahhüt etmiştir. Kurulacak bu ofisin istenilen seviyede olması ve daha fazla kişiye ulaşması için Diyarbakır YDO aktif şekilde görev alacaktır. Çalışmaların daha sistematik ve hedef odaklı yapılması ile ilgili Diyarbakır ili için çalışmaları başlatılan "İhracat Strateji Belgesi" çalışmaları tamamlanacaktır. Diyarbakır'da gelişme potansiyeli olan ama aynı zamanda önemli kronik sorunları da içerisinde barındıran pamuk sektörü ile ihracatta önümüzdeki yıllarda söz sahibi olabilecek mobilya sektörüne yönelik saha ziyaretleri, analiz çalışmaları ve kapsamlı bir eylem planı çıkartılması planlanmaktadır. Yine 2019 yılı içerisinde Irak pazarında Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinin etkin olabilmesi için kapsamlı çalışmalar yapılacaktır.

Tanıtım toplantıları, eğitimler ve fuarlarda dağıtılmak üzere Ajansı ve Yatırım Destek Ofislerini tanıtıcı broşür, katalog, rehber, tanıtım filmi ve benzeri dokümanlar bastırılacaktır. Yurtiçi ve yurtdışından yatırımcı heyetleri ağırlanacaktır. Yatırım destek ofisleri, ayrıca diğer Ajansların YDO'ları ile önemli işbirlikleri yapmayı planlamaktadır.

Önceki yıllarda Şanlıurfa ve Diyarbakır İllerinin tarım, turizm ve sanayi alanlarında yatırım olanaklarını tanıtmak üzere çok dilli tanıtım filmi ve tanıtım materyalleri hazırlanmıştır. 2019 yılında bu filmlerin güncellemeleri yapılmasının yanında Sağlık Turizmi ve İnanç Turizmi gibi ortaya çıkan yeni fırsatların da tanıtılması amacıyla yeni materyallerin, basım ve dağıtımı gerçekleştirilecektir.

Gap BKİ ve GAP Bölgesindeki kalkınma ajanslarının işbirliği ile çalışmaları başlatılan GAP Melek Yatırım Ağının uluslararası arenada tanıtılması amacıyla 2019 yılı Şubat ayında gerçekleştirilecek Dünya Melek Yatırım Forumuna katılım sağlanacaktır.

Yeni Teşvik Sistemine yönelik eğitim, bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerinde bulunulacaktır. Yatırımcılar tarafından yapılacak Teşvik Belgesi başvuruları alınacak, altı aylık periyotlarla Bölgemizde verilen teşvik belgelerinin izlenmesi ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına raporlanması, süresi dolan teşvik belgelerinin tamamlama ekspertizi ve vizesi işlemleri ile ilgili çalışmalar yapılacaktır.

Tablo 55- Yatırım Destek Ofislerinin Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Yatırım Destek ve Tanıtım Strateji Belgesi Hazırlama ve Eylem Planı Çalışmaları	• Hazırlık Çalışmaları • Paydaş Toplantıları • Belge Hazırlama ve Basım İşleri	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/19 - 31/12/19	100.000,00
Diyarbakır ve Şanlıurfa Turizm Platformu, Diyarbakır İl Yatırım Tanıtım ve Destek Platformu ve ŞUYERGEP Çalışmaları, Şanlıurfa ve Diyarbakır'daki özel sektör temsilcileriyle ve iş dünyasıyla düzenli toplantılar	• Hazırlık Çalışmaları, • Toplantıların yapılması ve kararların takibi.	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/19 - 31/12/19	100.000,00
Yurt İçi ve Yurt Dışı İş, Yatırım ve İhracat Geliştirme Fuarlarına Katılım ve Yurt Dışı Çalışma Ziyaretleri Düzenlenmesi, alım heyetlerinin bölgeye getirilmesi	• Fuar ve organizasyonlara katılım, • Alım heyetlerinin ağırlanması • Yurt dışına alım heyeti götürülmesi	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/19 - 31/12/19	300.000,00
Diyarbakır ve Şanlıurfa'daki İşadamları ve Girişimcilere Yönelik İhracat, E-Ticaret, Kurumsallaşma, Yönetim ve Organizasyon, Verimlilik vb. Eğitimlerin verilmesi	• Hazırlık Çalışmaları, • Toplantıların yapılması ve kararların takibi.	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/19 - 31/12/19	200.000,00
Bölgedeki Firmaların Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesine Yönelik Eğitim ve Danışmanlık Faaliyetlerinin Düzenlenmesi	• Hazırlıkların yapılması, • Eğitimin gerçekleştirilmesi, • Materyal hazırlanması.	Ş.Urfa YDO	01/01/19 - 31/12/19	350.000,00

Yatırım Tanıtım Materyalleri ve Tanıtım Filmi Hazırlanması	• Çok dilli yatırım tanıtım materyalleri hazırlanması ve basımı, • Çok dilli tanıtım filmleri Yapımı.	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/19 - 31/12/19	750.000,00
Diğer Yatırım Destek ve Tanıtım Giderleri	• Gazetelerde, dergilerde, internet sitelerinde, tv'lerde ve bilboardlarda tanıtım çalışmaları vb. • İnternet sitesi yenileme işleri vb. • Yatırım Yapılması amacı ile firma ve kurum ziyaretleri vb. • Diyarbakır Sağlık Turizmi Hazırlık ve Uygulama Faaliyetleri	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/19 - 31/12/19	750.000,00
Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) Başvuruları, İzleme ve Değerlendirme ile Tamamlama Ekspertizi ve Vizesi Çalışmaları	• Başvuruların Alınması, • YTB'lerin İzleme ve Değerlendirmesi İle Raporlanması, • YTB Tamamlama Ekspertizi ve Vizesi İşlemlerinin Yapılması.	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/19 - 31/12/19	20.000,00
İhtiyaç duyulan konularda Analiz, Fizibilite, Eğitim, Saha Çalışmaları ve Ziyaretler	• Analiz ve Fizibilite Çalışmaları yapılması. • Eğitimler • Saha çalışmaları ve ziyaretler	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/19 - 31/12/19	330.000,00
İşbirliği Organizasyonları	• Hazırlıkların Yapılması, • Organizasyonların Gerçekleştirilmesi,	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/19 - 31/12/19	420.000,00
Diyarbakır ve Şanlıurfa OSB ile Kentteki Diğer Sanayi Kuruluşlarının Sayısal ve Görsel Verilerinin GIS Yöntemiyle Oluşturulması	• Saha ve Büro Çalışmalarının Yapılması, • Görsellerin Oluşturulması,	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/19 - 31/12/19	100.000,00

v. Ajans Destekleri

1. Teknik Destek ve Fizibilite Desteği Tanıtım, İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri

2019 yılında yürütülecek olan ve herhangi bir SOP'un altında yer almayan Teknik Destek ve 2019 yılında yürütülecek olan fizibilite desteği programı kapsamında tanıtım, izleme ve değerlendirme faaliyetleri yapılacaktır.

Tablo 56- Tanıtım, İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Teknik Destek ve Fizibilite Desteği Eğitimi ve Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım, İzleme ve Değerlendirme	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	30/06/19 01/02/19	20.000,00

2. İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri

2019 yılında İzleme ve Değerlendirme hizmetleri kapsamında, Ajans tarafından takibi yapılan CMDP ve Güdümlü projelerinin izleme ve değerlendirme faaliyetlerine devam edilecektir. Ayrıca, uygulaması tamamlanan programlarla ilgili olarak *Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği*'nde, desteklenen proje ve faaliyetlerin en az %10'unun ajans personeli veya zorunlu hallerde ajans tarafından yetkilendirilmiş denetçiler tarafından denetlenir hükmü yer almaktadır. 2019 yılında bu çalışmaya ilave olarak tamamlanan mali destek programlarının etki değerlendirmesine yönelik analizler yapılacaktır.

Ayrıca, yeni dönem GAP Eylem Planı'nın TRC2 bölgesindeki uygulamalarının izleme ve değerlendirmesi GAP-BKİ ile birlikte yürütülecektir. Bunun yanı sıra, 2018 yılı Çalışma Programı'nın çıktıları ile ilgili izlemeler yapılacaktır.

Tablo 57- İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri İle İlgili Faaliyetler

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
CMDP ve Güdümlü Projelerinin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi	• Projelere İzleme Ziyaretleri Yapılması, • Ara ve Nihai Raporların Değerlendirilmesi, • Ödemelerinin Yapılması.	İDB	01/01/19-31/12/19	20.000,00
Tamamlanan Mali Destek Programları Kapsamında Desteklenen Projelerin Denetiminin Yapılması	• Denetim Yapılacak Projelerin Belirlenmesi, • Denetimlerin Yapılması ve Sonuçlarının Raporlanması.	İDB-HM	01/01/19-31/12/19	10.000,00

Desteklenen Projelerin Etki Değerlendirmelerinin Yapılması	• Etki Değerlendirmesi İle İlgili Olarak Piyasa Araştırması Yapılması, • Etki Değerlendirmesinin Yöntemi İle Değerlendirmeyi Yapacak Firmanın Belirlenmesi, • Etki Değerlendirmesinin Yaptırılarak Sonucunun Raporlanması.	İDB	01/01/19-30/06/19	150.000,00
Önceki Yıllarda Uygulanmış Olan Mali Destek Programları Kapsamında Desteklenmiş Olan Projelerin Tanıtım Kataloglarının Hazırlanması	• Katalog Hazırlanması ve Basımı	İDB	01/01/2019 - 31/08/2019	300.000,00

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 58- Zaman Planlaması

İKY Kodu	Bileşen Adı	Faaliyet	İlgili Birim	Açıklama	BAŞ	BTŞ
1	Programlama Faaliyetleri	Araştırma ve Analiz	PPKB	Bölge Planının uygulanmasını sağlamak için destek programları tasarlanacaktır.	2018/1	2020/4
1.1	GAP BKİ ve Bölge Kalkınma Ajansları Ortaklığında Destek Programlarının Hazırlanması	Araştırma ve Analiz	PPKB	Bölge Planının uygulanmasını sağlamak için GAP BKİ ve GAP Bölgesi Ajansları ile ortak programlar geliştirilecektir	201/1	2020/4
1.2	2020 yılı Çalışma Programı ve	Araştırma ve Analiz	PPKB	2020 yılı Çalışma Programı ve Bütçesi hazırlanacaktır	2019/2	2019/3

	Bütçesinin Hazırlanması					
2	Yerel ve Genel Kurumsal Ağların Kurulması	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	Kurumsal olarak bir birini etkileyen, bir birinden haberdar olan ve gerektiğinde ortak hareket eden kurumsal ağlar oluşturulacaktır.	2018/1	2020/4
3	Bölgesel Koordinasyon ve İşbirliği Faaliyetleri	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	Bölgesel politikaların uygulanmasında "soft" bir araç olan işbirliği ağları kurulacak, kurumlar arasında koordinasyon sağlanacaktır.	2018/1	2020/4
3.1	Ajans Kalkınma Kurulu Toplantıları	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	Ajansın danışma organı olan Kalkınma Kurulu toplantılarının düzenli ve etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.	2018/1	2020/4
3.2	Bölgesel/yerel Ortaklık ve İşbirliğine ilişkin faaliyetler	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	Bölge planının uygulama kapasitesini arttırmak için yerel/bölgesel/ulusal/uluslararası kuruluşlarla ortak projeler gerçekleştirilecektir.	2018/1	2020/4
3.3	Bölge Planındaki Sanayi Yatırım Kararlarının İlgili Paydaşlarla Koordinasyon Suretiyle Hayata Geçirilmesi	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	Bölgede yatırım için kuruluşlardan gelen proje tekliflerinin Bölge Planına uygunluğu denetlenecek, bölgede uygulanan orta ve büyük ölçekli yatırım projeleri takip edilecektir.	2018/1	2020/4

3.4	Hükümet ve Yatırım Programında Yer Alan Bölge İlleri Projeleri İlgili Çalışma Yapılması	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	Bölgede yatırım için kuruluşlardan gelen proje tekliflerinin Bölge Planına uygunluğu denetlenecek, bölgede uygulanan orta ve büyük ölçekli yatırım projeleri takip edilecektir.	2018/1	2020/4
3.5	Sempozyum, Seminer, Panel, Konferans-Kongre Organizasyonları	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	Bölgesel Kalkınma ile ilgili organizasyonlar düzenlenecektir.	2018/1	2020/4
4	Bölge Planı ve Diğer Planların Uygulanması ve İzlenmesine Yönelik Faaliyetler	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	Bölge Planının ve diğer planların uygulama kapasitesini arttırmak için çalışmalar yapılacaktır	2018/1	2020/4
4.1	TRC2 Bölge Planını Uygulanması ve İzlenmesi	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	Bölge Planı Koordinasyon ve İzleme Komisyonları yeniden hayata geçirilecektir. İlçe Gelişim Planları hazırlanacaktır	2019/1	2020/4
4.2	BGUS, OKP ve Öncelikli Dönüşüm Programları Uygulaması	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	BGUS çerçevesinde 11. Kalkınma Planı uygulaması takip edilecektir.	2018/1	2018/4
4.3	GAP EP (2019-2023)'nin hazırlıkları ile GAP EP'nin	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	GAP EP kapsamındaki ilerlemeler takip edilecektir. Yeni dönemde hazırlanacak olan GAP EP'nin hazırlık çalışmalarına katkı sunulacaktır.	2018/1	2019/1

	Uygulaması ve İzlenmesi					
4.4	Ajans Stratejik Planı Uygulaması	İşbirliği ve Koordinasyon	PPKB	2016-2020 yıllarını kapsayan Ajans Stratejik Planı uygulaması Faaliyet raporları aracılığı ile izlenecek ve gerekli önlemler alınacaktır.	2018/1	2020/4
5	Kurumsallaşma ve Yönetim Faaliyetleri	Kapasite Geliştirme	DHB/Kalite Çalışma Grubu	Ajansın kurumsallaşmasına hız kazandıracak kalite yönetim sistemlerinin içselleştirilmesi sağlanacaktır.	2019/1	2020/4
6	Ajansın Yönetim ve Kalkınma Kurulu Çalışmaları	Kapasite Geliştirme	PPKB	Ajans Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kurulu toplantılarının düzenli ve etkin bir şekilde düzenlenmesi sağlanacak, özellikle Kalkınma Kurulunun etkinliği arttırılacaktır.	2018/1	2021/4
7	Hizmet Binalarının Eksikliklerinin Giderilmesi	Kapasite Geliştirme	DHB	Ajans merkez binası ile Şanlıurfa YDO ofisinin eksiklikleri belirlenerek gerekli bakım ve onarım hizmetinin temini sağlanacaktır.	2019/1	2020/4
8	Demirbaş, Ofis Ekipmanı ve Sarf Malzemeleri İhtiyaç Tespiti ve Temini	Kapasite Geliştirme	DHB	Ajans operasyonel işleri için gerekli olan demirbaş, ofis ekipmanı ve sarf malzemeleri temini yapılacaktır.	2019/1	2020/4
9	İnsan Kaynakları Politikası ve	Kapasite Geliştirme	DHB	Ajans çalışanları ücretleri, sosyal güvenlik primleri, kıdem tazminatı ve personelle ilgili diğer	2019/1	2021/4

	Yeni Personel İstihdamı			ödemeler zamanında ve eksiksiz bir şekilde gerçekleştirilecektir.		
10	Personel Eğitimi	Kapasite Geliştirme	DHB	Personellerin yetkinlikleri Genel Sekreter ve Birim Başkanları tarafından yakından takip edilerek personelin niteliğini arttıracak eğitimler düzenlenecek ya da personeller ilgili eğitimlere yönlendirilecektir. Her personelin mevzuat gereği yılda en az 10 günlük bir eğitim almasına özen gösterilecektir.	2019/1	2021/4
11	Yazılım ve Donanım İhtiyacı	Kapasite Geliştirme	DHB	Ajans internet siteleri güncelleştirilecek, bilgi iletişim altyapısı güçlendirilecek, KAYS sisteminin geliştirilmesine katkı sunulacaktır. Tüm bu faaliyetlerini yürütülmesinde kalite ve bilgi güvenliği yönetim sistemi standartları dikkate alınacaktır. Ajans iş süreçlerinin operasyonel etkinliğini arttırmak için kütüphane yönetimi, araç yönetimi, görevlendirme yönetimi, bakım yönetimi vb. faaliyetleri içeren entegre yönetim yazılımı geliştirilecektir	2018/1	2021/4
12	Destek Hizmetlerinin Karşılanması	Kapasite Geliştirme	DHB	Ulaşım hizmetleri, genel hizmetler, güvenlik hizmetleri ile Ajans iş süreçlerinin yerine getirilmesi için zaruri ihtiyaçlar eksiksiz bir şekilde karşılanacaktır.	2019/1	2021/4

13	İç Kontrol Sisteminin Geliştirilmesi ile İç ve Dış Denetimin Yapılması, Kalite Tetkiki	Kapasite Geliştirme	DHB/Hukuk Müşavirliği	Ajans iç denetimi kalite sistemi ile koordineli bir şeklide gerçekleştirilecektir. TSE tarafından dış tetkik yapılacaktır. Dış denetim ise yıllık olarak dış hizmet temini şeklinde yapılacaktır.	2019/1	2021/4
13.1	İç Kontrol Sistemi	Kapasite Geliştirme	DHB/Hukuk Müşavirliği	Kalite sistemine entegre bir şekilde riskleri göz önüne alan iç denetim Ajans bünyesinde oluşturulan komisyon marifetiyle gerçekleştirilecektir.	2018/1	2020/4
13.2	Dış Denetim	Kapasite Geliştirme	DHB/Hukuk Müşavirliği	Ajans faaliyetleri yıllık olarak SPK lisanslı dış denetim firmaları tarafından denetlenecektir.	2019/1	2021/4
13.3	Kalite Tetkiki	Kapasite Geliştirme	KBGYS Kurulu	ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 27001: 2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Denetimi	2019/1	2021/4
14	İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	DHB/YDO	Ajansın kurumsal yapısının, faaliyetlerinin ve Bölgenin tanıtımı yapılacaktır. Ajans dış paydaş anketinde önemli sorunlardan birisi olan Ajans bilinirliğini arttırmak için faaliyetler yürütülecektir.	2019/1	2021/4
15	Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO	Bölgeye yatırımcı ve turist çekmek için gerekli çalışmalar YDO'lar koordinasyonunda yürütülecektir.	2018/1	2020/4

16	Destek Programları Hazırlık, Tanıtım ve Değerlendirme Faaliyetleri	Ajans Destekleri	PYB/İDB	Ajans destek programlarının tanıtımı, uygulaması ve değerlendirmesi ilgili birimler aracılığı ile gerçekleştirilecektir.	2018/1	2020/4
17	İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri	Ajans Destekleri	İDB	Projelere yönelik izleme ve değerlendirme hizmetleri İDB eliyle yürütülecektir.	2018/1	2020/4

f. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

Kurumsal Dönüşüm SOP'un içerisindeki faaliyetler ilgili iş süreçlerinin sahibi birimler tarafından yürütülerek, süreçlerin performansı takip edilecektir. Sorumlu birimler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

g. İzleme ve Değerlendirme

Zaman çizelgesine 3 aylık dönemler halinde aktarılan faaliyetlerin izlenmesi 6'şar aylık periyotlarda gerçekleştirilecektir. Altışar aylık olarak yayınlanan Ajans faaliyet raporları Kurumsal Dönüşüm SOP'un izlemesini ve değerlendirmesinde ana referans belge olarak kullanılacaktır.

5. Yerel Kalkınma Fırsatları

a. Amaç

1. 2016 Yılı Yenilenebilir Enerji ve Çevre Mali Destek Programı

Sürdürülebilir Çevre ve Yeşil Büyüme 2014-2023 yıllarını kapsayan Bölge Planının 4 temel gelişme ekseninden biri olup, Bölgemizin kalkınmasının ön koşulu olarak belirlenmiştir. Yenilenebilir Enerji ve Çevre MDP ile bölgenin ekonomik sosyal ve kentsel gelişmelerin yanında bölgede yenilenebilir enerji uygulamalarının yaygınlaştırılması, temiz üretimin sektörel gelişmeler üstündeki pozitif etkilerle bölgenin rekabet gücünün artırılması ve yeşil büyümeye katkı sunulması amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda, 2016 Yılında Yenilenebilir Enerji ve Çevre Mali Destek Programı için proje teklif çağrısına çıkılmış ve bu program için 4 Milyon TL'lik kaynak ayrılmıştır. Bu projelerin bir kısmının ödemesi 2019 yılına sarkacaktır.

Tablo 59- Yenilenebilir Enerji ve Çevre Mali Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Yenilenebilir Enerji ve Çevre Mali Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	100.000,00
Yenilenebilir Enerji ve Çevre Mali Destek Programı İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri			2.000,00

2. 2018 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı

2018 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programın amacı, TRC2 Bölgesinde Okul Öncesi Eğitim alanında okullaşma oranını arttırmak ve olumsuz çevresel koşullarda yaşayan dezavantajlı bölgelerdeki çocukların diğer çocuklara göre eksik yöndeki eğitim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, okul öncesi eğitim kurumlarında yeni yöntem ve modern yaklaşımlara uygun gerekli fiziki, beşeri ve teknik altyapının güçlendirilerek eğitim kalite ve cazibesinin artırılmasıdır.

Bu amaç doğrultusunda, 2018 yılında Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı için proje teklif çağrısına çıkılmış olup program için tahsis edilen 6,5 Milyon TL'lik ödeneğin tamamının 2019 yılında harcanacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 60- Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması MDP, 2018

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
2018 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	6.500.000,00
Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri			20.000,00

3. 2019 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı

Ajansımızın 2018 yılı Çalışma Programında öngördüğü "Eğitimde Kalitenin Artırılması Ve Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Program (SOP)"da önemli değişiklik ve revizelerin önerilmesi sonucu ilgili Sonuç Odaklı Programımız 2019 yılı çalışma programına eklenmeyip içeriğinin daha odaklı hazırlanması için 2020 Yılı Çalışma Programına eklenmesi planlanmıştır. Ancak ilgili Sonuç Odaklı Program kapsamında 2018 yılında uygulanan "Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı"nın daha verimli sonuçlar vermesi adına 2019 yılında da aynı konuda Mali Destek Programının uygulanması planlanmaktadır.

Okul öncesi dahil eğitimde başarı için sürdürülebilir kamu yatırımlarının yapılması elzemdir. Bu alanda yetkin öğretmenlerin istihdam edilmesi, çocuğun zihinsel ve duygusal gelişimine yardımcı olacak uygun eğitim malzeme ve araçlarının temini okul öncesi eğitimde başarının anahtarıdır. Maddi yatırımlara paralel olarak yapısal reformların müreffeh toplumlar tarafından hayata geçirildiği gözlemlenmektedir. Bununla birlikte çocuk bakımı ile eğitim faaliyetlerinin birleştirilmesi daha kaliteli, daha ucuz, daha yetişmiş personel ve çocuklar için sonraki eğitim düzeylerine daha kolay bir geçiş imkânı sağlamaktadır. Nitekim OECD ülkelerinin dörtte üçü çocuk bakımı ile eğitim faaliyetlerinin beraber yürütüldüğü programlar geliştirmektedir (Bir Bakışta Eğitim, 2018, OECD)

Tüm bu bulgular ışığında karşılaştırmalı olarak ülkemizin eğitim alanıdaki performansına kısaca göz atmak gerekmektedir. Ülkemizde okul öncesi eğitime katılım oranı eğitim sisteminin değiştiği 2012 ve 20131 yılları dışında sürekli olarak artmıştır. Söz konusu artışa rağmen okul

[1] Bir önceki sistemde 5 yaşını doldurmuş çocuklar ilk okula başlayabilmekteydi.

öncesi eğitimde okullaşma oranı hem OECD2 ortalamasının hem de 2015-2019 MEB Stratejik Planı3 ve 10. Kalkınma Planı4 hedeflerinin oldukça altındadır.

Tablo 61-Okul Öncesi Okullaşma Oranı 2016, (Net %)

	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş
Türkiye	1	9	34	70
OECD	45	76	88	95
AB	41	82	91	95

Kaynak: OECD, (2018)

2019 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programın amacı, TRC2 Bölgesinde Okul Öncesi Eğitim alanında okullaşma oranını arttırmak ve olumsuz çevresel koşullarda yaşayan dezavantajlı bölgelerdeki çocukların diğer çocuklara göre eksik yöndeki eğitim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, okul öncesi eğitim kurumlarında yeni yöntem ve modern yaklaşımlara uygun gerekli fiziki, beşeri ve teknik altyapının güçlendirilerek eğitim kalite ve cazibesinin artırılmasıdır.

Bu amaç doğrultusunda, 2019 yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı için 4 Milyon TL bütçe tahsis edilecektir.

Tablo 62- 2019 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
2019 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programının Yürütülmesi Faaliyetleri (Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması, Program Açılış ve Bilgilendirme Toplantılarının Yapılması, Basın Bilgilendirme Toplantılarının yapılması, Eğitim Toplantılarının Yapılması ve Teknik Destek Masası Hizmeti Verilmesi, Başvuruların Alınması, Proje Değerlendirme)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/01/19-31/13/19	100.000,00
2019 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı		01/04/19-31/12/19	3.151.764,57
2019 Yılı Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek		01/04/19-31/12/19	25.000,00

2 OECD 2015 yılı gerçekleşmeleri 2 yaş için %45, 3 yaş için %76, 4 yaş için %88, 5 yaş için %95'tir

3 Planda 2019 yılında 4-5 yaş için net %70'lik bir hedef ön görülmüştür.

4 Onuncu Kalkınma Planında 4-5 yaş grubunda 2018 yılı için brüt %70'lik bir hedef öngörülmüştür

Programı İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri			

* Program bütçesi 4 Milyon TL'dir. Belirtilen miktar 2019 yılı içinde projelere aktarılabileck miktardır.

4. Fizibilite Desteği

Ajansımız tarafından 2019 yılında Fizibilite Desteği verilmesi planlanmaktadır. Ayrıca 2018 yılında uygulanan programa ait bazı projelerin ödemeleri 2019 yılında da devam edecektir. Bütçe detayları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 63- 2019 Yılı Fizibilite Desteği

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
2018 Yılı Fizibilite Desteği	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/12/19	1.190.000,00
2018 Yılı Fizibilite Desteği İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri			5.000,00
2019 Yılı Fizibilite Desteği	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/03/19-31/12/19	1.500.000,00
2019 Yılı Fizibilite Desteği İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri		01/08/19-31/12/20	2.000,00

5. Teknik Destek

08.11.2008 tarih ve 27048 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin (PFDY) 32'nci maddesinde, "Ajans; adil, açık ve şeffaf kurallara tabi olmak ve kendisi tarafından yapılan herhangi bir proje teklif çağrısı ile ilişkilendirilmemek koşuluyla, yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmaları için, mevcut imkânları çerçevesinde kendi personeli eliyle ya da zorunlu hallerde hizmet alımı yoluyla; eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici teknik destek hizmetleri sağlayabilir" hükmü yer almaktadır.

2019 yılı içerisinde, Ajansımız tarafından verilebilecek teknik destekler SOP başlıkları ve bu başlıkların dışında kalan diğer konularla ilgili bir şekilde tasarlanacaktır. PFDY'de teknik

Destek Programı bütçesinin konulara göre ayrılamayacağı açık olduğundan, SOP'lar ile ilgili olsun ya da olmasın bütün TD Program bütçesinin bu başlık altında gösterilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte SOP'larla ilgili proje tekliflerine öncelik verilecektir. YKF altında ayrıca 2018 yılından 2019 yılına sarkan teknik destek projelerinin de faaliyetleri yapılacaktır.

Teknik Destekler öncelikle Ajans personeli vasıtasıyla sağlanacaktır. Ancak talep edilecek eğitim spesifik bir alanda ve Ajans personelinin uzmanlık alanı dışında kalıyorsa hizmet alımı yapılabilecektir.

Tablo 64- 2018 ve 2019 Yılı Teknik Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
2018 Yılı Teknik Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/01/19-31/16/19	1.000.000,00
2018 Yılı Teknik Destek Programı İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri			10.000,00
2019 Yılı Teknik Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/03/19-31/12/19	600.000,00
2019 Yılı Teknik Destek Programı İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri	Karacadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/09/19-31/12/19	3.000,00

6. Faiz Desteği

Faiz destekleri ile ilgili uygulamaya yönelik mevzuat düzenlemesi çalışmaları devam etmektedir. Programın uygulanmasına ilişkin süreç Bakanlıkla istişare içerisinde olgunlaştırılacaktır.

7. Faizsiz Kredi Desteği

Faiz destekleri ile ilgili uygulamaya yönelik mevzuat düzenlemesi çalışmaları devam etmektedir. Programın uygulanmasına ilişkin süreç Bakanlıkla istişare içerisinde olgunlaştırılacaktır.

8. Sosyal Destek (SODES) Programı

TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesinde uygulancak Sosyal Destek Programının amacı, yürütülecek projeler ile istihdam edilebilirliğin artırılması, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha fazla katılmalarının sağlanması, kültürel, sanatsal ve sportif

faaliyetler yoluyla bölgedeki çocuk, genç ve kadınların kendilerini daha iyi ifade etmelerine katkı verilmesidir.

İstihdam, sosyal içerme, kültür, sanat ve spor olmak üzere üç bileşenden oluşan sosyal destek programının hedef kitlesi SODES'in öncelikli hedef kitlesi yoksulluk ve sosyal imkânlara erişimde sıkıntı yaşayan çocuklar, gençler, kadınlar, işsizler, yoksullar, göç etmişler ve kentlerin gecekondu bölgelerinde yaşayanlardır.

Bu amaç doğrultusunda uygulanacak 2019 yılı Sosyal Destek Programında TRC2 Bölgesinde 30 Milyon TL'lik bütçenin kullanılması planlanmaktadır.

Tablo 65: Sosyal Destek (SODES) Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
SODES Programının Yürütülmesi Faaliyetleri (Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması, Program Açılış ve Bilgilendirme Toplantılarının Yapılması, Basın Bilgilendirme Toplantılarının yapılması, Eğitim Toplantılarının Yapılması ve Teknik Destek Masası Hizmeti Verilmesi Başvuruların Alınması, Proje Değerlendirme)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/01/19-31/03/19	100.000,00
Sosyal Destek (SODES) Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/04/19-31/012/19	30.000.000,00
SODES Programının İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri	acadağ Kalkınma Ajansı, İDB	01/04/19-31/012/19	20.000,00

6. Sonuç ve Değerlendirme

Karacadağ Kalkınma Ajansı 2018 yılından itibaren Sonuç Odaklı Programlama yaklaşımını benimseyerek 3 yıl boyunca uygulayacağı operasyonel programları belirlemiştir. İç ve dış paydaşların katkılarını alarak geliştirilen 3 adet tematik Sonuç Odaklı Program oluşturulmuş ve her bir program için somut çıktılara dönük faaliyetler ortaya konulmuştur. Hibe programları gibi araçlar ile paydaşlarla etkin işbirliklerinin kurulduğu, yatırım ortamının iyileştirilmesi için çalışmaların yapıldığı, analizler ile bölge potansiyelinin ortaya çıkarıldığı yumuşak politikalar birlikte düşünülerek karma bir yaklaşım gözetilmiştir. Her üç program altında somut ve gerçekçi gösterge hedefleri belirlenerek bu hedeflere ulaşmak için kurumsal dönüşümün nasıl sağlanacağı Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı ile tasarlamıştır.

2012 yılından beri Kalite Yönetim Sistemini benimseyen Ajansımız kurumsal dönüşümü büyük oranda tamamlamış ve 2016-2020 yıllarını kapsayan kurumsal stratejik planında stratejik

hedeflerini ortaya koymuştur. Hem stratejik planlama süreci hem de kalite yönetim sistemi deneyimi yeni kurumsal dönüşüm yaklaşımı için önemli bir katkı sağlamıştır. Bu noktada Ajans söz konusu tecrübesinden yaralanarak kendisini Sonuç Odaklı Program hedeflerine ulaştıracak dönüşümü sağlayacaktır.

Sonuç Odaklı Program konularına girmeyen, ancak bölge için gerçekleştirilmesinde elzem görünen bazı faaliyetler yerel kalkınma fırsatları (YKF) altında belirtilmiştir. YKF'ler sayesinde bölgenin içsel potansiyelini harekete geçirebilecek hibe programları, işbirliği ağları, eğitim hizmetleri gibi faaliyetler uygulanacaktır.

Çalışma programında belirlenen tematik SOP'lar ile diğer faaliyetler bütüncül bir yaklaşımla uygulanarak hayata geçirilecektir. Bunun için hem kurumsal koordinasyon hem de yerel/bölgesel/ulusal/uluslararası kurumlarla koordinasyon etkin bir şekilde yerine getirilecektir.

Ajans Yönetim Kurulunun 11.09.2018 tarih ve 2018/07-02 nolu kararı ile 4 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 194/1-a maddesi ve *Kalkınma Ajansları Çalışma Usul ve Esaslarının* 14/a maddesine göre, Ajansımız **2019 Yılı Çalışma Programı**'nın aynen kabulü ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın onayına sunulmasına karar verilmiştir. 31.12.2018

Dr. Hasan MARAL
Genel Sekreter